

Årsredovisning 2022

Dnr KS 2023:46/04

Fastställd av kommunstyrelsen 2023-04-06 § 55

Godkänd av kommunfullmäktige 2023-04-24 § 47

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	3
Översikt över verksamhetens utveckling.....	3
Den kommunala koncernen	4
Gagnefsbostäder AB	7
Dala vatten och avfall	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	17
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	22
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
Händelser av väsentlig betydelse	35
Balanskravsresultat.....	36
Personalredovisning	37
Förväntad utveckling	42
Redovisning	43
Resultaträkning.....	43
Balansräkning	44
Kassaflödesanalys	45
Noter.....	46
Driftsredovisning	54
Investeringsredovisning	55
Kommunens verksamheter	58
Finansförvaltningen	58
Kommunstyrelsen.....	59
Barn- och utbildningsnämnden	63
Socialnämnden	65
Kultur- och fritidsnämnden.....	68
Miljö- och byggnadsnämnden	70
Kommunfullmäktige.....	73
Bolag, nämnder och kommunalförbund.....	74
Revisionsberättelse	79

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen flerårsöversikt

Utveckling (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Skatter och utjämning	721,7	689,8	658,8	633,9	611,3
förändring %	4,6%	4,7%	3,9%	3,7%	1,7%
Verksamhetens intäkter	107,5	98,2	100,5	88,0	91,1
förändring %	9,5%	-2,3%	14,2%	-3,5%	-30,3%
Personalkostnader	-517,2	-510,9	-477,7	-468,2	-450,6
förändring %	1,2%	6,9%	2,0%	3,9%	2,3%
Övriga kostnader	-254,9	-225,6	-217,5	-211,6	-213,8
förändring %	13,0%	3,7%	2,8%	-1,0%	-11,0%
Av- och nedskrivningar	-27,3	-25,4	-25,2	-23,8	-22,1
förändring %	7,7%	0,9%	5,6%	7,8%	-30,2%
Nettokostnader	-691,9	-663,7	-619,9	-615,6	-595,3
förändring %	4,3%	7,1%	0,7%	3,4%	2,3%
Finansnetto	-0,3	0,8	1,2	1,4	1,7

Kommunens intäkter från skatter och utjämningssystem har ökat med 4,6 % jämfört med 2021 vilket är ungefär samma nivå som året innan. Ökningen beror på dels ökade skatteintäkter, dels på ökade generella statsbidrag. Skatteintäkternas ökning beror på en stark svensk ekonomi under 2022 vilket ger relativt stora ökningar av skatteunderlaget.

Verksamhetens intäkter ökar med 9,3 mnkr vilket motsvarar en ökning med 9,5 %. Det är främst de riktade statsbidragen som ökar till stor del beroende på att bidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer 2022 redovisas som ett riktat statsbidrag men under 2021 redovisades som ett generellt bidrag. Bidraget uppgår till 5,0 mnkr 2022.

Personalkostnaderna ökar med 6,3 mnkr vilket är en relativt liten ökning. Dock förekommer relativt stora engångsposter för både år 2021 och 2022 vilket försvårar jämförelsen. Under 2021 genomfördes en partiell inlösen av pensionsåtagandet vilket kostade 22,2 mnkr. Under 2022 har kommunen betalat indexeringar, det vill säga uppräknings, av intjänade pensioner på grund av den höga inflationen. Dessa kostnader uppgår till 4,6 mnkr inklusive särskild löneskatt. Undantaget dessa poster uppgår personalkostnadsökning till 23,9 mnkr eller 4,9 %. Detta beror, förutom löneökningar, till stor del på att de många riktade statsbidragen genererar högre personalkostnader.

Övriga verksamhetskostnader har ökat med 29,3 mnkr vilket motsvarar 13,0 %. Även här återfinns

engångsposter för bland annat rivningen av Djuråsskolans låg- och mellanstadium samt delar av Stortäppas exploatering som belastar driftskostnaderna. I övrigt bidrar den höga inflationen till ökade kostnader generellt.

Summerat innebär det en nettokostnadsökning på 4,3 %. Ökningstakten är något lägre än ökningen som skedde mellan 2020 och 2021 men återigen störs jämförelsen av engångsposter under både 2021 och 2022.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncern - sammanställd redovisning

Kommunerna är enligt Kommunala redovisningslagen skyldiga att upprätta en sammanställd redovisning och gemensam förvaltningsberättelse då en betydande del av den kommunala verksamheten bedrivs i andra juridiska personer än den kommunala förvaltningen. Syftet med en sammanställd redovisning är att ge en helhetssyn på kommunens verksamhet och ekonomi och att åstadkomma en neutral redovisning som möjliggör jämförbarhet mellan kommunerna.

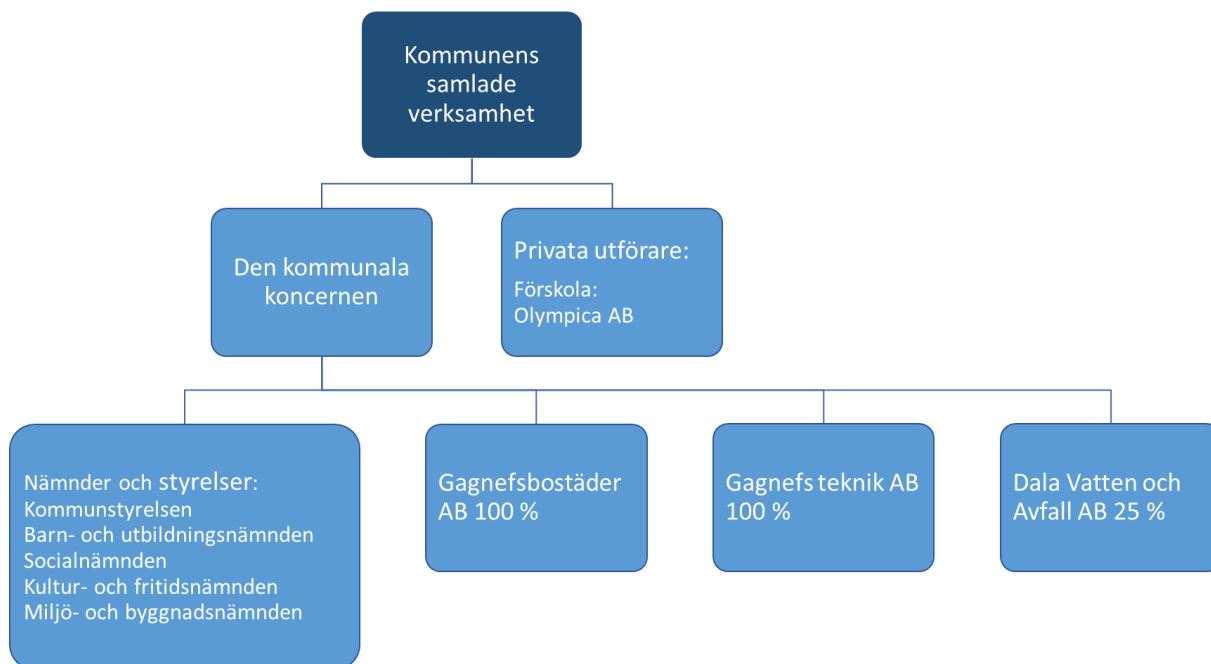
Gagnefs kommun har två helägda dotterbolag, Gagnefsbostäder AB och Gagnefs Teknik AB, samt en ägarandel om 25 procent i Dala Vatten och Avfall AB.

Den sammanställda redovisningen för kommunkoncernen omfattar Gagnefs kommun och

bolag där ägarandelen, direkt eller indirekt, uppgår till minst 20 procent. Koncernföretag vars verksamhet är av obetydlig omfattning eller verksamhet som bedrivs inom ramen för kommunalförbunden (Räddningstjänst Dala Mitt, Dala Energi AB och Visit Dalarna, Dalarnas kommunförbund) har undantagits.

Under året har ingen förändring skett i kommunkoncernens sammansättning.

Sammanställd redovisning för kommunkoncernen presenteras tillsammans med kommunens redovisning av resultat- och balansräkning, noter samt kassaflödesanalys.

Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på ägarandelar i dotterbolag elimineras mot bolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av bolagens resultat- och balansräkningar tas med i redovisningen.

I kommunens sammanställda redovisnings egna kapital ingår, förutom kommunens, endast den del av bolagens egna kapital som tjänats in efter förvärvandet. Obeskattade reserver har redovisats som eget kapital

efter avdrag för latent skatt. Eftersom redovisningen endast ska visa förhållandet gentemot externa parter har interna mellanhavanden eliminerats.

Väsentlighetsprincipen har tillämpats. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till väsentligt belopp.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 8:2 angående sammanställd redovisning ska särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet lämnas om koncernföretagen.

Koncerninterna förhållanden

Upplysningarna enligt RKR 8:2 ska ge en samlad bild av de ekonomiska engagemangen i koncernföretagen.

Upplysningarna ska innehålla uppgifter om ägartillskott, koncernbidrag, utdelningar, köp och försäljning samt fordringar, skulder och andra förpliktelser mellan enheterna i den kommunala koncernen.

Inom koncernen sker interna försäljningar mellan kommunen och bolagen av skilda slag som fjärrvärme, fastighetsskötsel, hyror av lokaler och bostäder samt

vatten och renhållning m.m. Enligt antagen finanspolicy agerar Gagnefs kommun koncernbank där de helägda dotterbolagen lånar vid behov till finansiering av investeringar. Bolagen betalar till kommunen en ränta motsvarande kommunens medelränta plus en låneavgift fastställd av Kommunfullmäktige.

Interna transaktioner mellan kommunen och koncernbolagen har eliminerats i den sammanställda redovisningen.

Koncerninterna förhållanden 2022		Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
Enhet	Ägd andel	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen		0,0		0,0	0,0		0,0
Gagnefsbostäder AB	100%		0,0	0,0	0,0	0,0	
Gagnefs Teknik AB	100%		0,0	0,0	0,0	0,0	
Dala Vatten & Avfall AB	25%		0,0	0,0	0,0	0,0	

Koncerninterna förhållanden 2022		Försäljning		Lån		Räntor och låneavgifter	
Enhet	Ägd andel	Intäkt	Kostnad	Givna	Mottagna	Intäkt	Kostnad
Kommunen		6 893	7 089	324 696	0	3 107	0
Gagnefsbostäder AB	100%	4 859	8 522	0	184 000	0	1 808
Gagnefs Teknik AB	100%	4 331	472	900	140 696	0	1 299
Dala Vatten & Avfall AB	25%	0	0	0	900	0	0

Koncernens resultat

Kommunkoncern resultat	tkr	Resultat	Resultat	Resultat
	Ägd andel	2022	2021	2020
Resultat efter finansiella poster				
Kommunen		29 492	26 879	40 106
Gagnefsbostäder AB	100%	2 702	2 384	-2 104
Gagnefs Teknik AB	100%		-137	-144
Dala Vatten & Avfall AB	25%		14	34
Summa		32 193	29 140	37 892
Skattekostnader			-11	-14
Uppskjuten skatt			29	31
Årets resultat kommunkoncernen		32 193	29 158	37 909

Koncernredovisningen visar på ett resultat på 32,2 mnkr, vilket innebär att det egna kapitalet ökar till 390,4 mnkr och att koncernsoliditeten minskar till 30,4 %.

Kommunkoncern soliditet	%	Soliditet	Soliditet	Soliditet
		2022	2021	2020
Kommunkoncern soliditet		30,4	32,7	33,2

Koncernens investeringar

Kommunkoncern investeringar	tkr	Investering	Investering	Investering
	Ägd andel	2022	2021	2020
Kommunen		166 247	101 893	64 476
Gagnefsbostäder AB	100%		1 200	303
Gagnefs Teknik AB	100%		17 200	18 600
Dala Vatten & Avfall AB	25%		26 000	21 000
Summa kommunkoncern investeringar		166 247	146 293	104 379

Kort presentation av koncernföretagen

Gagnefsbostäder AB har till föremål för sin verksamhet att förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, lokaler och därtill hörande kollektiva angelägenheter samt därmed förenlig verksamhet inom Gagnefs kommun.

Gagnef Teknik AB har som uppgift att äga, förvalta och utveckla de allmänna VA-anläggningarna samt i samverkan med kommunen utveckla avfallshanteringen. Bolaget är huvudman för den allmänna VA-anläggningen och har därutöver också ansvaret för driften av avfallshanteringen inom Gagnef kommun.

Samordningsföretaget **Dala Vatten och Avfall AB** ansvarar för driften och administrerar verksamheterna vatten, avlopp och avfallshantering. Dala Vatten och Avfall AB ansvarar även för administrationen av Gagnef Teknik AB. Dala Vatten och Avfall AB säkerställer friskt vatten, miljöriktig avfalls- och avloppshantering för de som lever i, verkar och besöker vår kommun.

Nedan presenterar vi korta årsrapporter för kommunens dotterbolag.

Gagnefsbostäder AB

Uppgifter och organisation

Gagnefsbostäder AB:s uppgift är att förvalta bostäder och främja bostadsförsörjningen inom kommunen. Gagnefsbostäder har ingen egen personal utan

förvaltningen köps från Gagnefs kommun. Bolaget bildades 1995 och ägs till 100 % av Gagnefs kommun.

Ekonomisk översikt

Resultaträkning (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	29 686	30 054	368	30 926
Verksamhetens kostnader	-23 093	-21 376	1 717	-22 570
Kapitalkostnader	-6 543	-5 976	566	-5 972
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	50	2 702	2 652	2 384

2022 började i det "nya normala" efter pandemin vilket underlättade fastighetsskötares och entreprenörers arbetssituation. Men tidigt in på året tornade nya mörka moln upp sig med krig i vårt närområde med inflation, stigande räntor, dyra materialkostnader och extremt höga energipriser som direkta konsekvenser, vilket kommer ha stor påverkan på bolaget även under 2023. En liten tröst i detta är det positiva arbete med energioptimering som pågått de senaste åren vilket blir än viktigare med ökande energipriser.

Gagnefsbostäders målsättning är att ta ansvar för sin verksamhet och bidra till en hållbar samhällsutveckling. Det praktiska arbetet sker i nära samarbete med Gagnefs kommun som bland annat innebär att bolaget har miljömärkt el, fjärrvärme, pellets och värmepumpar som huvudsakliga värmekällor.

Efterfrågan på lägenheter har under året varit hög och vakansgraden har legat på strax över 1%, vilket är likvärdigt med förgående år.

Nyckeltal och verksamhetsmått	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning (tkr)	29 961	28 455	27 996	27 414
Årets resultat (före bokslutsdispositioner)	2 702	2 384	-2 104	1 674
Balansomslutning (tkr)	224 347	221 400	219 461	223 819
Soliditet	15%	13,9%	12,5%	13,2%
Avkastning på totalt kapital (%)	2%	1,9%	Neg	1,7%
Avkastning på eget kapital (%)	7,7%	7,7%	Neg	5,7%
Genomsnittlig låneränta	1%	1%	1,1%	1,1%
Antal lägenheter	408	408	408	408
Investeringar i fastigheter	306	900	303	1 368

Viktiga händelser

En av bolagets största utmaningar är fortfarande den underhållsskuld som uppstått efter mångårigt eftersatt underhåll. Ekonomiskt innebär det en "negativ spiral" där akuta skador tvingas gå före planerade underhållsåtgärder. Under året har flera omfattande skador tvingat bolaget att prioritera bort det mesta av de planerade underhållsprojekten. I styrelsen pågår därför ett strategiarbete som syftar till att hitta vägar ur denna negativa spiral för att komma i kapp med underhållsskulden.

Framtiden

Under 2022 har ett arbete gjorts för att systematisera arbete och uppföljning av vad gäller just pågående underhållsarbete och det behov som finns. Förhoppningen är att detta framöver fortsatt ska resultera i en förbättrad ekonomiuppföljning, att det ska ge en större inblick i arbetet för samtliga involverade parter och på så sätt ge en ökad intern kontroll.

Gagnefs Teknik AB

Uppgifter och organisation

Gagnef Teknik AB är huvudman för den allmänna VA-anläggningen inom kommunen och ansvarar för VA-verksamhet på uppdrag av Gagnef kommun. VA-verksamheten drift och administreras av Dala Vatten och Avfall AB.

Gagnef Teknik AB ansvarar även för renhållningsverksamheten inom kommunen, på uppdrag av Gagnef kommun. Skötseln av kommunens återvinningscentral sker i egen regi medan insamling och behandling av avfall sker via entreprenörer och externa behandlingsanläggningar. Avfallsverksamheten drivs och administreras av Dala Vatten och Avfall AB.

Bolaget har som uppgift att äga, förvalta och utveckla de allmänna VA-anläggningarna samt i samverkan med kommunen utveckla avfallshanteringen.

Gagnef Teknik AB ägs till 100% av Gagnef kommun.

Miljöpåverkan

Bolagets verksamheter omfattar produktion av dricksvatten, behandling av avloppsvatten samt omhändertagande av avfallshantering och bedriver därmed en anmälningspliktig och tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Verksamheterna påverkar miljön främst genom utsläpp till luft och vatten.

Finansiella risker

Bolaget är exponerat för ränterisker, risker för kreditförluster samt risker för egendomsskador. Dessa risker hanteras genom efterlevnad av kommunens finanspolicy, systematisk kreditbedömning samt fullvärdesförsäkring av egendom.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Inför 2022 beslutades om oförändrade bruksavgifterna i VA-taxan och en höjning av anläggningsavgifterna med 5%. Avfallstaxan höjdes med 5% och slamtaxan förblev oförändrad. Avfallstaxans höjning inkluderar kommunernas övertagande av ansvaret för returpapper från 1 januari 2022.

2022 års fördyrade upphandlingar, indexhöjningar samt ökade transport-, el-, material- och räntekostnader har påverkat bolagets ekonomi negativt. Även kostnader för utsläppsrätterna som tillkommer avfall till förbränning har ökat under året.

Under året övergick insamlingsansvaret för returpapper till kommunerna som i sin tur överlät ansvaret till DVA.

DVA har därefter implementerat en fungerande logistikkedja för omhändertagandet vilket har fungerat mycket bra.

Händelser av väsentlig betydelse

Med anledning av världsläget och kriget i Ukraina har under 2022 stort fokus lagts på uppdatering av beredskapsplan VA samt övriga åtgärder kopplat till säker dricksvattenförsörjning.

VA Nät

Under året fortsatte arbetet med ledningsförnyelse samt planering för kommande ledningsförnyelse. Totalt reinvestierades 10 mkr i det befintliga ledningsnätet under 2022. Ledningsnätet är till viss del av dålig kvalitet, större och mindre läckor i såväl vatten- som spillvattensystemen har förekommit under verksamhetsåret.

Bolaget har även införskaffat läcksökningsutrustning och schaktlådor. Ordinarie läcksökningstekniker har till uppgift att utbilda en nättekniker per kommun inom DVA för att därigenom stärka det proaktiva arbetet med att hitta diffusa vattenläckor och minska vattenförluster. Schaktlådorna är viktiga arbetsmiljöverktyg för att säkra nätteknikernas arbetsmiljö i samband med problematiska förhållanden vid schaktarbeten.

VA Produktion

Ett haveri i Övermo avloppsreningsverk i Leksand har under året påverkat slamhanteringen i alla fyra kommuner inom DVA negativt, med ökade kostnader som följd.

Arbetet med att färdigställa ett vattenskyddsområde för Bäsna vattentäkt fortgår. Ombyggnationen vid ARV Björbo är klar och en förstagångsbesiktning är genomförd. Samtliga planerade investeringar och ombyggnationer som genomförts av projektgruppen och därefter lämnats över till VA under året har gått som planerat.

Avfall Insamling

Under 2022 gjordes en upphandling avseende insamling av kommunalt avfall från hushåll. I mars 2023 ersätter Nordisk Återvinning Service nuvarande insamlingsentreprenör. Arbeta pågår inför övergången och byte av entreprenör.

Avfall ÅVC

Under 2022 ansökte Gagnefs Teknik om dispens hos kommunens tillsynsmyndighet för omhändertagande av planglas och kommunplast med intentionen att alla fraktioner ska tas emot under 2023.

DVA startade under året ett pilotprojekt tillsammans med Borlänge Energi gällande återvinning av byggmaterial. ÄVC Djurås kommer erbjuda möjligheten att lämna byggmaterial till återvinning.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Då ständiga förändringar i omvärlden påverkar verksamheten arbetar DVA med en årlig process där verksamhetsplan, verksamhetsstyrning och budget löpande utvärderas och förbättras. I december 2022 fastställdes verksamhetsplan 2023-2025.

Verksamhetsstyrning sker genom månatlig uppföljning av mål i form av resultatindikatorer och aktivitetslista med prioriterade förbättringsprojekt kopplade till bolagets fokusområden.

2020 genomlystes bolaget av externa konsulter som tydligt pekade på behov av verksamhetsutveckling. I rapporten framkom att kompetens och tydligt arbete med verksamhetsutveckling behövs för att klara de framtida utmaningarna som VA- och avfallsbranschen står inför. Under 2022 har expertis tagits in för att tillsammans med organisationen arbeta fram arbetssätt och metoder för styrning och förbättring av verksamheten. De största insatserna har lagts på medarbetarna genom ett medarbetarskapsprogram samt införande av metodisk operativ styrning. För att säkerställa verksamhetsstyrningen pågår sedan 2020 ett systematiskt strategiskt arbete med att förankra budget, fastställa fokusområden och mål samt säkerställa att målen mäts och följs upp. Det strategiska arbetet ska säkerställa rätt taktisk och operativ styrning för långsiktiga och robusta VA- och avfallstjänster.

För att säkerställa bolagets förmåga har DVA under 2022 arbetat med att utveckla vår organisation, våra funktioner samt färdigställa rollbeskrivningar. Ett viktigt arbete som ger oss en bra grund för att nu fortsätta arbetet med att utveckla styrning, gränssnitt och arbetssätt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Resultatet för Gagnef Teknik 2022 är 1,1 mkr större än budget vilket till största del kan förklaras av lägre övriga kostnader, framför allt konsultkostnader, som möts upp av större avskrivningskostnader. Investeringarna beräknas uppgå till 16 mkr vilket motsvarar 36% av investeringsbudgeten 2022. Investeringsprojektet Vansbro ARV är försenat och förväntas påbörjas under 2023.

Finansiella poster är 0,3 mkr större än budget och uppgår till 1,7 mkr. Den genomsnittliga räntekostnaden beräknas till 1,0%. Bolaget har lånat 20 mkr under året och den totala låneskulden per 2022-12-31 är 161 mkr.

Utfallet efter finansiella poster 2022 är -2.7 mkr mot budgeterat -3.3 mkr.

Det negativa resultatet kommer att bokföras mot tidigare års upparbetade vinster vid årsskiftet, vilket innebär att obeskattade medel kommer att minska.

VA-verksamheten

Resultatet för VA-verksamheten 2022 är 1,1 mkr större än budget vilket kan förklaras av lägre produktionskostnader, kostnader debiterade av Dala Vatten och Avfall samt övriga kostnader, framför allt konsultkostnader. De lägre kostnaderna möts upp av större avskrivningskostnader och större räntekostnader.

VA-verksamhetens utfall 2022 är -0,9 mkr mot budgeterat -2 mkr.

Avfalls-verksamheten

Resultatet för avfalls-verksamheten 2022 ligger i paritet med budget. Produktionskostnaderna som är större än budget möts upp av lägre kostnader från Dala Vatten och Avfall samt lägre övriga kostnader.

Avfalls-verksamhetens utfall 2022 är -1.3 mkr mot budgeterat -1.3 mkr.

Investeringstakten är fortsatt hög, den totala investeringskostnaden 2022 är ca 16 varav 10 mkr avser löpande reinvesteringar i nät och pumpstationer. Under de senare åren har vi successivt renoverat nätet men vi har fortsatt behov av att investera för att nå god uthållighet.

Under hösten 2022 har ett arbete initierats i organisationen för tydligare ekonomisk styrning och kontroll. Arbetet är en del i vår målsättning att ha en stabil och hållbar ekonomi, vilket också är ett av målområdena i ägardirektivet.

Ekonomisk översikt	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2019
Resultaträkning (tkr)				
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	40 420	40 120	300	40 261
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	-34 324	-33 846	-478	-32 398
Kapitalkostnader	-6 155	-6 418	263	-5 720
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	-59	-144	85	2 043
Resultat per verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2019
Intäkter VA	29 070	28 931	139	29 018
Kostnader VA	-28 728	-27 435	-1 293	-26 662
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	342	1 496	-1 154	2 356
Intäkter Avfall	11 350	11 189	161	11 143
Kostnader Avfall	-11 751	-12 829	1 078	-11 455
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	-401	-1 640	1 239	-312

Investeringar VA-verksamheten

Inför 2023 finns stora osäkerhetsfaktorer p g a inflation och rådande omvärldsfaktorer - fortsatt stigande räntor, transport-, el-, material- och bränslekostnader.

Många investeringar har tidigt beslutade budgetar som påverkas negativt av världsläget. Materialkostnader ser man ha ökat med 40-60 %. När det gäller entreprenadkostnad bedöms 40-50 % av den kostnaden vara hänförlig material.

Ökade investeringskostnader kräver större extern upplåning, därmed ökade räntekostnader, samt leder till ökade avskrivningskostnader. Inom VA-kollektivet är räntekostnader samt avskrivningskostnaderna de två största taxadrivande posterna.

Stortäppa Handelsområde

Arbetet med Stortäppa handelsområde är färdigställt och slutreglering av ekonomi pågår. Den första delbetalningen till kommunen genomfördes 2021. Totalt är upparbetat 3,4 mkr, varav a-contofakturering 3 mkr 2021. I nuläget uppskattas att anläggningen kommer att kosta ca 8 mkr. Fakturering av anläggningsavgifter kommer att ske så snart kommunens fastighetsbildning är klar.

Reinvestering VA

Budgeterat 2022 för löpande reinvesteringar inkl. bl.a. ledningsnät, serviser och avloppspumpstationer är 10,5 mkr, och hela den budgeterade summan är så gott som upparbetad.

Av de planerade renoveringarna av vattenverk och pumpstationer under 2022 utfördes samtliga.

Vattenverksrenoveringar

Gagnef VV. Tallbacken El-automationsrenovering, Driftövervakning (DÖ)

Björbo VV. Källbäcken.El-automationsrenovering, Driftövervakning (DÖ)

Pumpstationsrenoveringar

APS Flygargårdarna, Gröntuv. Helrenovering

APS Ishockeyplan, Gagnef. Delrenovering

APS FinnYngve, Mockfjärd. Helrenovering

Investeringar avfalls-verksamheten

ÅVC Dala-Floda

Under 2022 har en förstudie och geoteknisk undersökning genomförts för att fastställa kostnaderna för en ny ÅVC. Förstudien har kommit fram till att kostnaderna bör räcka till en mindre enklare ÅVC. Ursprungligen fanns en önskan att byggnationen skulle påbörjas under 2022 men den har reviderats till 2023. Projektet är budgetstyrt och utförande kommer att anpassas till tillgängliga medel. Avgörande för projektets utformning och framgång hänger på de anbud som inkommer gällande genomförande. Totalt har 0,2 mkr upparbetats under 2022. Beslutad budget för 2023 är 13 mkr.

Investering GTAB (tkr)	Utfall 2022	Budget 2022
Utbyggnad VA Stortäppan, industriområde	125	5 000
Ny ÅVC Dala-Floda	175	13 000
Reinvestering VA	10 461	10 550
Övrigt	4 797	14 510
Summa investering GTAB	15 558	43 060

Mål för att uppnå god ekonomisk hushållning

- långsiktiga mål för årets resultat
- soliditet
- självfinansieringsgrad av investeringar
- låneskuld
-

Långsiktiga mål för verksamhetens resultat

VA- och avfallsverksamheten är båda taxa-finansierade verksamheter där intäkter och kostnader ska särredovisas. De båda verksamheterna ska stå för sina egna kostnader och får inte vara vinstdrivande.

Verksamheterna, i synnerhet VA-verksamheten, har stora investeringsbehov. Långsiktiga underhållsplaner och investeringsplaner är viktiga underlag för en långsiktig taxaplanering och en stabil taxautveckling.

Soliditet

GTABs soliditet är 10%, vilket är 1% lägre än 2021-12-31. Soliditeten väntas sjunka i takt med att investeringar till stor del finansieras med externa medel samtidigt som obeskattade medel beräknas minska.

Självfinansieringsgrad av investeringar

GTABs självfinansieringsgrad är 28%, vilket är 5% lägre än 2021-12-21.

Låneskuld

GTABs låneskuld är 161 mkr 2022-08-31.

Verksamheterna, i synnerhet VA-verksamheten, har stora investeringsbehov som inte kan täckas av egna medel, varför lånebehovet och låneskulden beräknas öka

Tabellen bygger på prognos 2022 samt den 5-åriga investeringsplanen för perioden 2023-2027.

GTAB		Taxautv. VA, %	Taxautv.	Resultat, tkr	Obeskattade	Invest.tkr	Lånebehov, tkr
	2015	12,50%	4%	4 698	10 148	13 105	5 000
	2016	1%	-2%	3 999	14 145	17 520	5 000
	2017	0%	-12%	2 212	16 350	16 275	12 500
	2018	2%	0%	6 163	22 500	24 437	10 000
	2019	0%	0%	2 044	24 540	14 042	10 000
	2020	-3%	0%	-144	24 395	18 607	10 000
	2021	-2%	0%	-137	24 258	17 213	10 000
	2022	0%	10%	-2 190	22 067	15 558	20 000
	2023	5%	10%	-4 721	17 346	40 850	35 000
	2024	7%	10%	-5 074	12 272	40 750	30 000
	2025	7%	10%	-3 530	8 742	36 050	30 000
	2026	7%	10%	-1 500	7 242	42 850	30 000
	2027	7%	10%	842	8 083	30 100	15 000

Nyckeltal GTAB	2022	2021
Nettoomsättning, tkr	40 197	40 813
Resultat efter finansiella poster, tkr	-2 191	-137
Balansomslutning, tkr	213 808	195 002
Soliditet, %	9,9	11,7
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	27,5	33
Låneskuld, tkr	160 696	140 696

Förväntad utveckling

I december 2022 fastställdes verksamhetsplan 2023-2025 med mål för ekonomisk hållbarhet och effektivitet, miljömässig hållbarhet, leveranssäkerhet, kund & kommunikation, samverkan & dialog samt social hållbarhet. Projekt med fokus på bland annat minskat utläckage på vattenledningsnätet samt ökad utsortering av förpackningar från hushållsavfallet i syfte att minska avfall som går till förbränning är prioriterade. Åtgärderna bidrar till minskade produktionskostnader, en hållbar miljö och en stabil ekonomi.

Inför 2023 finns stora osäkerhetsfaktorer relaterat till omvärlden med fortsatt stigande räntor, transport-, el-, material- och bränslekostnader som beräknas påverka bolagets ekonomi negativt.

Ny lagstiftning innebär att DVA tillsammans med de fyra ägarkommunerna kommer att arbeta med framtagning av nya Vattentjänstplaner och Kretsloppsplaner. Under 2023 ska även plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar redovisas.

Vattentjänstplaner

Under 2022 beslutade riksdagen om ändringar i Lagen om Allmänna Vattentjänster. Som ett resultat av detta finns nu ett nytt krav om att alla kommuner ska ta fram en Vattentjänstplan. Planen ska vara antagen av kommunfullmäktige före slutet av 2023. Arbetet med att ta fram en Vattentjänstplan för Gagnefs kommun kommer pågå under året.

Fastighetsnära insamling

Från och med 1 januari 2024 övergår insamlingsansvaret till kommunerna som då ska ordna med separat insamling av källsorterade förpackningar genom fastighetsnära insamling eller vid lättillgängliga insamlingsplatser. Förändringen gäller förpackningar av papper och kartong, plast, metall, färgat och ofärgat glas, trä och övrigt förpackningsmaterial.

Bygg- och rivningsavfall

Från och med 2023 blir omhändertagandet av bygg- och rivningsavfall som inte producerats i yrkesmässig verksamhet ett kommunalt avfall.

Återvinningscentralerna planerar att utöka antalet

fraktioner för att möta lagkraven gällande bygg- och rivningsavfall.

Budget 2023, investeringsplan och lånebehov 2023-2027, taxeutveckling 2023-2030

Inom VA-kollektivet är avskrivningskostnaderna samt räntekostnader de två största taxadrivande posterna. Inom avfalls-kollektivet är produktionskostnaderna den största taxadrivande posten p g a inflation och rådande kostnadsläge.

Gagnef Teknik har under de senare åren successivt renoverat VA-nätet men har ett fortsatt behov av att investera för att nå god uthållighet. Investeringsbudget

2023 är 41 mkr varav 9 mkr avser löpande reinvesteringar i nät och pumpstationer. I investeringsplanen 2023-2027 är den totala investeringssumman 191 mkr varav 49 mkr avser löpande reinvesteringar i nät och pumpstationer och 13 mkr avser reinvestering av ÅVD Dala-Floda.

Då investeringarna till stor del finansieras av externa medel är upplåningsbehovet i stort sett i samma storlek som investeringsbeloppen.

Väsentliga personalförhållanden

Bolaget har inga anställda.

Dala vatten och avfall

Uppgifter och organisation

Dala Vatten och Avfall AB bildades 2007 och ägs med 25% vardera av Gagnef, Leksand, Rättvik och Vansbro kommun.

Bolaget ansvarar drift och administration av VA-verksamheten inom de fyra kommunerna, vilket innebär ansvar för produktion och distribution av dricksvatten samt avledande och omhändertagande av avloppsvatten. Bolaget ansvarar även för renhållningsverksamheten inom de fyra kommunerna.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Händelser av väsentlig betydelse

Inledningsvis 2022 har DVA, kopplat till pandemin, bedrivit verksamheten på distans för att därefter återgå till arbete på kontoret i kombination med ett visst distansarbete, vilket återspeglar sig i nöjda medarbetare och en fortsatt hög effektivitet i verksamheten.

Med anledning av världsläget och kriget i Ukraina har stort fokus lagts på uppdatering av beredskapsplan VA samt övriga åtgärder kopplat till säker dricksvattenförsörjning.

DVA har under 2022 även implementerat en fungerande logistikkedja kopplat till det beslut som fattats avseende överförande av ansvar för returpapper till kommunerna, vilket har fungerat mycket bra.

Medarbetare

DVA har under året arbetat med att utveckla vår organisation, våra funktioner samt färdigställa rollbeskrivningar. Ett viktigt arbete som ger oss en bra grund för att nu fortsätta arbetet med att utveckla styrning, gränssnitt och arbetssätt. Arbetsmiljöarbete och säkerhet står fortsatt högt på agendan. Det arbete som gjorts under 2022 har handlat om att aktivera såväl chefer som medarbetare i arbetsmiljöarbetet, att möta var och en för att ge behovsanpassat stöd och på så sätt skapa delaktighet.

En uppdaterad och levande värdegrund är en viktig förutsättning för det förändringsarbete vi fortsatt under 2022. I stort sett alla medarbetare har deltagit i DVAs medarbetarutveckling där värdegrund, feedback, operativ styrning och förbättringsarbete varit i fokus. Alla chefer har fortsatt utvecklingsresan via DVAs ledarskapsprogram för att stärka ledarskapet i operativ styrning och förbättringsarbete. Nya chefer har dessutom deltagit i extern ledarutveckling som ett komplement. Ett flertal av våra HR processer har dokumenterats under det gångna året vilket ger förutsättningar för samtal om gränssnitt och utveckling av våra arbetssätt framåt.

Sjuktagen har under året stigit och personalomsättning visar fortfarande förhöjda värden. Cirka 1/3 av alla rekryteringar har tillsatts med interna sökanden vilket visar att det finns fortsatt möjlighet att utvecklas inom bolaget.

Nyckeltal personal DVAAB	2022	2021
Antal tillsvidareanställda	88	86
varav kvinnor	25	27
varav män	63	59
Total sjukfrånvaro (%)	5,6	4,5
Korttidsfrånvaro (%)	2,9	2,1
Långtidsfrånvaro (%)	1,1	0,8
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer (%)	2,1	1,8
Total sjukfrånvaro (%)	5,6	4,5
varav kvinnor (%)	2,7	3,9
varav män (%)	6,7	4,7
varav i åldrarna 29 år eller yngre (%)	8,4	5,7
varav i åldrarna 30-49 år (%)	4,5	4,2
varav i åldrarna 50 år eller äldre (%)	5,9	4,4

Korttidsfrånvaro definieras som antal timmar sjukfrånvaro dag 2-14 i förhållande till antal ordinarie timmar.

Långtidsfrånvaro definieras som antal timmar sjukfrånvaro dag 181- i förhållande till antal ordinarie timmar.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Då ständiga förändringar i omvärlden påverkar verksamheten arbetar DVA med en årlig process där verksamhetsplan, verksamhetsstyrning och budget löpande utvärderas och förbättras. I december 2022 fastställdes verksamhetsplan 2023-2025.

Verksamhetsstyrning sker genom månatlig uppföljning av mål i form av resultatindikatorer och aktivitetslista med prioriterade förbättringsprojekt kopplade till bolagets fokusområden.

2020 genomlystes bolaget av externa konsulter som tydligt pekade på behov av verksamhetsutveckling. I rapporten framkom att kompetens och tydligt arbete med verksamhetsutveckling behövs för att klara de framtida utmaningarna som VA- och avfallsbranschen står inför. Under 2022 har expertis tagits in för att tillsammans med organisationen arbeta fram arbetssätt och metoder för styrning och förbättring av verksamheten. De största insatserna har lagts på medarbetarna genom ett medarbetarskapsprogram samt införande av metodisk operativ styrning. För att säkerställa verksamhetsstyrningen pågår sedan 2020 ett systematiskt strategiskt arbete med att förankra budget, fastställa fokusområden och mål samt säkerställa att målen mäts och följs upp. Det strategiska arbetet ska säkerställa rätt taktisk och operativ styrning för långsiktiga och robusta VA- och avfallstjänster.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utfallet 2022 avviker med 4.400 tkr mot budget, vilket till största del beror på lägre personalkostnader p g a vakanta tjänster. Även kommunikationskostnader och IT-kostnader är lägre än budgeterat medan utbildningskostnader kostnader för inhyrd personal och fordonskostnader är större än budgeterat.

Den genomsnittliga upplåningsräntan är 1,20%. Bolaget amorterar ca. 600 tkr per år och har inte gjort någon nyupplåning under 2022. Den totala låneskulden per 2022-12-31 är 26 mkr.

Bolaget vidarefakturerade sina kostnader till driftbolagen i Gagnef, Leksand, Rättvik och Vansbro.

DVAAB	Utfall	Budget	Avvikelse
Intäkter, tkr	82 278	86 244	-3 966
Kostnader, tkr	-82 062	-86 244	4 182
Resultat efter finansiella poster, tkr	216	0	216

Investeringsstakten är fortsatt hög, den totala investeringskostnaden 2022 är ca 127 mkr i våra fyra kommuner varav 29 mkr avser löpande reinvesteringar i nät och pumpstationer. Under de senare åren har vi successivt renoverat nätet men vi har fortsatt behov av att investera för att nå god uthållighet.

Under hösten 2022 har ett arbete initierats i organisationen för tydligare ekonomisk styrning och kontroll. Arbetet är en del i vår målsättning att ha en stabil och hållbar ekonomi, vilket också är ett av målområdena i ägardirektivet.

Mål för att uppnå god ekonomisk hushållning

- långsiktiga mål för årets resultat
- soliditet
- självfinansieringsgrad av investeringar
- låneskuld

Långsiktiga mål för verksamhetens resultat

Dala Vatten och Avfall är ett samordningsföretag som driftar och administrerar verksamheterna vatten, avlopp samt avfallshantering i Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner via respektive kommuns driftbolag. Ägandet i bolaget fördelas lika mellan Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner. Dala Vatten och Avfall ansvarar för att verksamheterna bedrivs utifrån ett långsiktigt och driftsäkert perspektiv, tillhandahåller kvalificerad kompetens inom VA- och avfallshantering samt verkar för en samsyn mellan ägarna vad gäller vatten, avlopp- och avfallsfrågor. Kostnader och ersättningar debiteras respektive driftbolag. Kostnader eller ersättningar som debiteras får inte överstiga bolagets självkostnader.

Soliditet

DVAAB soliditet är 9%, vilket är oförändrat jämfört med 2021-12-31. Eftersom DVAAB inte planerar att genomföra någon nyupplåning och samtidigt amorterar i takt med avskrivningskostnader förväntas soliditeten öka i takt med amorteringen.

Självfinansieringsgrad av investeringar

DVAAB har under de senaste åren haft inga eller små investeringar i anläggningstillgångar. DVAABs prognosticerade självfinansieringsgrad för helåret är 265% vilket kan jämföras med 2021 då investeringar är 0 tkr och självfinansieringsgraden 0%.

Låneskuld

DVAABs långfristiga låneskuld är 29 mkr 2022-12-31. DVAAB amorterar i takt med avskrivningskostnader och låneskulden förväntas sjunka i takt med amorteringen.

Nyckeltal DVAAB	2022	2021
Nettoomsättning, tkr	70 934	73 142
Resultat efter finansiella poster, tkr	216	57
Balansomslutning, tkr	44 828	43 853
Soliditet, %	9,2	9
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	265%	-
Långfristig låneskuld, tkr	29 400	18 050

Förväntad utveckling

I december 2022 fastställdes verksamhetsplan 2023-2025 med mål för ekonomisk hållbarhet och effektivitet, miljömässig hållbarhet, leveranssäkerhet, kund & kommunikation, samverkan & dialog samt social hållbarhet. Projekt med fokus på bland annat minskat utläckage på vattenledningsnätet samt ökad utsortering av förpackningar från hushållsavfallet i syfte att minska avfall som går till förbränning är prioriterade. Åtgärderna bidrar till minskade produktionskostnader, en hållbar miljö och en stabil ekonomi.

Inför 2023 finns stora osäkerhetsfaktorer relaterat till omvärlden med fortsatt stigande räntor, transport-, el-, material- och bränslekostnader som beräknas påverka bolagets ekonomi negativt.

Ny lagstiftning innebär att DVA tillsammans med de fyra ägarkommunerna kommer att arbeta med framtagning av nya Vattentjänstplaner och Kretsloppsplaner. Under 2023 ska även plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar redovisas.

Vattentjänstplaner

Under 2022 beslutade riksdagen om ändringar i Lagen om Allmänna Vattentjänster. Som ett resultat av detta finns nu ett nytt krav om att alla kommuner ska ta fram en Vattentjänstplan. Planen ska vara antagen av kommunfullmäktige före slutet av 2023. Arbetet med att ta fram en Vattentjänstplan för Gagnefs kommun kommer pågå under året.

Fastighetsnära insamling

Från och med 1 januari 2024 övergår insamlingsansvaret till kommunerna som då ska ordna med separat insamling av källsorterade förpackningar genom fastighetsnära insamling eller vid lättillgängliga insamlingsplatser. Förändringen gäller förpackningar av papper och kartong, plast, metall, färgat och ofärgat glas, trä och övrigt förpackningsmaterial.

Bygg- och rivningsavfall

Från och med 2023 blir omhändertagandet av bygg- och rivningsavfall som inte producerats i yrkesmässig verksamhet ett kommunalt avfall.

Återvinningscentralerna planerar att utöka antalet fraktioner för att möta lagkraven gällande bygg- och rivningsavfall.

Budget 2023, investeringsplan och lånebehov 2023-2027, taxeutveckling 2023-2030

Inom de fyra VA-kollektiven är avskrivningskostnaderna samt räntekostnader de två största taxadrivande posterna. Inom de fyra avfalls-kollektiven är produktionskostnaderna den största taxadrivande posten p g a inflation och kostnadsökningar.

Investeringstakten inom DVA är fortsatt hög. Under 2023 planeras ca 263 mkr investerats i våra fyra kommuner, enligt investeringsplanen 2023-2027 kommer ca 1.224 mkr att investeras i de fyra kommunerna.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Finansiella mål

Finansiella delmål för 2022

- Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % i enlighet med det långsiktiga finansiella målet.
- Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.
- Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.

Enligt Verksamhet och budget 2022-2023

Långsiktiga finansiella mål

- Kommunen ska varje år uppnå ett överskott på 2 % räknat som andel av "summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning" inklusive eventuell balanskravsutjämning.
- Kommunen ska uppnå positivt eget kapital inklusive pensionsförpliktelser senast 2024.
- Kommunkoncernens låneskuld per invånare får inte överstiga 60 tkr under perioden fram till 2024 och ska vara under 45 tkr per invånare år 2024.
- Kommunkoncernens soliditet exklusive pensionsförpliktelser får inte understiga 20 % under perioden fram till 2024 och ska vara över 27 % år 2024.

Enligt Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* fastställt långsiktiga finansiella mål för Gagnefs kommun. För 2022 har dessa mål preciserats i *Finansiella delmål för 2022*.

Finansiella mål	Mål	Utfall 2022	Mål uppfyllt	Utfall 2021
Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % av skatte- och utjämnings-intäkter	>2,0	4,09%	Ja	3,90%
Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.	<60	67,7	Nej	55,1
Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.	>20%	30,4	Ja	32,7%

Två av tre delmål uppnås 2022. Kommunens överskott blev 4,09 % av skatte- och utjämningsintäkterna. Det finansiella målet är uppsatt till 2 % men kommun har för 2022 budgeterat för ett överskott motsvarande 2,58 %. Även kommunkoncernens soliditet uppfyller målen. Soliditeten har minskat något jämfört med 2021 till följd av investeringarna i främst Högsvedens vård- och omsorgsboende. Detta var förväntat och soliditeten väntas öka igen när boendet är färdigställt men samtidigt ser kommunen stora behov av investeringar i

andra verksamhetslokaler vilket kan innebära att soliditeten sänks ytterligare under kommande år.

Investeringsbehovet inkluderar både renoveringar och ombyggnationer av befintliga lokaler men även byggnation av nya lokaler. Kommunen har växt under ett antal år och behoven inom skola och barnomsorg ökar till följd av detta. Den demografiska utvecklingen innebär också att antalet äldre äldre ökar vilket ökar behoven inom äldreomsorgen. De stora investeringarna kommunen genomfört under de senaste åren har kraftigt ökat kommunens skuldsättning trots relativt goda resultat. Sannolikt kommer skuldsättningen öka under de kommande åren samtidigt som ränteläget är betydligt högre idag jämfört med bara ett år sedan. Kommunen behöver därför en plan för att finansiera sina ökade kapitalkostnader.

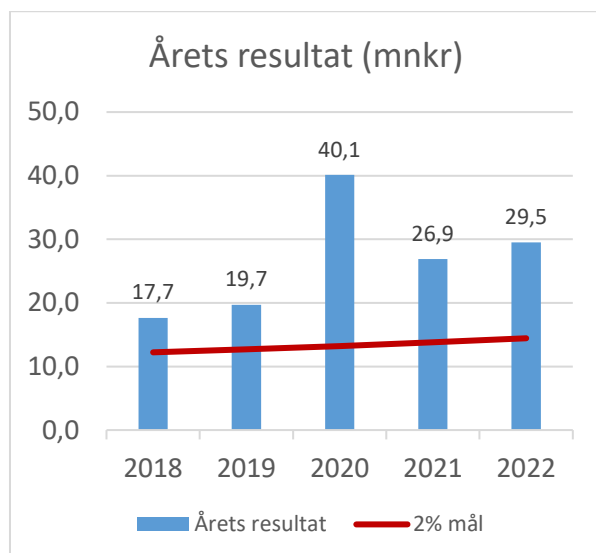
Sammantaget innebär det att kommunkoncernens långsiktiga mål att låneskulden ska understiga 45 tkr/invånare 2024 inte är realistiskt och kommunens "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning" kommer att revideras under 2023.

Koncernens soliditet uppgår till 30,4 %, exklusive pensionsförpliktelser. Under förutsättning att koncernen fortsätter göra överskott som delfinansierar investeringarna så är det möjligt att det långsiktiga soliditetsmålet om > 27 % soliditet år 2024 kommer att infrias.

Ekonomisk analys

Resultat

Kommunen lämnar som helhet ett resultat på 29,5 mnkr. Utfallet är 11,7 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 17,8 mnkr och innebär dessutom att kommunen med marginal klarar det finansiella överskottsmålet på 2 %.

Budgetavvikelse per nämnd

Resultatutfall (mnkr)	Anslag/ Budget	Av- vikelse	Av- vikelse %
Finansförvaltningen	681,3	28,3	4,1%
Kommunstyrelsen	-101,4	-8,4	-8,3%
Barn- och utbildningsnämnden	-294,2	-2,5	-0,9%
Socialnämnden	-243,1	-6,7	-2,8%
Kultur- och fritidsnämnden	-18,1	0,7	3,8%
Miljö- och byggnadsnämnden	-4,3	0,7	16,4%
Kommunfullmäktige	-2,4	-0,4	-14,5%
Summa	17,8	11,7	

Nämnderna som helhet redovisar ett underskott på 16,6 mnkr och tre av fem nämnder klarar inte att hålla sin budget. Kommunstyrelsen står för det största underskottet vilket dock kan förklaras av större poster av engångskaraktär, främst kostnader för rivning av Djuråsskolans låg- och mellanstadium samt exploateringskostnader för Stortäppa handelsområde.

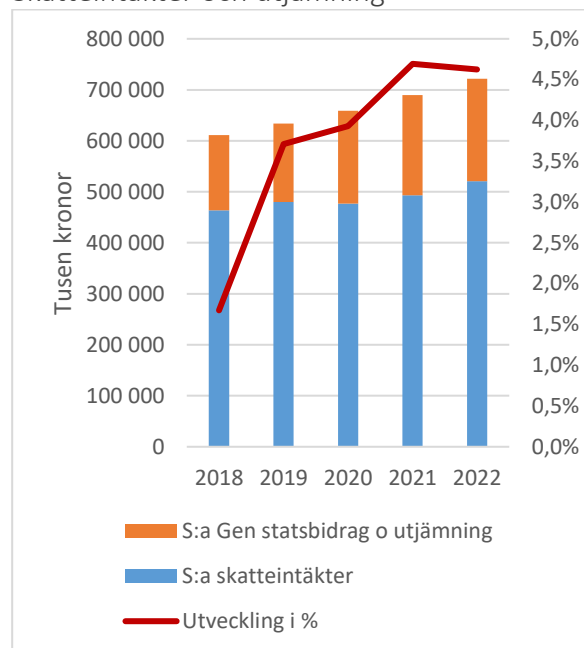
Barn- och utbildningsnämndens underskott beror på att kostnaderna för förskola samt gymnasieskolan överstiger budgeten. Underskottet kompenseras till viss del av överskott inom grundskolan samt vuxenutbildningen men nämnden redovisar totalt ett underskott på 2,5 mnkr.

Socialnämndens underskott på 6,7 mnkr beror främst på väldigt höga placeringskostnader för barn- och unga.

Även äldreomsorgen lämnar ett underskott. LSS-verksamheten samt integration redovisar båda överskott.

Kultur- och fritidsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden redovisar överskott på 0,7 mnkr vardera.

Skatteintäkter och utjämning

Intäkterna från skatter, generella statsbidrag samt utjämningssystem har ökat med 4,6 % vilket är en något lägre ökningstakt jämfört med 2021 (4,7 %). Ökningen är fortfarande på en väldigt hög nivå jämfört med åren innan pandemin och prognostiseras bli betydligt lägre de kommande åren. Skatteintäkterna ökar med 8,9 % jämfört med 2021 och intäkterna från utjämningssystemen, generella statsbidrag och fastighetsavgiften ökar med 2,3 %.

De närmaste årens prognos är mycket oviss. Vi kan förvänta oss en viss tillväxt i skatteunderlaget trots vikande konjunktur. Ökningen beror då främst på ökade löner vilket innebär att den reala skatteunderlagsutvecklingen riskerar bli negativ, det vill säga tillväxten kommer urholkas av de kostnadsökningar som den höga inflationen för med sig.

Finansiellt resultat

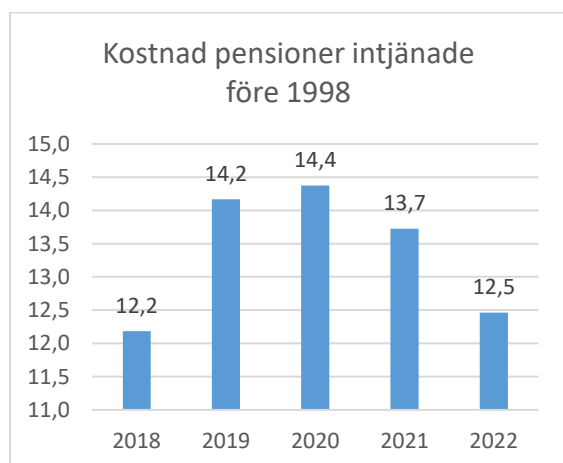
Kommunen lämnar ett negativt finansnetto på -0,3 mnkr vilket är 2,7 mnkr bättre än budget. De finansiella intäkterna överstiger budget med 0,8 mnkr tack vare aktieutdelning från Dala Energi AB och de finansiella kostnaderna understiger budget med 2,0 mnkr då kommunens räntekostnader blev lägre än budgeterat.

Kommunens snittränta på inlåning uppgick under året till 0,85 % vilket är en ökning från 0,58 % år 2021. Per 2022-12-31 uppgick skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindningstid till 3,10 år samt den genomsnittliga räntebindingstiden till 3,12 år.

Pensionskostnader och åtagande

I kommunens balansräkning ingår endast i begränsad grad åtaganden för pensioner. Kommunen har valt att teckna försäkringar för de förmånsbestämda ålderspensionerna. Det innebär att kommunens avsättningar för pension redovisas till endast -1,7 mnkr. I praktiken har inte kommunen någon förvaltning av pensionsmedel.

Kommunens kostnader för pensioner uppgick under året till 38,4 mnkr. Inklusive löneskatt var kostnaden 48,0 mnkr. Kostnaderna överstiger budgeten med 7,3 mnkr främst eftersom kommunen valde att kostnadsföra indexeringar, det vill säga uppräknings, av redan intjänad pension på år 2022.

Kostnaden för pensioner intjänade före 1998 sjönk något jämfört med förra året. Från och med 2022 kommer sänkningen bli något större eftersom kommunen löst in en del av de pensioner som är under utbetalning. Utvecklingen följer kurvan i de pensionsprognoser kommunen fått från pensionsadministratören.

Den höga inflationen har inneburit ett kraftigt höjt prisbasbelopp. Detta påverkar pensionskostnaden markant då pensionerna värdesäkras mot prisbasbeloppet. Prognoserna framåt vilar på mycket osäkra grunder då den ekonomiska utvecklingen är svårbedömd. Enligt den senaste prognosen kommer kostnaderna under 2023 att öka med drygt 60 %. Denna höga nivå beräknas kvarstå under 2024 för att sedan falla kraftigt under 2025. Denna prognos bygger på att inflationen normaliserats till 2 % under våren 2024.

Gagnefs kommun har i dag ett eget kapital på 365,0 mnkr och en pensionsskuld utanför balansräkningen på 194,0 mnkr. Det innebär ett positivt eget kapital om 171,0 mnkr inkl pensionsförpliktelser. För ett år sedan uppgick beloppet till 136,6 mnkr, det vill säga en ökning

34,4 mnkr. Ingen återlåning av avsatta pensionsmedel till kommunen har skett under året.

Pensionsförpliktelser (mnkr)	2022	2021
Avsättningar (inkl löneskatt) för pensioner och liknande förpliktelser	-1,7	-1,6
Ansvarsförbindelser dvs pensionsförpliktelser (intjänad före 1998) som inte upptagits bland avsättningar	-194,0	-198,9
Individuell del avtalspension 2013 bokfört som kortfristig skuld	-27,9	-25,7
Skuldvärdet garantipensions-lösningar samt pensionslösningar för tidigare kommunalråd.	-2,9	-2,9
Pensionsåtaganden brutto	-226,6	-229,1
Eget kapital öronmärkt för framtida pensionsbetalningar	6,0	6,0
Pensionsåtaganden netto	-220,6	-223,1

Investeringar

Kommunen har under året investerat för 309,4 mnkr vilket är en ökning med 207,5 mnkr jämfört med 2021. Den beslutade investeringsbudgeten var 425,9 mnkr vilket innebär att många investeringar inte har slutförts.

Flera projekt är i olika faser av genomförande och därför föreslås att 97,9 mnkr överförs till 2023 års investeringsbudget.

Detaljerad information återfinns under avsnittet *Investeringsredovisning*.

Skulder och skuldförvaltning – Finansrapport

Kommunen har per 2022-12-31 en skuld till finansiella institutioner på 711,0 mnkr. Hela skulden består av lån hos Kommuninvest. Medelränta för inlåningen för 2022 var 0,85 %. Vid ingången till 2022 var skulden 570,0 och skulden har därmed ökat med 141,0 mnkr under året.

Kommunen tillämpar huvudmetoden, det vill säga att lånekostnader belastar resultatet för den period de hänförs till.

Kommunen har genom internbanken lånat ut 184,0 mnkr till Gagnefsbostäder AB och 160,7 mnkr till Gagnefs Teknik AB, totalt 344,7 mnkr. Gagnefs Teknik AB:s skuld var vid ingången av året 140,7 mnkr. Bolaget har alltså ökat sin skuld med 20,0 mnkr. Gagnefsbostäder hade en skuld på 184,0 mnkr vilket innebär att ingen förändring har skett under året.

Bolagen har på sin upplåning betalat en ränta som motsvarar kommunens medelränta + 0,4 procentenheter, det vill säga 1,25 %.

Den andel av kommunens skuld som avser kommunens egen verksamhet uppgår till 366,3 mnkr. Vid årets ingång uppgick skulden till 245,3 mnkr vilket innebär att kommunens del av skulden ökat med 121,0 mnkr.

	Intervall	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel i procent av total låneskuld		%	%	%
Lån med räntejustering inom	0-1 år	19,41	24,82	31,43
Lån med förfall inom	1-2 år	13,50	15,72	18,73
Lån med förfall inom	2-3 år	20,25	16,81	18,25
Lån med förfall inom	3-4 år	14,77	6,59	9,24
Lån med förfall inom	4-5 år	7,03	13,87	7,65
Lån med förfall inom	5-6 år	11,67	8,67	8,05
Lån med förfall inom	6-7 år	13,36	5,72	0,00
Lån med förfall inom	7-8 år	0,00	7,80	6,65
		100,00	100,00	100,00

Riskhantering

Gagnefs kommuns finanspolicy lyfter fram de risker som finns omkring kommunens upplåning och anger målsättningar för hur dessa ska hanteras. I anslutning till policyn har kommunstyrelsen fastställt *Riktlinjer för riskhantering i Gagnefs kommuns finansförvaltning* där mer detaljerade regler anges. Finansförvaltningen ska tre gånger om året rapportera till kommunstyrelsen om finansiella risker. Och riktlinjerna sätter gränser för hur stor andel av kapital- och räntebindningen av lånen som får förfalla inom givna tidshorisonter. Finansförvaltningen har i sin rapport per 2022-12-31 bedömt att finansförvaltningen per samma datum följer de av kommunstyrelsen fastställda riktlinjerna.

Kommunens finanspolicys övergripande mål är att säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt, begränsa finansiella risker samtidigt som bästa möjliga räntenetto ska eftersträvas samt samordna koncernens behov av finansiella tjänster. För

att begränsa risker får endast lån i svenska kronor upptas. Långsiktig upplåning får endast ha finansiell exponering mot Staten, Kommuninvest och svenska affärsbanker. Med undantag för Kommuninvest får kommunen inte ha finansiell exponering mot någon finansiell aktör som omfattar mer än 20 procent av kommunens långfristiga skuld.

I riktlinjer för riskhantering i Gagnefs kommuns finansförvaltning framgår att räntebindningstiden ska spridas över en period som är minst 4 år. Detsamma gäller för kapitalbindningstiden.

Riskhantering	Policy	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Typ av risk				
Ränterisk, genomsnittlig räntebindningstid	1-5 år	3,10 år	3,01 år	2,51 år
Finansieringsrisk, genomsnittlig kredittid	1-5 år	3,12 år	3,03 år	2,51 år
Koncentrationsrisk, max av tot långfr.skuld	20 %	Inom policy	Inom policy	Inom policy
Valutarisk	0 %	Inom policy	Inom policy	Inom policy

Ekonomiska nyckeltal

Ekonomiska nyckeltal	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare 31/12 respektive år	10 497	10 502	10 378	10 304	10 271	10 241
Skatte- och utjämningsintäkter, kronor per invånare	68 749	65 680	63 485	61 524	59 513	58 706
Skattesats %	22,29	22,29	22,54	22,54	22,54	23,01
Totala tillgångar, kronor per invånare					23	
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	691,9	663,7	619,9	615,6	595,7	581,9
- andel av skatte- och utjämningsintäkterna %	85,3	89,3	93,4	97,1	97,5	96,8
- förändring mellan åren %	4,3	7,1	0,7	3,3	2,4	5,8
Årets resultat (mnkr)	29,5	26,9	40,1	19,7	17,7	18,6
- andel av skatteintäkterna %	4,1	3,9	6,1	3,1	2,9	3,1
Långfristiga skulder kommun mnkr	714,9	574,0	494,1	515,9	516,0	500,0
Skuld exklusive utlåning dotterbolag mnkr	370,8	249,8	179,8	191,3	212,3	221,3
Långfristiga skulder kommunkoncern mnkr	722,2	578,5	501,7	512,1	523,9	509,1
Långfristiga skulder kommunkoncern kr/invånare	68 801	55 085	48 341	49 701	51 006	49 707
Soliditet kommun %	29,6	31,9	32,7	30,1	28,2	27,3
Soliditet kommun inkl pensionsåtagande %	13,9	13,0	9,1	4,6	1,7	-0,6
Soliditet kommunkoncern %	30,4	32,7	33,2	31,1	28,9	28,0

Finansiell status

Kommunen lämnar för tionde året i rad ett överskott som dessutom med råge överträffar budget och kommunens finansiella mål. Överskottet beror främst på att kommunens skatteintäkter ökat betydligt mer än vad de skatteprognoser som ligger till grund för budgeten prognostiserade. Dock redovisas ett större underskott i driften. Delvis beror underskottet på engångsposter men även om dessa beaktas så håller inte nämnderna som helhet den tilldelade budgetramen. Det ger kommunen ett utmanande utgångsläge när landet går in i en lågkonjunktur samtidigt som den höga inflationen driver upp verksamhetens kostnader.

Soliditeten minskar samtidigt som skuldsättningen ökar till följd av flertalet större investeringar vilket är förväntat utifrån en expansiv investeringsbudget med relativt låg självfinansieringsgrad.

Borgensåtaganden

Kommunen har ett borgensåtagande för Dala Vatten och Avfall AB där kommunen, tillsammans med övriga tre delägarkommuner solidariskt gått i borgen för 30 mnkr, varav kommunens andel uppgår till 7,2 mnkr.

Genom medlemskapet i Kommuninvest har kommunen tillsammans med övriga 294 medlemskommuner och regioner gått i solidarisk borgen för Kommuninvests totala förpliktelser. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på kommunens upplåning i Kommuninvest. Kommunens andel av Kommuninvests åtagande uppgår till 765,4 mnkr. Kommunens andel av Kommuninvests tillgångar uppgår till 765,9 mnkr.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Intern kontroll

Intern kontroll ingår som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt och ska säkerställa

- att kommunen bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet,
- att kommunen har en tillförlitlig ekonomisk rapportering, samt
- att kommunen efterlever gällande lagar och förordningar.

Genom en god intern kontroll skapas förtroende för verksamheten. Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen och är inte begränsad till uppföljning av ekonomi, utan ingår som en del av verksamhetsstyrning.

Intern kontroll omfattar riskbedömningar för organisationens verksamheter, framtagning av lämpliga arbetsrutiner och hjälpmedel samt kontroll i efterhand av att rutiner följs. En del av intern kontroll handlar om att säkerställa att kommunens redovisning är rättvisande samt att förhindra förluster eller extra kostnader på grund av avsiktliga eller oavsiktliga fel.

Barn- och utbildningsförvaltningen har identifierat fyra kontrollområden. Vid uppföljningen gjordes bedömningen att två av områdena kan avslutas, det gäller frånvarorapporteringen och genomgång av skolområde och ansvar när det gäller rökförbud. Två av områdena flyttas till inter kontrollplan för 2022, in- och utrymning och pedagogisk måltid.

Miljö- och byggförvaltningen har genomfört en risk- och väsentlighetsanalys. Riskvärdena bedöms inte så höga

att de kräver en hantering. Detta innebär att ingen internkontrollplan togs fram. En förnyad bedömning kommer att göras för 2023.

Den internkontrollplanen 2022 för kommunstyrelsen består av 11 kontroller. Den kontrollansvariga återslagrapporteringen i verksamhetssystemet Stratsys visar att 6 i de specificerade kontrollområden bedöms som "godkänd", 3 är "godkänd men i behov av utveckling" och 2 bedöms som "ej godkänd". Åtgärdsplan upprättades och följs upp i samband med redovisningen för 2023.

Socialförvaltningen följde upp 11 identifierade risker för att de väsentligt kan påverka verksamhetens möjligheter att nå sina mål. En del uppföljning av internkontrollplanen sker löpande vid socialnämnden i verksamhetsrapporten från socialförvaltningen. Övrigt sker två gånger om året i en skriftlig rapport till Socialnämnden. 5 planerade kontroller samt åtgärder kunde avslutas. Fortsatt kritiska områden kommer utvecklas och kontrolleras under 2023.

Kultur- och fritidsförvaltningens internkontrollplan omfattade 4 kontrollområden. Uppföljningen visar att på grund av chefsbyte en del av uppföljningar har genomförts i begränsad omfattning men att läget bedöms under kontroll.

Kommunens helägda bolag har en tillräcklig fungerande intern kontroll enligt yttrande av de auktoriserade revisorer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunens målarbete utgår ifrån 4 perspektiv. Måluppfyllelsen redovisas med röd, gul och grön markering där röd markering innebär att målet inte anses vara uppnått, gul markering att målet delvis uppnått och grön markering att målet uppnått.

- Måluppfyllelsen (indikatorn) är uppnådd, 100 %
- Måluppfyllelsen (indikatorn) har nådd mellan 80-99 %
- Måluppfyllelsen (indikatorn) har inte uppnådd < 80 %

Invånar- och brukarperspektiv

Nämndernas mål för invånar- och brukarperspektivet präglas av gemensamma insatser kring trygghet, tillgänglighet, att kunna leva ett självständigt liv samt att få goda förutsättningar för lärandet i livets alla skeden.

Kommunen kännetecknas av en hög trygghet i jämförelse med övriga Dalakommuner. Andelen e-tjänster i organisationen har stigit över förväntan och bidrar till förbättrad tillgänglighet för de som bor och verkar i Gagnefs kommun. Det sammanvägda resultatet av indikatorerna ger ett utfall som visar på en positiv utveckling inom ram för invånar- och brukarperspektivet.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun kan man bo, leva och verka tryggt och säkert dygnets alla timmar – överallt.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: I Gagnefs kommun känner invånarna sig trygga.

Svaren i medborgundersökningen 2022 visar att 99 % känner sig mycket trygg eller ganska trygg utomhus i området där man bor när det är ljus ute. 95,4 % känner sig mycket trygg eller ganska trygg utomhus i området där man bor när det är mörkt ute.

Indikatorer		Utfall	Mål
Trygghet utomhus		95,4 %	75 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommun har lägsta brottslighet i Dalarna.

Kommunen rankas som Dalarnas tryggaste kommun samt återfinns på femte plats bland alla Sveriges 290 kommuner.

Indikatorer		Utfall	Mål
Lägst brottslighet i jämförelse med andra Dalakommuner.		Plats 1	Plats 1

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: Barn och elever skall uppleva att förskolan och skolan är en trygg plats där man kan utvecklas och växa.

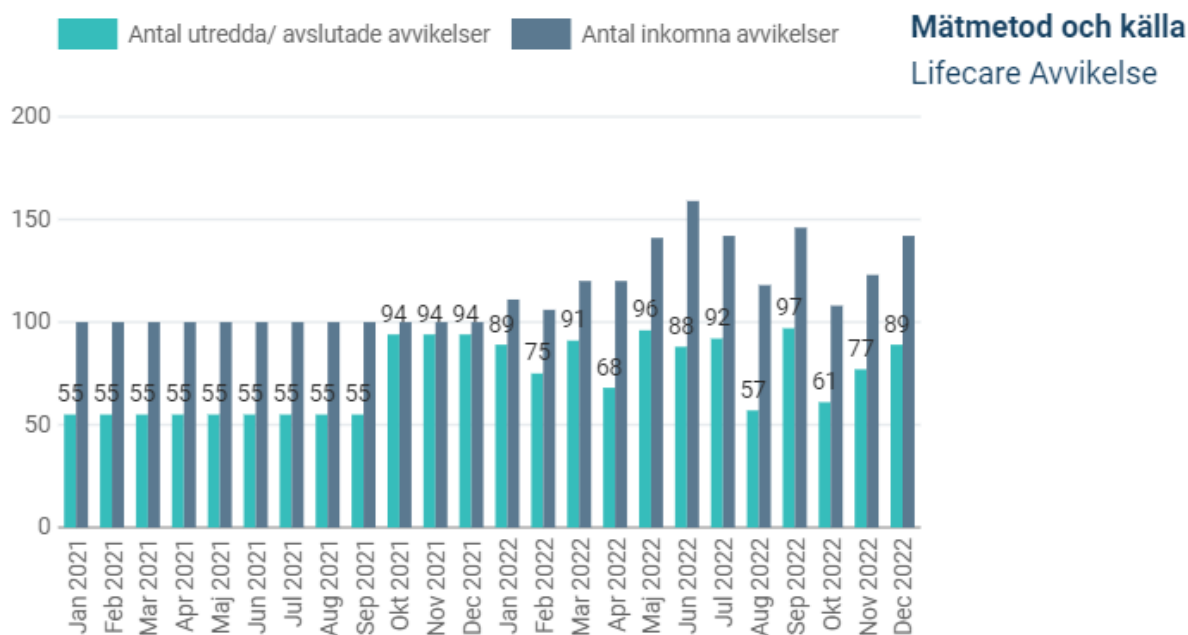
Ingen mätning gjord 2022. Nästa resultat kommer VT 2023. Resultatet visar statistiken från Skolinspektionens

elevenkät, som genomförs vartannat år, svaren är från VT 2021. Svaret på frågan: Jag känner mig trygg i skolan ges i index mellan 1-10. Eleverna i årskurs 5 ger som svar på frågan ett index på 8,7. Kan jämföras med riksnittet som har ett index på 8,2. Kan även jämföras med senaste mätningen som var 2018, som hade ett index på 8,6. Skillnaden mellan könen är låg. Kvinnor har ett index på 8,7 och män ett index på 8,8. Även om vi inte når målet på index 10 ligger Gagnef högt med sina 8,7. Ett resultat där Gagnef även ligger över riksnittet. Vi ser att vi har trygga barn i skolan, samtidigt är trygghet och studiero en av de viktigaste frågorna för oss och vi fortsätter sträva mot ännu bättre resultat.

Indikatorer		Utfall	Mål
Elevenkät, trygghet i skolan år 5		8,7	10
Elevenkät, trygghet i skolan år 9		8	10

Socialnämndens Uppfyllande mål: Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.

Utbildning med samtliga enhetschefer har ägt rum i oktober. Det kommer påverka utfallet i framtiden. Utöver det behövs en översyn av själva indikatorn. Nedan är antalet inkomna avvikelser per sista december 149 därav 89 bedöms som utredda/ avslutade. Mätningen görs varje månad.

Indikatorer		Utfall	Mål
Alla inkomna avvikelser ska vara utredda inom en månad.		89	149

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun lever invånarna ett oberoende och självständigt liv där individens egna resurser tas till vara. Stöd, vård och omsorg ges utifrån den enskildes behov.

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: Undervisningen i förskola och grundskola ska ge alla barn och elever förutsättningar att kunna gå vidare till studier på gymnasium och högskola eller arbete.

Gagnef ligger de flesta år över rikssnittet i behörighet till gymnasiet och har så gjort sedan 2000-talets början. I år ser vi en liten minskning i behöriga till gymnasiet på 88%, men ligger ändå över rikssnittet som är på 83%. Mockfjärds flickor och Djurås pojkar sticker båda ut positivt, med en behörighet på 94%. BUNs uppfyllande mål som ligger på 100% når vi inte. En 100% måloppfyllelse kan vara utmanande att nå, men är det vi fortsätter sträva mot kommande år.

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel Behöriga till gymnasiet		88 %	100 %

Socialnämndens Uppfyllande mål: Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.

Brukarundersökningen har förändrats och vissa av frågorna är inte ställda på samma sätt som tidigare. Det går därför inte att följa upp vissa av indikatorerna.

Vi kan dock konstatera att brukarna i Gagnefs generellt är nöjda med det bemötande de får från personalen och med den information de får.

Indikatorer		Utfall	Mål
Minst 95 % av brukarna inom hemtjänsten ska vara nöjda med bemötandet från personalen.		100 %	95 %
Minst 95 % av brukarna inom hemtjänsten ska vara nöjda med den information de får.		100 %	95 %
Minst 95 % av brukarna inom särskilt boende ska vara nöjda med bemötandet från personalen.		91 %	95 %
Minst 95 % av brukarna inom särskilt boende ska vara nöjda med den information de får.		95 %	95 %
Minst 95 % av brukarna inom LSS ska vara nöjda med bemötandet från personalen.		94 %	95 %
Minst 95 % av brukarna inom LSS ska vara nöjda med den information de får.		95 %	95 %

Fullmäktiges Övergripande mål

Gagnefs kommun är öppen, tillgänglig och jämlik där det är enkelt att ta del av kommunens tjänster.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Kommunens personal är lätt tillgänglig för invånarna.

85,1 % tycker att de blivit mycket bra eller ganska bra bemött av senaste kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen. I jämförelse med 2019: 48%.

Indikatorer		Utfall	Mål
Kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen		85,1 %	75 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommuns verksamheter kännetecknas av hög nöjdhet inom bemötande och tillgänglighet.

72,5 % av de svarande i SCB-medborgarundersökningen 2022 tycker att det fungerar mycket bra eller ganska bra med att få svar på sina frågor om kommunen och dess verksamheter. Jämförelse utfall 2019: 50%.

Indikatorer		Utfall	Mål
Bemötande och tillgänglighet		72,5 %	75 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Kommunen ökar andelen av de vanligaste e-tjänster i kommuner.

40 e-tjänster skapades i kommunens e-plattform, 6 tjänster med länk till externa system. Interna e-tjänster visas inte i utfallet.

Indikatorer		Utfall	Mål
Antal e-tjänster		46	30

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: Plats i förskola eller familjedaghem skall erbjudas nära hemmet och inom tre månader.

Måluppfyllnaden är 97 % 2022-12-31. Beräknat utifrån en prognos på 550 barn 2022, varav 16 barn inte fick plats inom 2 månader eller plats nära hemmet. Förskolan flaggar för att de även fortsättningsvis kommer ha svårt att erbjuda plats i förskola eller familjedaghem nära hemmet och inom tre månader framöver.

14 barn har inte fått plats på sin hemort. 10 barn i kö till Djurmo erhåller inte placering i Djurmo. 4 barn med placering i Djurås i januari önskar Kyrkbyns förskola. 2 barn har fått vänta på plats längre än tre månader.

Indikatorer		Utfall	Mål
Månadsstatistik plats på förskola		97 %	100 %

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: Användare av Kultur- och fritidsnämndens tjänster upplever att det är enkelt att få relevant och tydlig information om verksamheterna.

Ingen användarundersökning har gjorts under året. En digital enkät har skickats till föreningar om situationen med höga energikostnader och åtgärder kopplat till det samt kvarstående effekter av pandemin.

Indikatorer		Utfall	Mål
Webbundersökning på bibliotekets hemsida (pop-up)		0	
Digital enkät		1	
Hur många som nåtts av inlägg i sociala medier, fritidsgård		2 431	3 000

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun är förutsättningarna goda för lärande i livets alla skeden.

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål

Delmål 1: Förskola och skola skall utforma en lärmiljö där alla barn och elever stimuleras och utvecklas.

Delmål2: Meritvärdet i åk 9 skall öka.

Skolinspektionens elevenkät genomförs vartannat år, genomfördes senast VT2021. Inom området: "Tillit till elevens förmåga" finns frågor som: Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete, Mina lärare förväntar sig att jag ska göra mitt bästa, Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker. Enkäten genomfördes läsåret 2020-2021 och svaren visar totalt att 79 % av eleverna upplever en lärmiljö som stimulerar till utveckling. Rikssnittet ligger på 79% Målet för 2022 för oss i Gagnef var 85%, så vi har inte mått det egna målet, men ligger i snitt med hur det ser ut i riket.

Enkäten genomförs i årskurs 5 och 9.

För årskurs 5 är siffrorna 81%. Kan jämföras med rikssnittet för årskurs 5 som ligger på 84%.

För årskurs 9 är siffrorna 77%. Kan jämföras med rikssnittet för årskurs 9 som ligger på 74%.

Indikatorer		Utfall	Mål
Elevenkät lärmiljö stimulerar till utveckling		79 %	85 %

BUNs uppfyllande mål är inte uppnått. Här ser vi att ett fortsatt arbete behöver göras. Även om Gagnefs grundskoleelever i år 9 till stor del är behöriga till gymnasiet, ligger Gagnefs fortsatt lågt och under rikssnittet vad gäller meritvärde och skillnaderna mellan könen är stor.

Detta är en fortsatt aktuell fråga för oss. Det är en återkommande fråga i rektorsgrupp och på arbetslag. Vi arbetar bland annat vidare med detta genom Barn och utbildningsförvaltningens Läs- och skrivprojekt.

Indikatorer		Utfall	Mål
Meritvärde år 9		219	240

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: *Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till bildning och delaktighet genom att främja det informella lärandet.*

Antalet medieutlån på biblioteket har återhämtat sig något efter pandemin då besökstalen ökar. De digitala lånen har ökat och bidrar till totalen mer än tidigare. Delaktigheten inom fritidsgårdsverksamheten har ökat

och nästan nått målet med antal aktiviteter planerade av besökande.

Indikatorer		Utfall	Mål
Utlån alla medier		65 863	65 000
Antal aktiviteter på fritidsgårdarna som planerats och genomförts av ungdomar		6	8

Medarbetarperspektiv

Kommunens arbetsgivarpolitik utvärderas och följs upp i form av medarbetarenkäten med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet lägger grunden för vidare insatser. HME-mätningen genomförs vartannat år. Nedanstående utfall visar mättningsresultaten från föregående året. De flesta indikatorer visar ett positivt utfall.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun samverkar medarbetarna över förvaltningsgränserna och känner arbetsglädje och delaktighet.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar): Gagnefs kommuns medarbetare är delaktiga och trivs på sina arbetsplatser.

Resultatet under utfall avser det faktiska utfallet av medarbetarundersökningen som genomfördes hösten 2021 bland tillsvidareanställda medarbetare. HME mätningen genomförs vartannat år.

Indikatorer		Utfall	Mål
HME Motivation		81	80

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommuns ledarskap präglas av tillit, samverkan och delaktighet.

Indikatorer		Utfall	Mål
HME Ledarskap		82	83

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommuns medarbetare är väl insatta i verksamhetens mål och förväntningar på medarbetarskapet.

Indikatorer		Utfall	Mål
HME Styrning		78	79

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar) kompetensförsörjning: *Gagnefs kommuns förvaltningar arbetar långsiktigt och strategiskt med kompetensförsörjning.*

5 förvaltningar utgör att 100% har framtagen en kompetensförsörjningsplan. De två redan framarbetade kompetensförsörjningsplanerna (Soc och BUN) behöver ses över och eventuellt justeras. Efter det initieras arbetet med KoF plan där arbetet påbörjades tidigare men pausades. MoB och KS försörjningsplaner tas fram 2023. Ett övergripande arbete avseende kompetensförsörjning har startats mars 2023.

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel förvaltningar med kompetensförsörjningsplan		40 %	100 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar)

Delmål 1 kompetensförsörjning: *Gagnefs kommun ökar andelen heltidsanställningar.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel heltidsanställningar avseende tillsvidareanställda		67,5 %	65 %

Delmål 2 kompetensförsörjning: *I Gagnefs kommuns verksamheterna möjliggörs ett förlängt arbetsliv.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Genomsnittlig ålder vid pensionsavgång		65	65

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: *Kultur- och fritidsnämndens verksamheter tar initiativ till samarbete över förvaltningsgränserna genom att bjuda in till samarbete och genom att vara lyhörda när andra förvaltningar söker vår samverkan.*

Inom förvaltningen genomförs mycket samarbete i samband med programverksamhet eller andra tillfälliga aktiviteter. Partners i det är föreningar, skolan och regionala verksamheter inom kulturområdet. Formaliserat samarbete med Bibliotek Dalarna fortgår.

Indikatorer		Utfall	Mål
Antal formaliserade samarbeten (t ex arbetsgrupper)		8	10

Ekonomiskt perspektiv

Uppföljningen kopplat till kommunens ekonomiska perspektiv visar att målen sammanlagda är delvis uppfyllda. Avvikelserna är kända och arbetet pågår att förbättra utfallet.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun bedrivs verksamheterna ansvarsfullt och kostnadseffektivt.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *I Gagnefs kommun bedrivs verksamheterna ansvarsfullt.*

Kommunstyrelsen visar ett underskott mot budget. Kommentarer och analys finns i föreliggande dokument.

Indikatorer		Utfall	Mål
Budgetföljsamheten		-2,49 %	0 %

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: *Kostnaden per barn i förskolan skall reduceras till genomsnittet i jämförbar kommungrupp.*

Kostnad per barn i förskola har sjunkit de senaste 3 åren, för att under 2020 åter stiga. 2021 sänktes det något, men Gagnef ligger fortsatt över rikssnittet, vilket gör att vi inte når målet, även om kostnad per barn i förskola sjunkit senaste året.

För 2019, första mätningen, var målet 158 tkr (Rikssnittet enligt Kolada) och utfallet 170 tkr.

För 2020 var målet 160 tkr (Rikssnittet enligt Kolada) och utfallet 176 tkr.

För 2021 var målet 165 tkr (Rikssnittet enligt Kolada) och utfallet 172 tkr.

För 2022 finns ännu ingen statistik.

Indikatorer		Utfall	Mål
Kostnaden per barn i förskolan		-	-

Socialnämndens Uppfyllande mål: *Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Verksamheten ska bedrivas mot ett resultat som är bättre än budget.		-249 791	-243 086
Korttidssjukfrånvaron ska vara bättre än föregående års medelvärde.		6,71 %	4,41 %

Kultur- och fritids Uppfyllande mål: *Kultur och fritidsnämnden har god kontroll över föreningarnas kommande bidragsbehov.*

Det finns ingen uppdaterad investeringsplan på grund av personalbrist inom enheten som gjort att föreningsbesöken inte kunnat genomföras som önskat. Dock ligger ett antal större investeringsbehov kvar sedan tidigare år.

Indikatorer		Utfall	Mål
En årlig plan för föreningarnas investeringsbehov finns upprättad		0	1

Utvecklingsperspektiv

Nämndernas mål för utvecklingsperspektivet präglas av gemensamma insatser kring attraktivt boende, entreprenörskap, samverkan och hållbarhet. Kommunens utvecklingsinsatser har 2021 starkt påverkats av pandemin. Särskild kultur- och fritidsförvaltningen visar att restriktionerna har bromsat utvecklingen. 2022 har utfallet och mätningens insatser förbättrats och visar en positiv förändring.

Fullmäktiges övergripande mål

I Gagnefs kommun finns trivsamt boende för alla generationer i attraktiva miljöer.

Kultur- och fritids Uppfyllande mål: Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till att göra livet värt att leva i hela kommunen. Vi stöder föreningslivet som erbjuder kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter. Det bidrar till att kommunen kan erbjuda attraktiva miljöer att bo i, verka i och besöka.

Stödet till föreningarna har till stor del följt bidragsansökningarna, om de stora investeringsbehoven räknas bort. Flera av verksamheterna når inte upp till volymmålen och orsakerna kan vara flera, men effekter av pandemin kan sägas vara det som påverkat mest. Biblioteksbesöken är på väg uppåt men hamnar under läget före pandemin. En samlad dialog med föreningarna har genomförts med anledning av oro för ekonomin under den rådande energikrisen och om den kommande revideringen av bidragsreglerna.

Indikatorer		Utfall	Mål
Antal beviljade arrangemangsbidrag, kultur		14	22
Antal bokade halltimmar		2 801	4 800
Antal redovisade LOK-stödstimmar (deltagartillfällen)		30 868	49 500
Antal beviljade spontanidrottsbidrag		6	6
Besöksstatistik, bibliotek (Djurås och Mockfjärd)		49 866	63 000
Besöksstatistik, fritidsgårdar (alla)		3 976	4 500

Fullmäktiges övergripande mål

I Gagnefs kommun uppmuntras nytänkande, entreprenörskap och främjas allas möjlighet till arbete och meningsfull sysselsättning.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: I Gagnefs kommun uppmuntras entreprenörskap.

72 nystartade under 2022, 7 av dessa avslutades. Totalt avslutades 80 företag, inkl de 7. Vilket ger -8 men sedan har kommunen företag som "flyttar till oss". 30st av dessa blev 3 avslutade (bland de 80). Analysen och åtgärdsplanering pågår.

Trots vikande siffror nationellt och regionalt gällande företagande klarar Gagnefs kommun sig ändå bra. Avvikelsen nedan är inget unikt i Gagnef utan likartat för riket. I läget vi har med lågkonjunktur, svikande orderingångar, minskad konsumtion och höga räntor förväntas ett fortsatt negativt utfall under närmaste tiden.

Insatser att bygga goda förutsättningar för företag att etablera sig i kommunen eller flytta hit tex; lokaler, mark, snabb/lyhörd myndighetsutövning, kommunicera alla goda förutsättningar vi har kan påverka utfallet dvs etableringar i kommunen.

Att ha bra koll på det lokala näringslivet så att i ett tidigt skede får och fångar upp signaler från företag om

eventuell flytt/nedläggning kan också vara en insats för att bemöta den negativa trenden.

Indikatorer		Utfall	Mål
Nettoökning företag i kommunen		19	70

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: *Samverkan mellan skola och arbetsliv skall utvecklas och fördjupas. Arbetet med Ung företagsamhet skall uppmuntras.*

Samverkansmöten med kommunala representanter och näringslivsaktörer har genomförts under 2022. Samverkan finns med Ung Företagsamhet, Arbetsmarknadskunskap, kommunens näringslivsutvecklare, organisationerna Företagarna och Svenskt näringsliv. Under 2021 påbörjades ett arbete med samverkan med det lokala näringslivet, via Fadderföretag. Detta arbete har fortgått under 2022 med årskurs 7.

Indikatorer		Utfall	Mål
Ökad samverkan med Ung Företagsamhet		Enl ovan	Utvecklat samarbete

Fullmäktiges övergripande mål

Gagnefs kommun är en professionell samarbets- och samverkanspartner som ser möjligheter före hinder.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommun förbättrar kommunikationen med de lokala företagen.*

Den kommunala servicen har stor betydelse för företagens etablering och expansion. För ett enskilt företag kan det vara förödande om ett bygglovsärende eller ett serveringstillstånd drar ut på tiden. En bra kommunal service präglas av effektivitet, tillgänglighet och kunskap om företagandets villkor. Kommunen har klättrat i placeringen. Vikten av den servicen har lyfts i olika aktiviteter som visar resultat. Men placeringen i sig visar också att det finns ett fortsatt stort behov av att utveckla servicenivån.

Det är politikerna som i slutändan har den yttersta makten att fatta de besluten som påverkar förutsättningarna att driva företag i kommunen. Politikernas syn på och samarbete med näringslivet är därför en avgörande faktor för det lokala företagsklimatet.

Två av tre företagare har årligen kontakt med sin kommun. Det kan handla om bygglov, miljötillsyn eller en upphandling. Hur tjänstemännen agerar är av yttersta vikt för hur enkelt det är att starta, driva och utveckla företag i kommunen. Även de tjänstemän som inte direkt arbetar med service till företagen behöver inse att deras agerande också påverkar företagsklimatet.

Indikatorer		Utfall	Mål
Företagsklimat - kommunens service		139	185
Företagsklimat - kommunpolitikernas attityder till företagande		77	184
Företagsklimat - tjänstemäns attityder till företagande		88	191

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: *Genom samarbete inom Gysam minska kostnaderna för nationella gymnasieprogram i paritet med riksprislistan.*

Resultatet ges i paritet med Skolindex som var 1,0246 för 2022. Omräknat innebär det en ökning i pris med 2,7 %, vilket ger ett negativt resultat

Indikatorer		Utfall	Mål
Minska kostnaderna för gymnasiet		2,7 %	0 %

Socialnämndens Uppfyllande mål: Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.

Arbets sättet med ständiga förbättringar är väl implementerat i förvaltningen och det är nu en del i det dagliga arbetet. Det förekommer inte längre någon specifik rapportering av förbättringar och det kan inte ges något svar på hur många förbättringsförslag som inkommit och genomförts.

Indikatorn behöver ses över, alternativt tas bort, då målet att ständigt arbeta med förbättringar i vardagen är uppnått.

Indikatorer		Utfall	Mål
Socialförvaltningens verksamheter ska under året genomföra totalt 600 förbättringar.		600	600

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: Alla som kontaktar kultur- och fritidsnämndens verksamheter upplever att de får ett lyhört, respektfullt, kompetent och professionellt bemötande. När uppdraget inte går att lösa inom förvaltningen lotsar vi vidare till lämplig instans. Vi är också aktiva i regionala samarbeten och ser till att Gagnefs kommun tar position som viktig medspelare även utanför kommunen.

Ingen användarundersökning har genomförts varför verksamhetens bemötande inte kan bedömas på generell nivå. Klart är dock att den dagliga kontakten med allmänheten är övervägande positiv.

Det regionala samarbetet har under året bestått i bibliotekets insatser och fritidsgårdens arbete med kompetensutveckling. Insatserna på förvaltningsnivå har legat på lägre nivå än vanligt på grund av personalbrist.

Indikatorer		Utfall	Mål
Digital enkät		0 %	100 %

Fullmäktiges övergripande mål

Gagnef är en ekologiskt hållbar kommun där det är enkelt att vara miljövänlig.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: Gagnefs kommun har en alltmer fossiloberoende fordonsflotta och säkerställer hållbar konsumtion.

Inköp av ekologiska och/ eller dalaproducerade livsmedel: Målet har inte uppfyllts på grund av ekonomiska förutsättningar. Livsmedelspriserna har stigit under året.

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel fordon som drivs på fossilfritt bränsle.		77,7 %	75 %

Indikatorer		Utfall	Mål
Inköp av ekologiska och/eller dalaproducerade livsmedel		32 %	60 %

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: *Förskola och skola skall utveckla och fördjupa arbetet kring miljö- och klimatfrågor.*

Kostenheten arbetar kontinuerligt med att minska matsvinnet på enheterna och under hösten 2022 gjordes en matsvinnsmätning där man sedan följde upp resultatet. Tidigare deltog man i ett matsvinnsprojekt, det är nu avslutat.

Indikatorer		Utfall	Mål
Minska matsvinn		Enl ovan	Utveckla och fördjupa arbetet

Miljö- och byggnadsnämndens uppfyllande mål: *Kommunen har utvecklat sitt hållbarhetsområde inom ekologisk hållbarhet.*

Målet är att vara bättre än föregående år.

Rankingen speglar inte kommunens miljöarbete och målet bör ändras vid översyn av målpaketet.

Indikatorer		Utfall	Mål
Placering i "Aktuell hållbarhets"- miljöranking för kommuner		221	223

Händelser av väsentlig betydelse

I juni antogs den kommuntäckande översiktsplanen av kommunfullmäktige. Arbetet med fördjupade översiktsplaner samt plan för landsbygdsutveckling i strandnära läge pågår. Kommunen bedömer att möjligheterna att växa är bra och efterfrågan på exploaterbar mark har ökat. Genomförandet av etableringsområdet Stortäppa pågår och flera tomter är sålda eller under försäljning. Tomterna är avsedda för handel och inte bostäder och därför har ett planprogram för Stora skogen i Djurås påbörjats. I det området planeras möjligheter till både radhus, villor och flerbostadshus.

En växande kommun innebär en större efterfrågan på den kommunala servicen. Även den demografiska utvecklingen ökar trycket samtidigt som den arbetsföra befolkningen minskar. Kompetensförsörjningen är en stor utmaning redan idag och allt tyder på att det blir allt

hårdare konkurrens om arbetskraften i framtiden. Kommunen har därför under 2022 påbörjat projektet heltidsresan (heltid som norm). Projektet är omfattande och involverar samtliga verksamheter och målsättningen är att dels kunna nyttja våra tillgängliga resurser bättre, dels utveckla kommunen som attraktiv arbetsgivare. Projektet beräknas vara implementerat senast under år 2024.

Flera av kommunens skolbyggnader är i tekniskt dåligt skick och stora insatser krävs för att säkerställa en bra lär- och arbetsmiljö. Större utredningar kring skolorna i Djurås, Bäsna och Gagnef har genomförts under året och underlag för mycket omfattande investeringar har tagits fram för beslut i kommunfullmäktige under våren 2023.

Balanskravsresultat

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravsutredning (tkr)	2022
Årets resultat	29 492
- reducereing av samtliga realisationsvinster	-539
+ justering för realisationssvinster enligt undantagsmöjlighet	0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
+ orealiserade förluster i värdepapper	0
+ justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	28 952
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-21 736
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	7 217

Gagnefs kommun hade 2021 en avsättning i resultatutjämningsreserven med totalt 90 693 tkr. Kommunen har inga gamla underskott som behöver återställas i enlighet med balanskravet. Enligt kommunallagen och kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning är det möjligt att reservera eventuellt överskott utöver 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning till en resultatutjämningsreserv. 1 % gäller under förutsättning att kommunens egna kapital inkl ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser är positiv vilket är fallet för 2022.

För att göra en avsättning till resultatutjämningsreserven måste kommunen 2022 ha ett resultat efter balanskravsjusteringar på 7 217 tkr. För 2022 är det aktuella resultatet 29 492 tkr vilket innebär att kommunen kan avsätta 21 736 tkr till resultatutjämningsreserven. Det innebär att reserven ökar till 112 429 tkr.

Personalredovisning

Personalen utgör kommunens största resurs. Ca 2/3 av totala kostnaderna avser personalkostnader. I det här avsnittet redovisas vad som hänt inom personal- och arbetsgivarområdet under året och den personalstruktur som finns.

Under 2022 har vi mött ett år som ställt stora krav på arbetsgivaren och medarbetarna. Verksamheterna har ständigt behövt att anpassa utifrån de förutsättningar som följt med i efterdyningarna av pandemin. Mest framträdande har bemanningsutmaningen varit utifrån omfattande personalbortfall som periodvis varit mycket hög samtidigt som vikarieanskaffningen har varit en utmaning.

Kompetensförsörjning / Attraktiv arbetsgivare

Rekryteringar

Antalet annonserade/rekryterade tjänster ligger på en alltför hög nivå. Under 2022 har 140 rekryteringsannonser publicerats. Detta avser både tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar. Några rekryteringar avser fler än en tjänst, vilket innebär att antalet nya anställningar är fler än 140.

Orsaken till hög andel rekryteringar är den generationsväxling som pågår, den ökade rörligheten på arbetsmarknaden och behovet i de bemanningsintensiva verksamheterna när frånvaron varit hög.

Feriepraktik

Totalt 77 ungdomar genomförde sommaren 2022 feriepraktik fördelat på 23 % födda 2005 och 77 % födda 2006. All feriepraktik genomfördes inom tekniska avdelningen och arbetsuppgifterna var utemiljö och grönytor. Att feriepraktiken endast utförts i en verksamhet är med anledning av pandemin och regler kring minderåriga i arbetslivet.

Aspirantprogrammet

Under 2022 deltog två aspiranter från Gagnefs kommun. Aspirantprogrammet genomförs som ett samarbete mellan Gagnef, Falun, Borlänge, Säter, och Ludvika kommuner.

Båda deltagarna har under programmets gång klivit in i ledarroller inom kommunen.

Julgåva

Julgåvan 2022 bestod av presentkort på 250 kronor hos ett lokalt företag i Gagnef. 41 olika företag verksamma i kommunen valde att samarbeta med kommunen gällande

julgåvan. Medarbetare har själva valt presentkortslieferantör i en e-tjänst.

Sunt arbetsliv

Friskvård

I samband med att avtalet för Friskvårdssatsningen "Hälsöförsäkring Balans" löpte ut gjordes en utvärdering av satsningen. Utvärderingen visade att syftet med att införa hälsöförsäkringen inte hade uppnåtts i den omfattning som ambitionen vid införandet var. Endast 12 procent av kommunens medarbetare har aktivt använt erbjudandet i försäkringen samt att andelen medarbetare som utnyttjade stödsamtal via Hälslussen endast var 31 medarbetare under perioden 2020–2022. Mot bakgrund av utvärderingen kommer kommunen att ersätta hälsöförsäkringen med ett friskvårdsbidrag på 500 kronor per år och medarbetare. Avsikten är sedan att öka friskvårdsbidraget med 500 kronor per år under ytterligare två år, så att år 2025 är nivån 1 500 kronor per år och medarbetare. Förhoppningen är att fler av kommunens medarbetare ska nyttja friskvårdsbidraget.

Kommunövergripande arbetsmiljöarbete under året kopplat till pandemin

Pandemin påverkade fortfarande arbetsplatserna mycket utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Att bevaka krav och regler avseende skydd och skyddsutrustning utifrån myndigheters olika tolkning har fortsatt under 2022 varit en utmaning.

Riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete i Gagnefs kommun

Arbetsmiljöarbetet ska vara en naturlig del i allt kommunen gör och i alla beslut som fattas. En god arbetsmiljö bidrar till ökad trivsel och engagemang hos medarbetarna. Detta är en del av kommunens arbete att vara en attraktiv arbetsgivare, vilket ökar kommunens möjlighet att rekrytera, behålla och utveckla medarbetarna. Som ett led i detta har representanter från arbetsgivaren och arbetstagarorganisationer arbetat med att ta fram en riktlinje för att tydliggöra arbetsmiljöarbetet i kommunen.

Syftet med riktlinjen är att skapa tydlighet, medvetenhet och kunskap hos medarbetare inom Gagnefs kommun gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den ska fungera som ett stöd för chefer och medarbetare samt tydliggöra arbetsmiljöarbetet i Gagnefs kommun. Riktlinjen har sin utgångspunkt i arbetsmiljölagstiftningen och den kommunövergripande

arbetsmiljöpolicyn som fastställer hur arbetsförhållandena ska vara med hänsyn till fysiska, organisatoriska och sociala förhållanden.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under 2022 uppgick till 9.23 %. Det innebär en ökning på 0,43 procentenheter sedan totalen för 2021. Jämfört med 2019, som är det senaste året som inte påverkats av Covid-19 pandemin kan ses en ökning på 1,7 procentenheter.

Sjukfrånvaron för 2022 påverkas fortfarande till viss del av Covid-19 pandemin, främst i och med den fortsatta uppmaningen att stanna hemma vid symptom.

Statistiken visar även att de mindre förvaltningarna påverkas av ett fåtal medarbetares långtidsfrånvaro. För hela kommunen uppgår långtidsfrånvaron till 36,62 %.

Lokal lönebildning och anställningsvillkor

Löneöversyn

Tidsplanen avseende att slutföra löneöversynen 2022 i samband med maj månads löneutbetalning kunde genomföras enl. plan. Samtliga avstämningar genomfördes under maj månad och ny lön utbetalades i maj med en månads retroaktivitet. Alla avtalsområden har haft samma utbetalningsmånad för ny lön, vilket inneburit en sammanhållen löneöversyn för samtliga avtalsområden.

Utfallet i löneöversynen har följt det planerade utrymmet för Gagnefs kommun och löneökningarna har fördelats utifrån budgeterat löneökningsutrymme.

Inom Kommunals avtalsområde angavs i det centrala avtalet ett garanterat utrymme att fördela individuellt och differentierat om 380kr/medarbetare. Utöver de ett extra utrymme om + 0,3% av det totala löneutrymmet att fördelas till yrken med yrkesutbildning. Resultatet för Gagnefs kommun blev i enlighet med det centrala avtalet.

De lokalt prioriterade yrkesgrupperna Leg. förskollärare samt Leg. sjuksköterskor samt arbetsterapeuter fördelas med ett högre utrymme än övriga yrkesgrupper inom kommunen. De prioriterade yrkesgruppernas utfall blev 3,7 %.

För övriga avtalsområden blev utfallet 2,1 %.

Utmaningen att verka för en ökad lönespridning i de större yrkesgrupper är alltjämt svår, då lönebildningen komprimeras i samband med rekryteringar. Just lönespridningen kommer att ses över särskilt i samband med höstens lönekartläggning.

Analys Lönekartläggning

Efter genomförd löneöversynen 2022 genomfördes lönekartläggning och analys avseende de nya lönenivåerna. Analysen påvisade att inga osakliga löneskillnader förekommer. Analysen ligger till grund för planeringen avseende den lokala löneöversynen 2023.

Visselblåsfunktion

Under våren 2022 lanserade kommunens funktion för Visselblåsning. Grunden i kommuns visselblåsartjänst utgår från EU-direktivet om krav på visselblåsfunktion hos arbetsgivare med 50 arbetstagare eller fler. EU-direktivet är reglerat tillsammans med förordningar om utökat skydd och sekretess för visselblås.

Genom visselblåsfunktionen kan rapportering vid misstanke om att en förtroendevald, en chef i ledande ställning eller en nyckelperson inom organisationen har begått en allvarlig oegentlighet. Funktionen omfattar också medarbetare inom kommunen som jobbar för personer som är i beroendeställning till dem. De allvarliga oegentligheterna kan exempelvis vara korruption, muta, bedrägeri, stöld, jäv, olämplig bisyssla eller en situation där någon får privat vinning eller fördel på grund av sin befattning. Det kan också handla om närstående som gynnas, lagbrott eller allvarliga avvikelser från interna riktlinjer och regler i tjänsten och som det finns ett allmänintresse av att det kommer fram.

Rutiner, Policies riktlinjer, lokala överenskommelser

- Reviderad dokumenthanteringsplan för personal- och arbetsgivarhandlingar

Ledarutveckling

Digitala utbildningar för chefer

Under året har tre omgångar digitala utbildningar för chefer kommunicerats ut.

- Tillitsbaserat ledarskap
- Visselblåsdirektivet
- Förändringar i LAS

Kommunen har hög användargrad i de digitala chefsutbildningarna som genomförs.

Ledarskapshandledning för chefer

Samarbetet med leverantör av chefshandledning har utvecklats under året. Avtalet har utnyttjats både för individuell handledning och för processer i arbetsgrupper.

Ledarutbildning UL/UGL

7 medarbetare har genomgått utbildning UL (Utvecklande ledarskap). Målgruppen för utbildningen är chefer och ledarfunktioner på olika nivåer inom organisationen.

kommun har två medarbetare deltagit i kursen Ny som ledare och två medarbetare i kursen *Ledarskap för effektivt samarbete*.

Partnerssamverkan med Högskolan Dalarna

"LeDA"

Partnersamverkan mellan Dalarnas kommuner och Högskolan Dalarna har fortsatt under året. Från Gagnefs

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Anställda vid utgången av året - tillsvidareanställda					
Antal	902	848	841	841	822
- varav kvinnor	83,6%	84,0%	84,5%	85,6 %	85,8 %
- varav män	16,4%	16,0%	15,6%	14,4 %	14,2 %
Antal rekryteringsannonseringar under året (inkl tidsbeg. anst)	140	130	122	134	147
Antal avgångar under året (pension och egen uppsägning)	97	79	75	95	85
- varav p.g.a. pensionering	27	25	22	24	17
Ålder					
Medellålder	46	47,2	47,3	47,2	47,7
- kvinnor	47	47,5	47,5	47,3	47,8
- män	45	45,9	45,8	46,5	47,1
Andel					
- 60 år och äldre	16,6%	18,0%	17,7 %	16,9 %	15,6 %
- 50-59 år	26,6%	28,9%	29,6 %	27,8 %	32,3 %
- 40-49 år	24,2%	25,4%	25,8 %	26,0 %	26,5 %
- 30-39 år	21,8%	20,8%	18,9%	19,1 %	18,1 %
- 29 år och yngre	10,6%	7,0%	8,0%	8,2 %	7,5 %
Sysselsättningsgrader					
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	91,7%	92,0%	92 %	91,7 %	90,7 %
- kvinnor	90,8%	90,9%	91 %	90,6 %	89,6 %
- män	95,7%	97,8%	97,2 %	97,8 %	97,2 %
Antal heltidsanställningar	616	558	546	540	501
- Andel heltidsanställningar	67,5%	65,8%	64,9 %	64,2 %	60,9 %
Antal deltidsanställningar	291	290	295	301	321
- varav kvinnor	92,7%	95,5%	94,9%	96,0 %	96,3 %
- varav män	7,3%	4,5%	5,1 %	4,0 %	3,7 %
Andel					
- kvinnor som arbetar deltid	31,1%	38,9%	39,3%	40,1 %	43,8 %
- män som arbetar deltid	2,2%	9,6%	11,5 %	10,0 %	10,2 %
Löner					
Medellön per månad	32 096	32 134	31 428	30 767	30 109
- kvinnor	31 780	31 672	30 952	30 274	29 602
- män	33 554	34 551	34 031	33 701	33 163
Medianlön per månad	29 500	29 540	28 800	28 225	28 210
- kvinnor	29 325	29 200	28 500	27 987	27 650
- män	30 000	32 300	32 303	32 000	31 330
Summa totalt utbetalda löner och arvoden					309 029 tkr
Obligatoriska sjukfrånvarostatistiken (alla månadsavlämnade)					
Sjukfrånvaro	9,27%	8,8%	9,6%	7,7 %	7,8 %
- kvinnor	9,97%	9,8%	10,3 %	8,4 %	8,3 %
- män	6,43%	4,8%	6,7 %	4,5 %	5,2 %

Sjukfrånvaro ålder					
- 50 och äldre	9,62%	8,9%	9,2 %	7,3 %	7,9 %
- 30-49 år	8,98%	9,1%	10,0 %	8,0 %	7,8 %
- 29 år och yngre	8,91%	6,9%	10,3 %	8,6%	7,7 %
Sjukfrånvaron fördelad:					
- dag 1	3,72%	4,1%	3,2 %	4,1 %	3,2 %
- dag 2-14	47,92%	40,5%	43,8 %	36,7 %	33,2 %
- dag 15-90	15,98%	16,1%	23,3 %	19,3 %	19,7 %
- dag 91 -	32,38%	39,3%	29,7 %	39,9 %	43,9 %
Andel av sjukfrånvaron - 60 dagar eller mer	36,67%	43,3%	34,5 %	45,5 %	50,3%
- kvinnor	37,65%	45,5%	36,72 %	47,55 %	51,9 %
- män	30,42%	24,9%	19,37 %	27,45 %	35,7 %
Antal sjukdagar per anställd	28,11%	28,3	30,9	24,5	24
Andel anställda utan sjukdagar	13,81%	20,33%	17,05 %	21,25 %	20,93 %
Andel anställda med max 5 sjukdagar/år (frisknärvaro)	30,28%	37,37%	32,65 %	45,58 %	45,49 %

Indikatorer arbetsgivarmål - 2022

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos helår	Mål	Mätare	Analys
HME Motivation	81			80		Nästa uppföljningsperiod är 2023.
HME Ledarskap	82			83		Nästa uppföljningsperiod är 2023.
HME Styrning	78			79		Nästa uppföljningsperiod är 2023.
Andel förvaltningar med kompetensförsörjningsplan	60 %	40 %	60 %	100 %		Arbetet har startat under hösten 2022. De två redan formulerade kompetensförsörjningsplanerna (SF och BUN) behöver bara ses över och eventuellt justeras. Efter det initieras arbetet med KoF plan där arbetet påbörjades tidigare men pausades.
Andel heltidsanställningar avseende tillsvidareanställda	65,84 %	66,3 %	66,5 %	66,5 %		Projektet Heltidsresan startades hösten -22 men förväntas inte ge betydande effekt att ha ökat antalet heltidsanställningar förrän -23.
Sjukfrånvaro totalt	8,8 %	9,23 %	9,2	9,25 %		Sjukfrånvaron under 2022 uppgick till 9.23 %. Det innebär en ökning på 0,43 procentenheter sedan totalen för 2021. Jämfört med 2019, som är det senaste året som inte påverkats av Covid-19 pandemin kan ses en ökning på 1,7 procentenheter. Sjukfrånvaron för 2022 påverkas fortfarande till viss

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos helår	Mål	Mätare	Analys
						del av Covid-19 pandemin, främst i och med den fortsatta uppmaningen att stanna hemma vid symptom. Utöver det påverkas Socialförvaltningen av vissa kvarvarande arbetssätt kopplat till provtagning och eventuell karantän. Statistiken visar även att de mindre förvaltningarna påverkas av ett fåtal medarbetares långtidsfrånvaro. För hela kommunen uppgår långtidsfrånvaron till 36,62 %.

Uppföljning av arbetsmiljömål – 2022

Gagnefs kommuns medarbetare upplever en rimlig arbetsbelastning på arbetet där roller och uppdrag är tydliga.

Nästa uppföljningsperiod är 2023.

Gagnefs kommuns medarbetare upplever hälsosam balans mellan arbete och fritid och har möjlighet till återhämtning.

Nästa uppföljningsperiod är 2023.

Våra medarbetare upplever att Gagnefs kommuns arbetsplatser är fria från kränkande behandling och trakasserier.

Nästa uppföljningsperiod är 2023.

Förväntad utveckling

Invånarantalet i Gagnefs kommun minskade med tre personer 2022-12-31 jämfört med 2021-12-31. Det är första gången på 10 år som befolkningen minskar. En trolig orsak till detta är att få nya bostäder tillförts under året, Minskningen är marginell och kommunen bedömer att antalet invånare kommer öka om och när fler bostäder byggs.

Den demografiska utvecklingen är en svår utmaning för många kommuner och Gagnef är inget undantag. Den äldre delen av befolkningen ökar för varje och ökningen verkar inte kulminera förrän i mitten av 2030-talet. Detta kommer ha en stor påverkan på främst kommunens äldreomsorg och troligtvis kommer fler vård- och omsorgsplatser behöva tillskapas under den kommande 10-årsperioden.

Northvolts etablering i Borlänge kan innebära en ökad inflyttning till kommunen under förutsättning att det byggs bostäder. Det kan i sin tur ge en ökade volymer i den kommunala verksamheten, inte minst inom förskola och skola, men ovissheten är stor. Kommunen har exploateringsbar mark och en förstudie för en större exploatering i Djurås där möjlighet till både villor, radhus och flerfamiljshus finns pågår just nu.

Kommunen planerar att avsevärt öka investeringsutgifterna under de kommande åren. Främst kommunens skolor kräver stora investeringar och därtill tillkommer övriga fastigheter men också dotterbolagens investeringar. Kommunens låneskuld bedöms öka drastiskt för att finansiera dessa investeringar vilket kommer ge betydligt högre räntekostnader än de senaste åren. De stora investeringsbehoven innebär att det är av mycket stor vikt att fortsätta leverera överskott för att delfinansiera investeringarna och målet om att ett resultat på 2 % av skatte- och utjämningsintäkter bör prövas utifrån rådande investeringsbehov.

Skatteunderlagsutvecklingen ser i dagsläget relativt god ut och skatteunderlaget beräknas växa nominellt med i genomsnitt 3,3 % per år under perioden 2024-2030. Tillväxten befaras urholkas kraftigt av hög inflation främst under 2024 vilket kan innebära en negativ tillväxt under period. Samtidigt beror en stor del av skatteunderlagsutvecklingen på att lönerna ökar vilket leder till ökade kostnader för kommunens verksamheter.

Det är tydligt att vi lämnar de ekonomiskt mycket gynnsamma åren bakom oss där vi har haft mycket låga räntor, låga el-priser och en kraftig tillväxt i ekonomin och går in i en period med lägre tillväxt och stor osäkerhet där den ekonomiska styrningen blir allt viktigare för att hushålla med kommunens resurser.

Redovisning

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	Kommunen			Koncernen	
		Budget	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
		2022	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	66 496	107 516	98 192	167 498	173 643
Verksamhetens kostnader	3, 24, 25	-706 570	-772 084	-736 508	-817 108	-796 562
Avskrivningar	4	-27 365	-27 326	-25 366	-37 933	-35 397
Verksamhetens nettokostnader		-667 439	-691 893	-663 682	-687 543	-658 316
Skatteintäkter	5	499 545	520 787	493 317	520 787	493 317
Generella statsbidrag och utjämningsystem	6	188 680	200 868	196 451	200 868	196 451
Verksamhetens resultat		20 785	29 763	26 086	34 112	31 453
Finansiella intäkter	7	4 604	5 450	4 441	2 199	1 409
Finansiella kostnader	8	-7 600	-5 721	-3 648	-5 804	-3 703
Resultat efter finansiella poster		17 790	29 492	26 879	30 507	29 158
Årets resultat		17 790	29 492	26 879	30 507	29 158

Balansräkning

Balansräkning	(tkr)	Not	Kommunen		Koncernen	
			Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
			2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	9		1 149	912	1 221	1 007
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10		666 080	535 425	996 663	862 215
Maskiner och inventarier	11		27 143	27 659	50 729	52 933
Övriga materiella anläggningstillgångar	12		1 923	1 763	1 923	1 763
Pågående arbete	13		0	0	17 383	14 625
Finansiella anläggningstillgångar	14		395 881	375 829	31 187	31 129
			1 092		1 099	
Summa anläggningstillgångar			176	941 588	106	963 671
Omsättningstillgångar						
Förråd och exploateringsfastigheter	15		3 841	1 734	4 924	2 412
Fordringar	16		102 546	79 826	106 928	77 933
Kassa och bank	17		34 920	29 340	71 517	57 205
Summa omsättningstillgångar			141 308	110 901	183 370	137 551
SUMMA TILLGÅNGAR			1 233	1 052	1 282	1 101
			484	489	475	222
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital,	18					
Årets resultat			-29 492	-26 879	-30 507	-29 158
Resultatutjämningsreserv			-90 693	-70 998	-90 693	-70 998
Övrigt eget kapital			-244 817	-237 633	-269 234	-259 599
Summa eget kapital			-365 001	-335 510	-390 435	-359 755
Avsättningar						
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	19		-5 746	-5 530	-5 746	-5 530
Avsättning för skatt					-4 722	-5 191
Summa avsättningar			-5 746	-5 530	-10 468	-10 721
Skulder						
Långfristiga skulder	20		-714 858	-573 994	-722 208	-578 507
Kortfristiga skulder	21		-147 879	-137 455	-159 365	-152 237
Summa skulder			-862 737	-711 449	-881 573	-730 744
			-1 233	-1 052	-1 282	-1 101
SUMMA EGET KAPITAL, AVS. OCH SKULDER			484	489	475	220
Panter och ansvarsförbindelser						
1 Panter och därmed jämförliga säkerheter			<i>inga</i>	<i>inga</i>	<i>inga</i>	<i>inga</i>
2 Ansvarsförbindelser						
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna,	22		-194 025	-198 892	-194 025	-198 892
b) Övriga ansvarsförbindelser	23		-6 894	-7 194	0	0

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)	Not	Kommunen		Koncernen	
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
		2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	9	29 492	26 879	30 507	29 158
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	28	30 716	26 489	44 268	32 815
Ökning (-)/Minskning (+) av kortfristiga fordringar	17	-22 719	-26 051	-28 995	-22 100
Ökning (-)/Minskning (+) av förråd	16	-2 108	-661	-2 512	-648
Ökning (+)/Minskning (-) av kortfristiga skulder	23	10 425	1 764	7 128	999
Kassaflöde från den löpande verksamheten		45 805	28 422	50 397	40 224
INVESTERINGAR					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-826	-50	-826	-169
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-161 018	-101 706	-176 856	-119 100
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		671	873	787	873
Ökning (-) av långfristiga fordringar		-20 052	-18 572	-58	-7 742
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-181 225	-119 455	-176 953	-126 138
FINANSIERING					
Nyupptagna lån		231 000	236 000	231 000	236 000
Amortering av långfristiga skulder		-90 000	-156 000	-90 131	-156 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		141 000	80 000	140 869	80 000
Periodens kassaflöde		5 580	-11 033	14 313	-5 915
Likvida medel vid periodens början		29 340	40 374	57 205	63 120
Likvida medel vid periodens slut		34 921	29 340	71 518	57 205

Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunen redovisar årsbokslut per den 2022-12-31.

Gagnefs kommun följer i huvudsak den kommunala redovisningslagen och normgivningen för kommunal redovisning så som denna definieras av Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendationer.

Undantag:

Dokumentation

Arbetet med att upprätta beskrivningar över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad enligt KRL 3:11 har påbörjats men ej färdigställts.

Leasing personbilar

Personbilar som leasas redovisas som operationell leasing. Se redogörelse av hyres- och leasingavtal nedan.

Kortfristig del av långfristig skuld

Enligt RKR:s rekommendation R7 ska finansiella skulder som förfaller inom ett år klassificeras som kortfristig. Dock kan skulden klassificeras som långsiktig om ursprunglig löptid var längre än 12 månader, om kommunen har för avsikt att refinansiera skulden långsiktigt samt att en överenskommelse om refinansiering har träffats. Kommunen har bortsett från kravet att överenskommelse ska finnas, och har klassificerat skulden som långsiktig om avsikten är att under 2023 refinansiera skulden långsiktigt, samt att ursprunglig löptid var minst 12 månader

Kommunen redogör i not 22 för hur stor del av den långfristiga skulden som enligt RKR R7 borde ha klassificerats som kortfristig.

Förtydliganden:

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att betalningar kommer att komma kommunen till godo och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatte- och utjämningsintäkter

Beloppen för skatte- och utjämningsintäkter har baserats på SKR:s senaste skatteprognos SKR 22:54 publicerat i december 2022.

Beloppen för fastighetsavgift har baserats på SKR:s cirkulär 22:57.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp som vi räknar med kommer att bli betalda. För Gagnefs Kommun gäller att kundfordringar med förfallodag äldre än 3 månader och där inkassokrav avsänts, bokförs som osäkra.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde om inget annat har angetts.

Semesterlöneskuld

De anställdas fordran på kommunen i form av sparad semester och okompenserad övertid, har redovisats som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar den period de hänför sig till och inräknas inte i tillgångarnas anskaffningsvärden.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde. Fram till 2009 har anskaffningsvärde reducerats med eventuella investeringsbidrag. Från 2014 bokförs investeringsbidrag som en långfristig skuld i balansräkningen och avskrivs efter samma regler som tillgången bidraget avser. Gränsen för att investeringen ska kunna upptas som anläggningstillgång är satt till 1 prisbasbelopp.

Avskrivningstider

Kommunstyrelsen har fastställt riktlinjer för komponentavskrivningar i kommunen den 2016-10-18. Komponentavskrivningar innebär att en fastighet delas upp i ett antal komponenter som har olika avskrivningstider. Tillämpningen av komponentavskrivningar utgår från en strävan att i allt väsentligt ge en rättvis bild av enskilda avskrivningsobjekts värde och kostnader. Avskrivningstiderna utgår från objektets förväntade kvarvarande nyttjandeperiod. En avskrivningskomponent är en komponent eller en grupp komponenter i en fastighet som har liknande nyttjandeperiod och som kommer bytas ut samtidigt har en enhetlig avskrivningstid. En avskrivningskomponent som är uttjänt byts ut och nyanskaffningen ses som en ny komponent med en ny avskrivningstid. Dessa principer gäller även nybyggda fastigheter. Dock finns undantag då fastigheter som aktiveras med ett värde under 3 mkr inte komponent avskrivs utan följer tidigare avskrivningstid om 33 år, linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång.

Immateriella anläggningstillgångar

Licenser	5 år
----------	------

Materiella anläggningstillgångar

Markanläggning	20 år
Byggnad - Stomme	70 år
Byggnad - Stomkomplettering	50 år
Byggnad - Yttertak / Fasad	40 år
Byggnad - Installationer	30 år
Byggnad - Utvändigt ytskikt	15 år
Byggnad - Inre ytskikt / Hyresgästanp.	15 år
Byggnad - Restkomponent	33 år
Maskiner och inventarier	5–10 år
Datorer	3 år

Linjär avskrivning tillämpas för alla anläggningstillgångar med grund från komponents livslängd.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för mark, byggnader och tekniska anläggningar: 40 år

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för maskiner och inventarier: 10 år

Pensioner

Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med kommunal redovisningslag. Kommunens pensionsförpliktelser är beräknade enligt RIPS. Den redovisade skulden bygger på den senaste gjorda pensionsskultsberäkningen från december 2022. Kommunen redogör i not 24 ansvarsförbindelsens fördelning. Pensionsförpliktelse till anställd enligt visstidsförordnande finns ej men 4 förpliktelser finns till förtroendevalda enligt pensionsreglemente.

Redovisning av hyres- och leasingavtal

Enligt RKR:s rekommendation R5 ska leasingavtal där de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet överförs till kommunen redovisas som finansiell leasing. Undantag kan göras för leasingavtal med en löptid om högst tre år om avtalets värde är obetydligt.

Kommunen använder leasingavtal i mycket begränsat omfattning. Personbilar leasas då detta är ekonomiskt fördelaktigt. Leasingavtalen för personbilar redovisas som operationella. En genomlysning av de ekonomiska effekterna av att redovisa dem som finansiella visar att skillnaderna för kommunens resultat- och balansräkning är små medan en redovisning av avtalen som finansiella skulle medföra ett betydande merarbete.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Reservering till RUR får göras med högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat som överstiger 2% av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller den del av årets resultat som överstiger 1% av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning under förutsättning att kommunen har en positiv soliditet inkl. pensionsåtaganden.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not 26. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till väsentliga belopp.

Not 2 Verksamhetens intäkter

Försäljningsmedel
Taxor och avgifter
Hyror och arrenden
Driftsbidrag
Försäljning av verksamhet och entreprenader
Försäljning av anläggningar

Kommunen		Koncernen	
2022	2021	2022	2021
7 528	5 353	8 043	8 091
22 687	22 383	43 762	60 494
15 037	13 797	32 859	28 871
52 201	43 497	52 201	43 497
9 524	12 875	30 093	32 403
539	286	539	286
107 516	98 192	167 498	173 643

Not 3 Verksamhetens kostnader

Driftskostnader
Personalkostnader
Övriga kostnader
Skattekostnader
Uppskjuten skatt

2022	2021	2022	2021
-128 361	-120 105	-140 077	-148 385
-520 563	-510 948	-535 785	-525 847
-123 160	-105 454	-141 696	-122 348
0	0	-18	-11
0	0	469	29
-772 084	-736 508	-817 108	-796 562

Not 4 Avskrivningar

Avskrivning immat anläggningstillgångar
Avskrivningar byggnader o tekniska anläggningar
Avskrivningar mask o inventarier

2022	2021	2022	2021
-590	-643	-614	-667
-19 395	-17 915	-27 329	-25 446
-7 340	-6 808	-9 991	-9 284
-27 326	-25 366	-37 933	-35 397

Not 5 Skatteintäkter

Preliminär kommunalskatt
Slutavräkningsdifferens föregående år
Prognos slutavräkningar innevarande år

2022	2021	2022	2021
505 184	479 752	505 184	479 752
1	4	1	4
15 602	13 561	15 602	13 561
520 787	493 317	520 787	493 317

Not 6 Generella statsbidrag och utjämningsystem

Inkomstutjämningsbidrag / -avgift
Regleringsbidrag /avgift
Generella bidrag från staten
Kostnadsutjämningsbidrag / -avgift
Bidrag / avgift LSS-utjämning
Kommunal fastighetsavgift

2022	2021	2022	2021
137 679	123 972	137 679	123 972
28 976	30 849	28 976	30 849
2 912	6 197	2 912	6 197
-1 753	1 110	-1 753	1 110
470	1 746	470	1 746
32 584	32 577	32 584	32 577
200 868	196 451	200 868	196 451

Not 7 Finansiella intäkter

Ränteintäkter dotterbolag
Ränteintäkter
Aktieutdelningar

2022	2021	2022	2021
3 625	3 107	0	0
187	35	560	108
1 637	1 299	1 639	1 301
5 450	4 441	2 199	1 409

Not 8 Finansiella kostnader

Räntekostnader banklån
Övriga räntekostnader

2022	2021	2022	2021
-5 517	-3 105	-5 600	-3 160
-204	-543	-204	-543
-5 721	-3 648	-5 804	-3 703

Not 9 Immateriella tillgångar

Ingående anskaffningsvärde

Nyanskaffningar under året

Avyttringar under året

Utgående anskaffningsvärde

Ingående avskrivningar

Årets avskrivningar

Ackumulerade avskrivningar**Utgående bokfört värde**

Kommunen		Koncernen	
2022	2021	2022	2021
11 108	11 058	11 227	11 205
826	50	826	169
0	0	0	-147
11 934	11 108	12 053	11 227
-10 197	-9 553	-10 220	-9 553
-588	-643	-612	-667
-10 785	-10 197	-10 833	-10 220
1 149	912	1 221	1 007

Not 10 Mark, byggnader och**tekniska anläggningar**

Ingående anskaffningsvärde

Nyanskaffningar under året

Omfört från pågående

Avyttringar under året

Omklassificeringar

Utgående anskaffningsvärde

Ingående ned o avskrivningar

Årets ned o avskrivningar

Årets återförda ned o avskrivningar

Ackumulerade ned- o avskrivningar**Utgående bokfört värde**

2022	2021	2022	2021
883 723	794 452	1 318 855	1 203 864
154 027	91 867	158 090	96 360
0	0	8 054	12 591
-5 934	-2 595	-6 538	-2 770
0	0	0	900
1 031 816	883 723	1 478 461	1 310 946
-348 298	-331 362	-456 470	-424 290
-19 414	-17 923	-27 467	-25 575
1 975	988	2 140	1 134
-365 736	-348 298	-481 798	-448 731
666 080	535 425	996 663	862 215

Not 11 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde

Nyanskaffningar under året

Omfört från pågående

Avyttringar under året

Utgående anskaffningsvärde

Ingående avskrivningar

Årets avskrivningar

Årets återförda avskrivningar

Ackumulerade avskrivningar**Utgående bokfört värde**

2022	2021	2022	2021
193 765	185 042	243 404	232 039
6 831	9 571	7 027	10 404
0	0	768	2 187
-25 934	-848	-26 407	-1 226
174 662	193 765	224 791	243 404
-166 106	-160 054	-190 472	-182 321
-7 323	-6 800	-9 974	-9 275
25 911	747	26 384	1 125
-147 519	-166 106	-174 062	-190 471
27 143	27 659	50 729	52 933

Not 12 Övriga materiella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde

Årets nettoinvesteringar

Utgående bokfört värde

2022	2021	2022	2021
1 763	1 495	1 763	1 495
160	268	160	268
1 923	1 763	1 923	1 763

Not 13 Pågående arbeten

Ingående pågående

Under året nedlagda kostnader

Under året genomförda omfördelningar

Utgående bokfört värde

2022	2021	2022	2021
0	0	14 625	17 335
0	0	11 580	12 068
0	0	-8 822	-14 778
0	0	17 383	14 625

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar

Gagnefsbostäder AB, 100%

Gagnefs Teknik AB, 100%

Dala Vatten och Avfall AB, 25%

Räddningstjänsten Dala Mitt

Dala Energi AB

Övriga insatser och aktieinnehav

Kommuninvest ek för 1)

Utlämnade lån

Långfristiga fordringar

Utgående bokfört värde

	2022	2021	2022	2021
Gagnefsbostäder AB, 100%	16 000	16 000	0	0
Gagnefs Teknik AB, 100%	4 000	4 000	0	0
Dala Vatten och Avfall AB, 25%	1 000	1 000	0	0
Räddningstjänsten Dala Mitt	472	472	472	472
Dala Energi AB	16 764	16 764	16 764	16 764
Övriga insatser och aktieinnehav	101	101	146	146
Kommuninvest ek för 1)	11 122	11 122	11 122	11 122
Utlämnade lån	1 726	1 674	1 726	1 674
Långfristiga fordringar	344 696	324 696	957	951
Utgående bokfört värde	395 881	375 829	31 187	31 129

1) Andelskapitalet i Kommuninvest ek för avser inbetalt andelskapital. År 2011–2015 har Kommuninvest beslutat om insatsemissioner på totalt 4 787 322 kronor för Gagnefs kommun. Enligt RKR ska insatsemissionen inte bokföras utan betraktas som ett övervärde. 2016-10-18 har Kommunstyrelsen beslutat om uppskrivning, Ks § 158, av bokfört värde då återbäringsmedel från Kommuninvest har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde. Kommunens totala kapital i Kommuninvest uppgick 2022-12-31 till 11 026 400 kr. Kommunen har en överinsats i Kommuninvest ekonomisk förening vilket inte inkluderas i det totala insatskapitalet. Kommunens överinsats i Kommuninvest uppgick 2022-12-31 till 95 200 kr.

Not 15 Förråd och exploateringsfastigheter

Kommunförråd

Olja-/pelletslager i fastigheter

Städmaterielförråd

Exploateringsfastigheter

Utgående bokfört värde

	2022	2021	2022	2021
Kommunförråd	101	73	717	552
Olja-/pelletslager i fastigheter	938	747	1 405	947
Städmaterielförråd	221	221	221	221
Exploateringsfastigheter	2 581	692	2 581	692
Utgående bokfört värde	3 841	1 734	4 924	2 412

Not 16 Fordringar

Kundfordringar

Kortfristiga fordringar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Övrigt

	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	2 263	7 897	3 835	6 950
Kortfristiga fordringar	10 989	13 925	9 317	11 171
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	89 294	58 004	92 688	59 093
Övrigt	0	0	1 088	720
	102 546	79 826	106 928	77 933

Not 17 Kassa och bank

Kassa

Bank

Merkonto

	2022	2021	2022	2021
Kassa	55	62	36 358	27 738
Bank	34 690	29 155	34 984	29 344
Merkonto	176	123	176	123
	34 920	29 340	71 517	57 205

Not 18 Eget kapital

Ingående eget kapital

Avsättning RUR

Årets resultat

Summa eget kapital

Reservutjämningsreserv RUR

För framtida pensionsutbetalningar

Utgående eget kapital

	2022	2021	2022	2021
Ingående eget kapital	-258 512	-264 159	-282 929	-286 125
Avsättning RUR	19 695	32 526	19 695	32 526
Årets resultat	-29 492	-26 879	-30 507	-29 158
Summa eget kapital	-268 308	-258 512	-293 742	-282 757
Reservutjämningsreserv RUR	-90 693	-70 998	-90 693	-70 998
För framtida pensionsutbetalningar	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Utgående eget kapital	-365 001	-335 510	-390 435	-359 755

Not 19 Avsättning till pensioner

Avsättning till pensioner exkl. ÖK-SAP

Avsättning till pensioner ÖK-SAP

Särskild löneskatt avsättningar

Kommunen		Koncernen	
2022	2021	2022	2021
-1 720	-1 579	-1 720	-1 579
-2 904	-2 872	-2 904	-2 872
-1 122	-1 080	-1 122	-1 080
-5 746	-5 530	-5 746	-5 530

Avsättning, belopp i tkr

Ingående avsättning

Pensionsutbetalningar

- särskild avtalspension

Ränte- och basbeloppsuppräknig

Förändring av löneskatten

Ändring av försäkringstekniska grunder

Övrigt

Utgående avsättning

5 531	5 106	5 531	5 106
-119	-125	-119	-125
21	-122	21	-122
109	68	109	68
42	83	42	83
0	100	0	100
162	421	162	421
5 746	5 531	5 746	5 531

Avsättning specifikation, belopp i tkr

Ålderspension

Efterlevandepension

Löneskatt

Förtroendevalda, OPF-KL

Löneskatt

Särskild avtalspension, ÖK-SAP

Löneskatt

Summa avsättning

2022	2021	2022	2021
-648	-704	-648	-704
-246	-253	-246	-253
-217	-232	-217	-232
-826	-622	-826	-622
-200	-151	-200	-151
-2 904	-2 872	-2 904	-2 872
-705	-697	-705	-697
-5 746	-5 530	-5 746	-5 530

Överskottsfond KPA

Överskottsfond Skandia

Summa överskottsfond

1 024	2 487	1 024	2 487
5 642	4 287	5 642	4 287
6 666	6 774	6 666	6 774

Avsättning uppskjuten skatt, belopp i tkr

Ingående avsättning

Årets avsättning/förändring

Summa avsättning uppskjuten skatt

		-5 192	-5 221
		469	29
0	0	-4 723	-5 192

Not 20 Långfristiga skulder

Banklån

Investeringsbidrag

Ack upplösning investeringsbidrag

2022	2021	2022	2021
-711 000	-570 000	-718 350	-574 513
-4 452	-4 452	-4 452	-4 452
594	458	594	458
-714 858	-573 994	-722 208	-578 507

Därav kortfristig del av långfristiga skulder som kommer att sättas om under 2023 och som enligt RKR R7 borde klassificeras som kortfristig skuld: 88 000 tkr

Not 21 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder
Personalens källskatt plus sociala avgifter
Övriga kortfristiga Skulder
Löne- o semesterlöneskulder
Upplupna sociala avgifter
Upplupna pensionskostnader inkl. löneskatt
Förutbetalda skatteintäkter
Förutbetalda stadsbidrag
Övr. upplupna kostnader o interimsskulder
Skatteskulder
Utgående bokfört värde

Kommunen		Koncernen	
2022	2021	2022	2021
-28 670	-24 113	-37 658	-28 499
-16 519	-15 595	-16 519	-15 595
-22 319	-649	-1 666	8 944
-20 153	-20 109	-20 153	-20 109
-7 910	-8 074	-7 910	-8 074
-27 917	-25 728	-27 917	-25 728
0	-5 671	0	-5 671
-1 168	0	-1 168	0
-23 224	-37 515	-46 367	-57 493
0	0	-8	-12
-147 879	-137 455	-159 365	-152 237

Not 22 Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna

Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt

2022	2021	2022	2021
-194 025	-198 892	-194 025	-198 892
-194 025	-198 892	-194 025	-198 892

Ansvarsförbindelse, belopp i tkr

Ingående ansvarsförbindelse
Pensionsutbetalningar
Nyintjänad pension
Ränte- och basbeloppsuppräknig
Förändring av löneskatten
Ändring av försäkringstekniska grunder
Byte av trygghande
Övrigt
Utgående ansvarsförbindelse

2022	2021	2022	2021
-198 891	-222 295	-198 891	-222 295
9 739	9 726	9 739	9 726
236	106	236	106
-4 614	-2 775	-4 614	-2 775
950	4 569	950	4 569
0	-3 863	0	-3 863
0	14 431	0	14 431
-1 445	1 210	-1 445	1 210
-194 025	-198 891	-194 025	-198 891

Ansvarsförbindelse (specifikation)

Intjänad pensionsrätt, IPR97
Utgående pension till efterlevande, EP
Ålderspension enl. PA-KL eller äldre avtal före 1998, ÅP
Livränta enl. PA-KL eller äldre avtal före 1998, LR
Summa pensioner
Löneskatt 24,26%
Summa ansvarsförbindelse

2022	2021	2022	2021
-130 146	-131 908	-130 146	-131 908
-3 442	-2 828	-3 442	-2 828
-17 873	-20 257	-17 873	-20 257
-4 683	-5 068	-4 683	-5 068
-156 144	-178 895	-156 144	-178 895
-37 881	-38 831	-37 881	-38 831
-194 025	-217 726	-194 025	-217 726

Andel försäkring, belopp i tkr*Del av pensionsförsäkring som tryggs genom försäkring*

Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarsförbindelser
Förpliktelser intjänade from 1998, pensionsavsättning

2022	2021	2022	2021
14 023	15 657	14 023	15 657
22 973	18 827	22 973	18 827
36 996	34 484	36 996	34 484

Aktualiseringsgrad / Utredningsgrad i %

99	99	99	99
----	----	----	----

Not 23 Övriga ansvarsförbind.*Borgen mot kommunens företag*

Dala Vatten och Avfall AB

Kommunen		Koncernen	
2022	2021	2022	2021
6 894	7 194	0	0
6 894	7 194	0	0

Not 24 Jämförelsestörande poster**Verksamhetens kostnader**

Pensionsförsäkringslösningar inkl. särskild löneskatt

2022	2021	2022	2021
0	-22 184	0	-22 184
0	-22 184	0	-22 184

Not 25 Kostnader för räkenskapsrevision

Total kostnad för räkenskapsrevision

Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskapen

2022	2021	2022	2021
-178	-176	-283	-299
-120	-120	-225	-243

Not 26 Justering för poster som ej ingår i kassaflödet

Justering för av- och nedskrivningar

Justering för gjorda avsättningar

Justering årets upplösta investeringsbidrag

Reavinst (-) / förlust (+) vid försäljning

Utrangeringar

Nya investeringsbidrag

Övriga poster

2022	2021	2022	2021
27 326	25 366	37 933	35 397
215	424	-254	394
-137	-137	-180	-137
-539	-286	-539	-286
3 883	1 196	4 092	1 196
0	0	-71	0
-32	-75	3 286	-3 750
30 716	26 489	44 267	32 815

Borgensåtagande mot Kommuninvest

Gagnefs kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Gagnefs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 765 415 994 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 765 890 518 kronor.

Driftsredovisning

Driftsredovisning 2022 (tkr)								
Inklusive interna poster	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget	Avvikelse
Styrelse/nämnd	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2022
Kommunstyrelsen	78 215	76 973	-188 033	-169 657	-109 819	-92 683	-101 442	-8 376
Barn- och utbildningsnämnden	69 642	63 945	-366 324	-349 155	-296 682	-285 210	-294 160	-2 522
Socialnämnden	49 253	47 657	-299 044	-286 255	-249 791	-238 599	-243 087	-6 705
Kultur- och fritidsnämnden	592	906	-18 005	-17 357	-17 413	-16 451	-18 108	695
Miljö- och byggnadsnämnden	3 230	3 578	-6 833	-5 920	-3 603	-2 342	-4 310	708
Kommunfullmäktige	314	0	-3 101	-2 048	-2 787	-2 048	-2 434	-353
Totalt kommunen	201 246	193 059	-881 341	-830 391	-680 094	-637 332	-663 541	-16 553
Finansförvaltningen	734 309	700 654	-24 723	-36 443	709 586	664 211	681 331	28 255
Totalt kommunen inkl. finansförvaltningen	935 555	893 713	-906 064	-866 834	29 492	26 879	17 790	11 702

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning per nämnd och projekt.

Investeringsredovisning, kommunen (tkr)	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Färdigställda investeringar	Total budget	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	56 041	38 041	18 000	39 387	22 081	17 306
Kamera långtidsparkering	60	-	60	60	-	60
Trådlös accespunkt utbyte	330	72	258	250	-	250
Infrastrukturåtgärder nät/kommunikation, AP, switchar	1 850	2 458	-608	1 145	1 753	-608
Upprustning Lindberghallen - stolar, ljusbord, nätverk	400	195	205	300	110	190
Separat internetförbindelse skolor	250	35	215	250	35	215
Planerat underhåll	15 000	14 798	202	6 417	6 426	-9
Ombyggnationer	13 650	13 955	-305	8 957	9 425	-468
Smittskyddsåtgärder Älvudden	1 000	-	1 000	1 000	-	1 000
Projektering Björbo ishall	1 000	43	957	1 000	43	957
Maskiner (tvätt, skur) utbyte	300	121	179	300	121	179
Projektering infrastruktur	1 501	878	623	1 111	488	623
LED-konvertering, gatubelysning	4 000	3 870	130	2 309	2 179	130
Investering gator, ospecificerat	1 000	733	267	650	680	-30
Bryggor, återkommande behov för de sju prio baden	100	-	100	100	-	100
Högbergsdammen, åtgärder, badet i Mockfjärd	1 000	196	804	938	134	804
Upprustning allmänna lekplatser	5 000	489	4 511	5 000	489	4 511
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder	2 500	101	2 399	2 500	101	2 399
Infrastruktur Djurmo	3 000	-	3 000	3 000	-	3 000
Utbyggnad väg Övre Tjärna	1 000	-	1 000	1 000	-	1 000
Hastighetspåminnare	100	81	19	100	81	19
Offentlig gestaltning	1 000	-	1 000	1 000	-	1 000
Inköp exploateringsmark	2 000	18	1 983	2 000	18	1 983
Barn- och utbildningsnämnden	6 100	3 908	2 192	6 100	3 908	2 192
IT förskolan	500	-	500	500	-	500
Möbler och inventarier fsk Dala-Floda	500	-	500	500	-	500
Elevdatorer	1 400	1 982	-582	1 400	1 982	-582
Utrustning storkök	800	832	-32	800	832	-32
Möbler och inventarier allmänt	1 500	1 094	406	1 500	1 094	406
Möbler och inventarier Kyrkskolan/Bäsna	1 400	-	1 400	1 400	-	1 400
Socialnämnden	2 170	1 552	618	1 470	936	534
Inventarier	500	138	362	500	138	362
Teknik och digitalisering	900	968	-68	200	351	-151
Medicinskåp	300	129	171	300	129	171
Medicinskåp hemtjänst	220	86	134	220	86	134
Madrasser	250	231	19	250	231	19
Kultur- och fritidsnämnden	225	274	-49	186	239	-53
Konstnärlig gestaltning/inköp konst	225	195	30	186	160	26
Inventarier	-	79	-79	-	79	-79
S:a färdigställda investeringar	64 536	43 776	20 761	47 143	27 163	19 980

Investeringsredovisning, kommunen (tkr)	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Pågående investeringar	Total budget	Ack. utfall	Kvarstår	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	360 300	265 610	94 690	229 513	139 084	90 429
Reservkraft kommunhuset	50	-	50	50	-	50
Pumpar	150	-	150	150	-	150
Reservkraft storköken	200	-	200	200	-	200
Ny förskola Dala-Floda	42 000	1 702	40 298	41 067	769	40 298
Djurmo skola ombygg	25 000	24 766	234	313	79	234
Energibesparing	6 000	3 888	2 113	2 800	762	2 039
Ombyggnation ventilation	1 500	184	1 316	1 500	184	1 316
Nytt demensboende Mockfjärd	193 000	151 299	41 701	136 668	94 967	41 701
Utredning om skollokaler	51 000	48 054	2 946	21 232	18 286	2 946
Pedagogiska utemiljöer	2 500	2 207	293	1 309	1 045	264
Pedagogisk utemiljö och trafiklösning, Djurmo skola	3 500	3 379	122	1 642	1 521	122
Fiber i kommunens lägenheter	500	-	500	500	-	500
Projektering fastigheter	2 000	902	1 098	1 190	92	1 098
Fordon (gräsklippare, bil) utbyte	900	198	702	900	198	702
Dagvatten Björbo	8 000	2 699	5 302	4 000	868	3 133
Ombyggnation mätning av energibelysning, lagkrav	3 500	1 323	2 177	2 500	1 323	1 177
Trafiksituationen bakom Coop Djurås	3 000	11	2 989	2 000	-	2 000
Stortäppa handelsområde + cirkulation & anslutning	17 500	24 999	-7 499	11 492	18 991	-7 499
Barn- och utbildningsnämnden	420	-	420	420	-	420
Kök Högsveden	420	-	420	420	-	420
Kultur- och fritidsnämnden	625	8	617	617	-	617
Inventarier ny fritidsgård	250	-	250	250	-	250
Kodlssystem idrottshallar	200	-	200	200	-	200
Nytt biblioteksdatasystem	75	-	75	75	-	75
Skyltning och upprustning av leder	100	8	92	92	-	92
S:a pågående investeringar	361 345	265 618	95 727	230 550	139 084	91 466
S:a investeringar	425 881	309 394	116 487	277 693	166 247	111 446

Kommentar: Årets investeringsverksamhet visar ett överskott på 111,5 mnkr, där 97,9 mnkr av dessa föreslås att ombudgeteras till nästkommande år. I huvudsak beror det på de stora pågående projekten som nytt demensboende i Mockfjärd och ny förskola i Dala-Floda. Investeringar som har färdigställts under året lämnar ett överskott med 20 mnkr mot årets budget och 20,8 mnkr mot ursprungliga kalkylen. Det beror på att många planerade investeringar inte har genomförts.

Kommunstyrelsen - För IT-avdelningen har den största delen av de planerade investeringarna kunnat genomföras, till skillnad mot 2021 då leveranssituationen var starkt begränsad av världsläget. Den övervägande delen av investeringarna har handlat om infrastrukturåtgärder, bland annat kopplat till säkerhet. Såväl brandväggsbyte som nya backuplösningar har genomförts enligt plan. Delar av den trådlösa nätverksstrukturen har uppgraderats med nya accesspunkter och switchar. Våra äldreboenden har försetts med reservkraft för switchar som medger balanserad elförsörjning och

fortsatt drift under kortare elavbrott. Kommunens centrala internetförbindelse har fyrdubblats för att motsvara verksamheternas krav. I Lindberghallen har det investerats i nya konferensbord och stolar medan det planerade bytet av "bio-stolar" ej har kunnat genomföras.

Den tekniska verksamhetens största pågående investering, uppförandet av nya demensboendet i Mockfjärd har alltså fortsatt under året och väntas slutföras under april 2023. Ombyggnation av Lindberghallen för etablering av Leksands Sparbank utfördes under vår/sommar. Ombyggnation av trafikangöring vid Djurmoskolan påbörjades under hösten 2021 och har färdigställts under hösten 2022. Andra större projekt som har genomförts under året är renovering av Björbo skola, kompletterat pedagogiska utemiljöer vid Mockfjärds skolan samt förskolor, ytskiktrenovering Björbo förskola, installation av ny hiss på Tjärnsjögården. Projektering av ny förskola i Dala-Floda samt utredning och projektering gällande skollokaler har fortgått under hela året.

Samhällsbyggnadsavdelningen har under året byggt ut infrastrukturen för Stortäppa handelsområde där all infrastruktur är klar och all mark är reserverad av företag. Ledkonverteringen av gatubelysningen har fortsatt under året, även ombyggnation av belysningsskåp för att kunna mäta energin. Förstärkningsåtgärder och asfalteringsarbeten har utförts på Industrivägen i Djurås. Två hastighetspåminnare är inköpta och dessa kommer att sättas upp på olika platser i kommunen i samråd med Trafikverket. Projektering av dagvatten-anläggning i Björbo är klar och beräknas att byggas under 2023.

Barn- och utbildningsnämnden - Investeringar har gjorts i datorer för åk 3 och 7 i grundskolan.

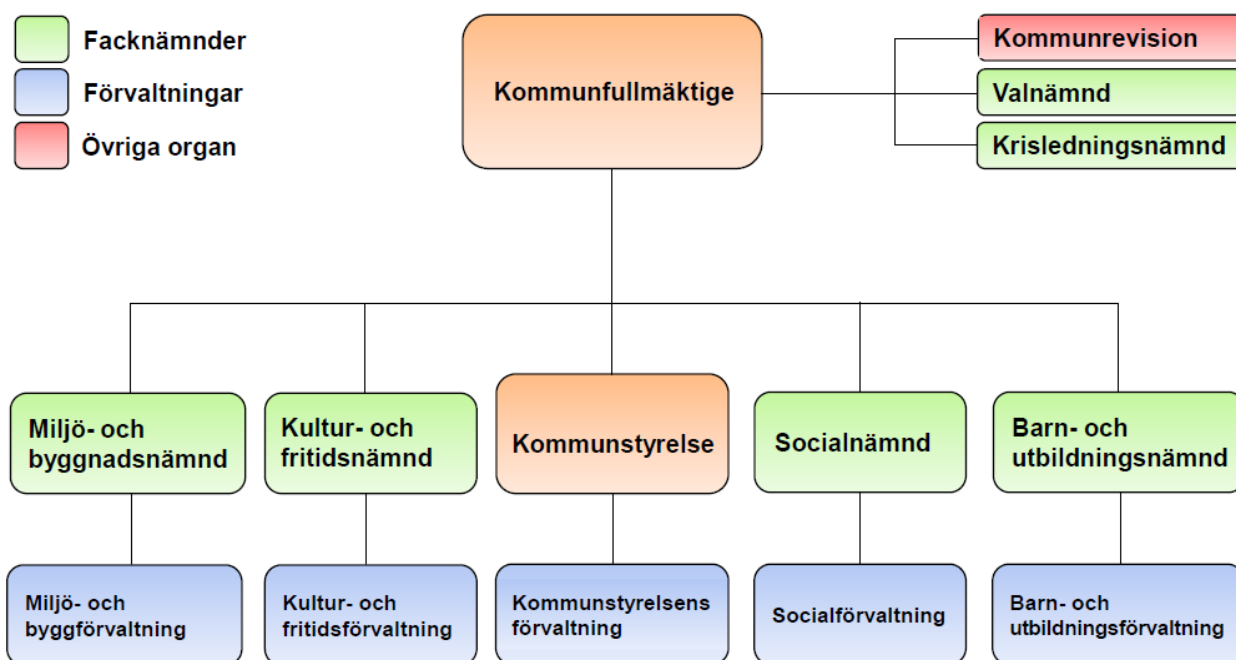
Kostenheten har bytt ut kokgrytor i bland annat Djuråsskolan. I övrigt har det investerats i möbler och inventarier i alla verksamheter.

Socialnämnden - Har investerat i inventarier, YubiKey säkerhetsnycklar och licens för verksamhetssystemet Lifecare. Medicinskåp och tillhörande utrustning har köpts in samt utbyte av madrasser inom förvaltningen har gjorts.

Kultur- och fritidsnämnden - Investering i konstnärlig gestaltning i Syrholns skola har genomförts.

Kommunens verksamheter

Gagnefs kommuns organisation

Finansförvaltningen

Konto	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Skatter och utjämning	688 225	721 656	33 431	689 768
Pensions och personalkostn.	-9 190	-14 487	-5 297	-26 440
Kalkylerad internränta	5 292	5 292	0	6 238
Finansiellt netto	-2 995	-174	2 821	842
Interna bidrag	0	-2 701	-2 701	-6 197
Summa	681 332	709 586	28 254	664 211

I finansförvaltningen samlas kommunens skatteintäkter, finansnetto samt pensionskostnader. Den styrs av kommunens finanspolicy. Det budgeterade resultatet ligger till grund för de ramar som ställs till förfogande för kommunens nämnder och verksamheter.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott på 28,3 mnkr. Orsaken till att pensions- och personalkostnaderna överstiger budget är att kommunen valt att bokföra del av uppräkningsarna av pensionskostnader som beror på inflationen på år 2022.

Intäkterna från skatter- och utjämning blev 33,4 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen beror på bättre konjunkturläge än när budgeten lades samt fler generella statsbidrag än budgeterat. Dessa statsbidrag är i de flesta fall destinerade till specifik verksamhet så som "skolmiljarden". Dessa bidrag har fördelats ut genom interna transaktioner vilka redovisas under posten "interna bidrag".

Finansnettot blev bättre än budget främst på grund av aktieutdelning från Dala Energi AB men även på grund av lägre räntekostnader än budgeterat. Kommunens

räntekostnader har ökat under året men inte i den takt som bedömdes när budgeten beräknades eftersom upplåningen varit något mindre än tidigare bedömt.

Kommunstyrelsen

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Intäkter (inkl. interna poster)	73 719	78 215	4 496	76 617
Kostnader (inkl. interna poster)	-147 996	-160 907	-12 911	-136 945
Kapitalkostnader	-27 166	-27 126	39	-24 415
Nettokostnader	-101 442	-109 819	-8 376	-84 743

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Kommunledningen	-15 897	-14 947	950	-13 794
Räddningstjänsten	-11 478	-11 810	-333	-11 126
Kollektivtrafik	-6 860	-7 696	-836	-6 387
Turismverksamhet	-1 500	-1 917	-417	-1 606
Ekonomiavdelningen	-8 482	-9 209	-727	-8 284
Personalavdelningen	-8 869	-7 945	923	-7 855
Kommunikationsavdelningen	-13 340	-14 282	-941	-13 282
Summa	-66 426	-67 807	-1 381	-62 333
Ledning och administration				
Administration Stab	-3 588	-3 558	29	-2 803
Nämndadministration	-6 580	-6 588	-8	-6 433
Beredskaps- o säkerhetssamord	-582	-519	62	-482
Ungdomssamordnare	-740	-687	53	-645
Näringsliv	-1 177	-989	188	-1 140
Summa Ledning och administration	-12 667	-12 342	325	-11 504
Teknisk verksamhet				
Fastighetsavdelning Stab	-2 533	-2 194	339	2 455
Vaktmästeri	-15 667	-14 769	898	-9 122
Lokalvård	-843	-797	46	-401
Fastigheter	9 209	2 581	-6 628	0
Summa Teknisk verksamhet	-9 834	-15 180	-5 346	-7 068
Samhällsbyggnad				
Administration Stab	-1 645	-1 527	118	-1 393
Planverksamhet	-1 545	-1 486	59	-1 433
Exploatering	-469	-2 396	-1 927	-460
Karta/GIS	-752	-749	3	-665
Gatuavdelningen	-8 104	-8 331	-227	-7 827
Summa Samhällsbyggnad	-12 516	-14 490	-1 974	-11 778
Summa Kommunstyrelsen	-101 443	-109 819	-8 376	-92 683

Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Nettoinvesteringar	-268 900	-161 165	107 735	-95 403

Bokslutet för kommunstyrelsen 2022 är 8,4 mnkr sämre än budget och den största avvikelser mot budget finns hos Fastighet. Avvikelser för respektive verksamhet kommenteras nedan.

Kommunledningens positiva avvikelse mot budget förklaras av ett lägre utfall för årets löneökningar, lägre nyttjande av kommunstyrelsens utvecklingsmedel samt något ökade intäkter i form av en slutredovisning från region Dalarnas kommunförbund.

För *Räddningstjänsten* slutade 2022 med en negativ avvikelse mot budget på grund av ett extra tillskott till Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) för att täcka totalt balanskravsresultat från tidigare års underskott.

Även *Kollektivtrafiken* redovisar en negativ avvikelse mot budget där ökade kostnader framför allt inom särskoleresor driver kostnaderna.

För 2023 finns ett nytt avtal med Visit Dalarna vilket kommer att ge lägre kostnader framöver för *Turismverksamheten*. Viss del av omställningskostnader för det nya avtalet belastar dock 2022 vilket förklarar avvikelse mot budget.

Under 2022 har *Ekonomiavdelningen* haft en pensionsavgång som lett till ökade kostnader för omlottsanställningar vilket genererat så väl ökade personalkostnader och utbildningskostnader samt övriga kostnader som rör nyanställd personal.

Personalavdelningen redovisar ett resultat för 2022 som är bättre än budget. Förklaringen till detta beror på att personalchefen slutade på försommaren och någon ny personalchef har inte tillsatts under året. Utifrån det har verksamheten mer varit en förvaltande avdelning snarare än att ha arbetat utvecklingsinriktat med nya processer eller projekt vilket avspeglas i bokfört utfall. Personavdelningen har även erhållit ett bidrag från kommunstyrelsens utvecklingsmedel för införandet av Heltidsresan. Projektledare var på plats efter sommaren vilket innebär att kostnaderna för projektet har varit lägre än bidraget under 2022.

IT-avdelningen visar ett minusresultat som kan härledas till två huvudområden - genomförda säkerhetsåtgärder samt ökade kostnader för drift av verksamheternas IT.

Som en följd av allvarliga och eskalerande IT- och cyberattacker mot organisationer och kommuner genomfördes säkerhetsåtgärder löpande under året. Den återgång till en mer "normal" vardag i verksamheterna efter pandemin innebar ett antal förändrings- och/eller utvecklingsprojekt. Kostnad för den utökade driften - lagring, server, licenser, konsultstöd etc belastar till största delen IT-avdelningens driftsbudget och bidrog till det negativa resultatet.

Positiv avvikelse mot budget för *hela Ledning och administration* förklaras av ny personal på plats under del av året men budget avser hela året.

Avvikelse mot budget för *Fastighetsavdelningen Stab* förklaras av lägre personalkostnader med anledning av att tjänsten biträdande fastighetschef inte varit tillsatt under hela året.

Vaktmästeriet har under året haft lägre personalkostnader än budgeterat till följd av pensionsavgång, att en tjänst ej har kunnat tillsättas samt att inga vikarier tas in vid frånvaro. Utöver detta har även fakturerade timmar för vaktmästartid ökat jämfört mot budget, vilket bidragit till den positiva avvikelser.

Fastighet redovisar en negativ avvikelse mot budget vilket beror på rivningen av låg- och mellanstadie på Djuråsskolan samt luftrenare som är placerade på Solgården.

Den positiva avvikelser för *Samhällsbyggnad Administration Stab* förklaras av att kostnader för konsulttjänster varit lägre än budgeterat.

För *Exploatering* redovisas en negativ avvikelse mot budget med anledning av att kostnader för exploateringen på Stortäppan under året har redovisats som en investering, men som efter en översyn har behövt justerats och då istället redovisats mot driften.

Gatuavdelningen redovisar en negativ avvikelse mot budget vilket förklaras av ökade kostnader för vägbidrag samt underhåll och reparation av gatubelysning.

Viktiga händelser

Planprogram för exploatering av området Stora skogen i Djurås är påbörjat.

Genomförande av etableringsområdet Stortäppa i Djurås pågår.

Kommuntäckande Översiktsplan för Gagnefs kommun antogs av kommunfullmäktige i juni. Arbete har påbörjats med fördjupade översiktsplaner samt plan för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS).

Utredningar pågår kring investeringar i förskola i Dala-Floda och skolor i Djurås, Gagnef och Bänsa.

Fortsatt stort intresse från externa investerare kring bostadsbyggnation - till exempel exploatering i Gagnef och Dala-Floda.

Utredningen om alternativ lokalisering av vårdcentralen i Djurås har fortsatt.

Projekt Heltidsresan har initierats i Gagnefs kommun, dels för att bidra till att klara framtidens kompetensförsörjningsbehov, dels som ett led i arbetet med att utveckla kommunen som attraktiv arbetsgivare.

Det interna kris- och säkerhetsarbetet har prioriterats och utvecklats mot bakgrund av den ryska invasionen i Ukraina.

IT-säkerhetsfrågorna har varit i fokus under året.

Ombyggnationen av Lindberghallen har genomförts och Leksands Sparbank och Fastighetsbyrå är numera hyresgäster i lokalerna.

Beslut har tagits om fortsatt deltagande i Leader-projektet Dalälvarnas Utvecklingsområde.

Sammanslagning av samhällsbyggnadsavdelningen och miljö- och byggförvaltningen har utretts.

Utredning om energieffektivisering/-besparing har inletts.

Medborgardialog har inletts och fortsätter under år 2023.

Kommunövergripande arbete kring lokalförsörjning har inletts.

Kommungemensamt arbete kring kompetensförsörjningsfrågorna har påbörjats.

Utvecklingsarbetet avseende E16 (Borlänge-Djurås) har fortsatt under året.

Framtiden

Gagnefs kommun har goda utvecklingsförutsättningar. Kommunen har stabil ekonomi, ett utmärkt geografiskt läge och verksamheter där brukare ger oss gott betyg och elever når goda resultat. Dessutom är Gagnef en av landets tryggaste kommuner.

Sammantaget ger detta goda möjligheter att se Gagnef fortsätta att utvecklas till en kommun där ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet råder.

Naturligtvis finns utmaningar som måste mötas. Det krävs arbete på en rad områden för att skapa bra förutsättningar för framtiden, t ex:

- fortsatt driva det kommungemensamma ekonomiska och verksamhetsmässiga effektiviseringsarbetet. Vi måste ha fortsatt rådighet över de ekonomiska förutsättningarna om vi ska kunna bibehålla och utveckla kvaliteten i våra välfärdstjänster
- fortsatt utveckla vår planberedskap och organisation för bostadsexploatering och företagsetableringar,
- fortsatt driva på digitaliseringsarbetet,
- fortsatt prioritera och driva trygghetsfrågorna,
- fortsatt utveckla medborgardialogen,
- fortsatt arbeta för en strategisk och långsiktig lokalförsörjningsplan
- fortsatt fokus på kompetensförsörjningen och kompetensutvecklingen
- fortsatt driva kommunövergripande utvecklingsprojekt som t ex chefs- och medarbetarutveckling, lednings- och styrprinciper, företagsklimat mm
- fortsatt fokus på krisberedskapsfrågorna.

Barn- och utbildningsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Intäkter (inkl interna poster)	52 022	69 642	17 620	63 945
Kostnader (inkl interna poster)	-341 980	-362 122	-20 142	-345 240
Kapitalkostnader	-4 201	-4 201	0	-3 915
Nettokostnader	-294 159	-296 681	-2 522	-285 210

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Barn och utbildning				
Adm pedagogisk vht	-15 175	-15 475	-300	-13 185
Förskoleverksamhet	-72 730	-76 162	-3 432	-74 099
Grundskola F-9	-126 845	-125 075	1 770	-121 314
Fritidshem	-10 113	-9 991	122	-10 430
Oblig. Särskola	-4 513	-5 328	-815	-3 787
Gymnasieskola	-41 400	-43 470	-2 070	-41 552
Gymnasiesärskola	-5 800	-5 366	434	-5 468
IM	-2 474	-2 126	348	-2 528
VUX	-9 037	-7 585	1 452	-6 752
Kulturskolan	-5 201	-5 234	-33	-5 270
Politisk verksamhet	-670	-670	0	-651
Kostavd/ adm	0	0	0	0
Summa	-293 958	-296 482	-2 524	-285 036
Äldreomsorg	-200	-200	0	-173
Summa total	-294 158	-296 682	-2 524	-285 209

Check

Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Nettoinvesteringar	-6 520	-3 908	2 612	-5 562

Barn- och utbildningsnämndens resultat avviker med ett underskott på 2 522 tkr för 2022.

Adm pedagogisk vht visar ett underskott mot budget med 299 tkr. Underskottet består av flera poster till exempel förbrukningsmaterial, kontorsmaterial, transport resor logi och övriga främmande tjänster. Här finns även en kostnad som hör till grundskolan.

För *förskolan* blev resultatet 2022 ett underskott med 3 432 tkr. Underskottet beror på en extra förskoleavdelning under våren, fler barn i verksamheten och fler barn med behov av särskilt stöd.

Grundskolans resultat för 2022 är ett positivt resultat med 1 770 tkr. De stora avvikelserna är en återbetalning ifrån kostenheten, överskott i förskoleklass och felkonterade kostnader. Överskottet i förskoleklass beror på medflytt till

grundskolan under hösten och statsbidrag. Här saknas även kostnader som har konterats under adm pedagogisk vht.

Fritidshem har 2022 ett överskott med 123 tkr. Detta kommer ifrån att intäkten för taxor och avgifter har varit större än budget.

För *Oblig. särskola* blev resultatet för 2022 negativt med 816 tkr. Detta beror på att det har varit fler elever och elever med större behov.

Gymnasieskolans resultat för året blev ett underskott med 2 070 tkr. Det kommer av att det är fler elever till en högre kostnad.

För *gymnasiesärskolan* slutar 2022 med ett positivt resultat med 434 tkr. Det har varit färre antal barn än prognosen för året och det har även varit lägre kostnader för assistenter.

IM visar ett överskott för 2022 med 348 tkr. Mindre antal elever har krävt mindre resurser och kuratorn har gått emot statsbidrag.

VUX gör ett överskott med 1 452 tkr. Överskottet beror på lägre kostnader för köpta utbildningsplatser och även en försenad intäkt ifrån 2021.

Kulturskolan gör under 2022 ett mindre underskott med 32 tkr. Här är det lägre intäkter för taxor och avgifter än budgeterat och även lite högre lönekostnader.

Politik har för året en budget i balans.

2022 gör *Kosten* ett överskott med 2 100 tkr. Dessa återbetalas med 330 tkr till Vård och omsorg, 900 tkr till förskolan, 800 till grundskolan och 70 tkr till fritids.

Viktiga händelser

2022 inleddes med en ökad smittspridning av Covid 19. Under veckorna 3-4 var det personalbortfall på ca 60-65 %. Under våren minskade smittspridningen kraftigt.

Efter flera års arbete så har ett förslag till ny förskola i Dala-Floda presenterats. Kommunfullmäktige anslog utökade medel till bygget.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade att prioritera arbetet med språkutveckling med inriktning mot läsa och skriva i förskola och grundskola för läsåret 2022/23.

En översyn av förvaltningens ledningsorganisation med fokus på rektors arbetsmiljö presenterades för nämnden i maj.

Kriget i Ukraina kom att leda till att vi fick ta emot flyktingar under våren. I april hade det kommit 20 flyktingar till kommun varav sex av dem var barn.

Under två dagar i april genomfördes kommunens barn- och elevhälsodagar med inriktning mot det främjande och förebyggande arbetet.

Arbetet med att implementera nya kursplaner i grundskolan genomfördes på vårens a-dagar. De nya kursplanerna gäller från hösten 2022.

Djuråsskolans F-6 lokaler revs under sommaren. Den modul som stått i Djurmo flyttades till Djurås för att inrymma det ökade antalet elever på högstadiet.

Rekrytering av ny grundskolechef genomfördes under våren. Den nya chefen började arbeta i september.

Björbo skola råkade ut för en fukskada som tvingade, under renoveringen, två klasser att tillfälligt flytta ut ur skolan.

DalaVux kommer att få en ny styrning med en politisk styrgrupp och ledningsgrupp bestående av skolchefer. En arbetsgrupp har tagit fram ett förslag till samverkansavtal som har antagits av kommunerna.

Årets sommarskola fungerade mycket bra. Det var behöriga lärare som undervisade ca 20 elever under två veckor.

Veckorna 28-31 var det sommaröppet på fritidshem och förskola i Mockfjärd. En mycket uppskattad verksamhet.

Efter två år med inställda skolavslutningar kunde årets skolavslutning genomföras med barn, elever, personal och anhöriga på ett traditionsenligt sätt.

Efter ett års förberedelse startade vår nya resursklass kallade Hörnan för barn med autism i Djurås.

Tillsammans med Region Dalarna och socialförvaltningen har arbetet med att ta fram en plan för kommunens arbete med God och nära vård påbörjats. Förslag kommer under våren 2023.

En översyn och revidering av grundskolans ärendegång gjordes under hösten av elevhälsan.

Köket i Mockfjärd har anställt en ny chef.

Efter många turer där pandemin satt käppar i hjulet genomfördes en utbildning i hot och våld för grundskolans och vuxenutbildningens personal.

Rektor för Kyrkskolan och Djurmoskolan gick i pension sista december. Efterträdare är på plats.

Kommunen beviljas tillsammans med Borlänge och Säter medel från ESF till ett projekt som skall fånga upp de elever som har hög frånvaro i skolan och där det finns en risk för att man kan bli hemmasittare.

Förskolan i Djurås förstärker organisationen med en biträdande rektor.

Framtiden

De närmsta årens stora utmaningar för Barn- och utbildningsnämnden är lokalförsörjning, kompetensförsörjning och kompetensutveckling, sjuktagen i förskolan och kostnadsutvecklingen i gymnasieskolan. Att behålla och utveckla befintlig personal samt att ha en fortsatt hög andel behöriga lärare i grundskolan är viktiga prioriteringar. Bra stöd till chefer och möjligheten att utvecklas som chef är andra viktiga faktorer för en förskola och skola med goda resultat. Fortsatt arbete med att utveckla grundskolas elevhälsa och förstärka den pedagogiska personalens samlade förmåga att möta varje enskild elevs behov. Ett fokus kommer också de närmsta åren att ligga på läs och skrivutveckling i förskola och grundskola med syfte att nå en ökad måluppfyllelse.

Det lokalprogram som tagits fram för grundskolan måste genomföras för att kunna säkerställa en god arbetsmiljö för elever och personal. Det leder i sin tur till goda förutsättningar att rekrytera personal och få en inflyttning till kommunen. Ett lokalförsörjningsprogram för förskolan bör tas fram under mandatperioden. Ett fortsatt fördjupat samarbete med länets kommuner vad gäller gymnasie- och vuxenutbildning kommer att vara en prioritet.

Socialnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Intäkter (inkl interna poster)	27 445	49 253	21 808	47 657
Kostnader (inkl interna poster)	-269 466	-297 978	-28 513	-285 161
Kapitalkostnader	-1 066	-1 066	0	-1 094
Nettokostnader	-243 087	-249 791	-6 705	-238 599

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Socialchef				
Administration Socialchef	-9 489	-10 555	-1 066	-8 336
Politisk verksamhet	-740	-687	53	-744
Summa socialchef	-10 229	-11 241	-1 013	-9 080
Vård- och omsorg				
Hemtjänst	-26 775	-25 314	1 461	-25 791
Särskilt Boende	-73 982	-76 933	-2 951	-75 135
Hälso- och sjukvård	-18 412	-19 277	-865	-20 182
Dagverksamhet	-888	-859	28	-893
Övrig Äldreomsorg	-561	-3 109	-2 549	-730
Administration	-6 625	-5 090	1 535	-4 022
Bemanningscentrum	-4 390	-3 670	719	-4 224
Summa vård- och omsorg	-131 631	-134 253	-2 621	-130 977
Individ- och familjeomsorg				
Administration IFO	-17 465	-18 717	-1 252	-16 384
Barn- & unga vård och insatser	-9 295	-15 169	-5 874	-12 468
Vuxna vård- och insatser	-3 392	-2 537	855	-3 462
Familjeteamet	-4 397	-3 743	654	-3 857
Ekonomiskt bistånd	-4 915	-5 325	-411	-5 054
AME	-5 445	-4 700	745	-4 036
Summa IFO	-44 910	-50 191	-5 282	-45 260
LSS				
Administration LSS	-2 422	-2 515	-92	-2 123
Personlig assistans	-14 521	-10 598	3 922	-13 655
Daglig verksamhet	-5 623	-5 283	341	-4 977
Jollen	-4 378	-4 354	25	-4 031
Övriga verksamheter LSS	-4 838	-5 098	-260	-3 837
Bostad med särskild service	-24 594	-26 760	-2 166	-24 106
Summa LSS	-56 376	-54 607	1 769	-52 730
Integration				
Flyktingmottagning	929	1 494	565	976
Ensamkommande	-870	-994	-124	-1 528
Summa Integration	59	500	441	-553
Summa total	-243 086	-249 792	-6 705	-238 599

Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Nettoinvesteringar	-1 470	-936	1 394	-772

Socialnämnden redovisar ett resultat för 2022 som är 6,7 mnkr sämre än budget.

Socialchefens *administration* redovisar ett resultat som är sämre än budget vilket förklaras med att verksamheten har haft obudgeterade kostnader för skyddsmaterial.

Den *politiska verksamheten* lämnar ett litet överskott eftersom nämndens arvodeskostnader har varit lägre än budget.

Det positiva överskottet hos *hemtjänsten* förklaras med att verksamhetens lönekostnader har varit lägre än budget då antalet hemtjänsttimmar har legat på en lägre nivå. Även intäkter i form av hemtjänstavgifter och driftbidrag bidrar till överskottet.

Särskilt boende redovisar ett underskott på 3 mnkr. Även under 2022 har covid-19 haft en stor påverkan på verksamheterna. Det har funnits ett behov av högre bemanning som gör att lönekostnaderna är högre än budgeterat.

Inom *övrig äldreomsorg* har verksamheterna för medicinskt färdigbehandlade och köpta platser haft en mycket högre kostnad än budgeterat. Det förklaras till stor del av att särskilt boende belades med intagningsstopp på grund av Covid- 19 i början på året, samt att under årets sista månader har nya platser fått köpas hos extern aktör då våra egna har haft full beläggning.

Administration vård och omsorg visar en positiv budgetavvikelse som förklaras med att verksamheten har intäkter i form av driftsbidrag för äldreomsorgslyftet, men kostnaderna finns bokförda hos hemtjänst och särskilt boende.

Bemanningscentrum lämnar ett positivt helårsresultat då verksamheten inte varit bemannad fullt ut under året.

Under 2022 har verksamheterna för *Hälso- och sjukvården* haft höga kostnader för egen personal, inhyrd bemanning samt tekniska hjälpmedel. Verksamheterna har även haft intäkter i form av statsbidrag, men kostnaderna täcks inte fullt ut.

Administration IFO redovisar ett resultat som är sämre än budget och förklaras av höga konsultinsatser som verksamheten haft behov av då ärendemängden har varit hög och egen personal inte räckt till.

Barn- och unga vård och insatser fick en budgetförstärkning inför budget 2021 då gjord utredning visade att behoven var större än budget. Även under 2022 har behoven varit högre än budget.

Vuxna vård och insatser redovisar ett positivt resultat då behoven varit lägre än budget.

Familjeteamet redovisar ett positivt resultat då verksamheten inte varit fullt bemannad under året.

Den allmänna prisökningen för bland annat livsmedel och drivmedel visar sig i resultatet hos *Ekonomiskt bistånd* där utbetalt försörjningsstöd ökade under året

Arbetsmarknadsenheten, AME, redovisar ett positivt resultat då lönekostnader varit lägre på grund av vissa pensionsavgångar och att intäkterna varit högre än budget.

Administration LSS har haft en viss överanställning under året, därav något högre utfall än budget.

Personlig assistans fick inför 2021 en budgetförstärkning för att klara uppdraget. Under 2022 har ett stort arbete gjorts med utredningar kring de ansökningar som inkommit. Detta arbete har lett till att Försäkringskassan har tagit över flera ärenden och återbetalningar har gjorts för de ärenden som verksamheten haft men som nu övertagits av Försäkringskassan.

Daglig verksamhet har ett lägre utfall än budget och förklaras av lägre lönekostnader samt ett driftbidrag för utbetald habiliteringsersättning.

Övriga verksamheter LSS, där bland annat Boendestöd, Anhörigstöd, Kontaktpersoner, Avlösarservice i hemmet och Ledsagarservice ingår redovisar en negativ avvikelse mot budget då behoven av dessa tjänster har ökat något efter pandemin.

Bostad med särskild service redovisar ett resultat som är mycket sämre än budget och förklaras av höga personalkostnader. Orsaken till detta är att verksamheten i sig har större behov av stöd och omsorg vilket genererar högre kostnader för timanställda och övertid och fyllnadstid på ordinarie personal. Även hög sjukfrånvaro påverkar kostnaderna negativt.

Integration redovisar i helhet ett bättre resultat än budget och i och med Ukraina-krisen har Migrationsverket varit generös med bidrag för att kunna bygga upp ett mottagande. Under året har kommunen inte tagit emot så många flyktingar från Ukraina (5 st på anvisning) så kostnaderna för detta har inte varit så höga. För ensamkommandes del har verksamheten krympt betydligt men avvecklingskostnaderna går inte riktigt i samma takt.

Viktiga händelser

Färdigställandet av Högsvedens vård- och omsorgsboende i Mockfjärd fortskrider och håller tidsplanen för inflyttning i maj 2023.

Fortsatt utbildning av undersköterskor via äldreomsorgslyftet.

Påbörjat byte av journalsystem inom hälso- och sjukvården vilket påverkar många medarbetare inom olika verksamheter. Beräknas vara infört under våren 2023.

Pandemin har fortsatt påverkat verksamheterna under 2022.

Som en del i införandet av heltid som norm har en projektgrupp tillsatts.

En extern organisationskonsult har genomfört en översyn av HSL verksamheten under 2022.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2022	Utfall 2021	% förändring fg. år	Utfall 2020	Utfall 2019
Verkställda insatser i hemtjänsten, antal timmar	39 537	42 685	-7 %	43 243	50 227
Institutionsvård vuxna, antal vård dygn	239	497	-52 %	625	632
Institutionsvård och familjehemsvård för barn och unga, antal vård dygn	6 789	5 292	28 %	4 158	5 015
Ekonomiskt bistånd, genomsnittligt antal hushåll per månad	56	65	-14 %	62	72

Framtiden

Framtidens utmaningar och fokusområden

De tre stora framtidsutmaningarna som socialförvaltningen redan börjat att hantera och kommer fortsätta med även nästa år är:

- Budgetföljsamhet
- Personalförsörjning
- Kompetensutveckling

Socialförvaltningen har valt att sätta extra fokus på vissa insatser för att komma framåt i dessa frågor och det är:

- Budget i balans – analys och handlingsplan
- Smarta arbetssätt
- Avvikelsehanteringen och förbättringsarbetet
- Riktade utbildningsinsatser
- God arbetsmiljö
- Heltid som norm

Budgetföljsamhet

Socialförvaltningen kommer att fokusera extra på budgetföljsamhet under nästa år. Under 2022 har verksamheten ett underskott i budgeten.

Kommunfullmäktige har varit generösa mot socialförvaltningen och ökat budgetramen med 9,2 mkr under 2023 där den största delen är för att täcka ökade personalkostnader, 2,4 miljoner är kopplat gentemot olika verksamheter. Budgeten kommer att vara svår att hålla, det finns ett ökat behov i verksamheterna.

Personalförsörjning

Påbörjat en översyn av riktlinjerna för bistånd.

Avslutat samverkan gällande MAR (medicinskt ansvarig rehabilitering) med Leksands och Rättviks kommuner.

Rekryterat ny MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska)

Rekryterat ny socialchef.

En av socialförvaltningens största utmaningar även nästa år är personalförsörjningen. En viktig faktor för att personal vill arbeta på en arbetsplats är att man har en bra arbetsmiljö och goda arbetskamrater. Det är ett ständigt pågående arbete på arbetsplatserna att agera så man bidrar till en god arbetsmiljö men också att arbetsgivaren bidrar med goda förutsättningar fysiskt och psykosocialt. Det kommer vara ett viktigt fokus även nästa år.

En annan viktig faktor är att ständigt arbeta med att hitta smartare arbetssätt för att klara verksamheten i framtiden. Det kommer inte finnas tillräckligt med personal om vi bara fortsätter arbeta som idag. Heltid som norm är en del av förändringsresan och har redan börjat. Här behöver alla hjälpas åt att se hur saker kan göras på nya sätt genom att våga prova!

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är en viktig del i socialförvaltningen. Utvecklingen inom socialtjänstens områden går fort och det kräver att verksamheten hänger med och uppdaterar sig på både lagstiftning och arbetssätt men också tittar på goda exempel i omvärlden. Det kommer att vara ett fortsatt fokus på det under nästa år och det kommer att finnas med i kompetensförsörjningsplanen för socialförvaltningen. Området som är viktiga att utveckla är tidiga och förebyggande insatser, rehabiliterande arbetssätt, fortsatt fokus på basala hygienrutiner och lagrelaterad kunskap. Det kommer också att vara utbildningar för att förbättra kunskapen om de system som används i vardagen.

Kultur- och fritidsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Intäkter (inkl interna poster)	176	592	416	906
Kostnader (inkl interna poster)	-18 082	-17 803	-125	-17 141
Kapitalkostnader	-202	-202	0	-215
Nettokostnader	-18 108	-17 413	291	-16 450
Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Förvaltningsövergripande vht	-1 499	-1 585	-86	-1 616
Kultur	-2 715	-2 484	231	-2 165
Fritid	-6 606	-6 396	210	-6 170
Bibliotek	-4 931	-4 724	207	-4 267
Fritidsgårdar	-2 155	-2 009	146	-1 993
Politik	-201	-215	-14	-240
Summa totalt	-18 107	-17 413	694	-16 451

Investeringar (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Nettoinvesteringar	-803	-239	693	-157

Kultur- och fritidsnämndens resultat avviker positivt med 695 tkr från budgetramen 2022.

Förvaltningsövergripande vht har för året ett underskott med 86 tkr. Under året har vi ett överskott för personalkostnader för vakant tjänst som förvaltningschef. Under rekryteringen togs det in en konsult vilken kostade lite mer än överskottet för vakansen. Men det är även mindre underskott för bland annat förbrukningsmaterial, kontorsmaterial och representation.

För *kultur* visar 2022 på ett överskott med 231 tkr. Detta kommer av en föräldradedighet som endast delvis ersatts med vikarie. Det är även en viss kvardröjande pandemieffekt som har påverkat att antal arrangemang under året varit mindre i antal.

Fritid visar för året ett överskott med 211 tkr. Detta kommer av ett överskott på bidrag till fritidsföreningar. Avsatta pengar till investering hos en förening kunde inte betalas ut på grund av försenat byggprojekt. Det beror även på att personalkostnadsbidrag inte kunde betalas ut enligt plan på grund av att underlag inte skickats in och att anställd slutat innan årets slut.

Bibliotek visar ett överskott med 207 tkr för 2022. Det positiva resultatet beror på föräldradedighet och vakans.

För *fritidsgårdar* blev resultatet ett överskott med 146 tkr. Resultatet kommer av lägre lönekostnader på grund av vakans under rekrytering och hyreskostnader då arbetet med lokaler pågått under året.

Politik visar ett mindre underskott vilket beror på högre ersättningar än budget.

Viktiga händelser

Kultur och bibliotek kunde äntligen erbjuda aktiviteter och programverksamhet på plats igen och glädjande nog hittade många tillbaka. Inte minst lovverksamhet för barnen blev fulltecknade liksom den populära bokcirkeln.

Ett flertal konstverk till utbyggnaden i Syrholns skola har köpts in.

Upphandling av konstnärlig gestaltning av utomhusmiljön till vård- och omsorgsboendet i Mockfjärd blev klar och uppdraget gick till Thomas Nordström och Annika Oscarsson med konstverket Glänta.

Årets kulturpris gick till Esbjörs Christina Warg för insatser både inom konst och musik.

Fritidsgården flyttade den fasta verksamheten från Mockfjärds skola till lokal som tidigare varit fritidsgård i Djurås, Drömkåken kallad, i samband med höstlovet. Samtidigt ökade öppethållandet med ytterligare en dag per vecka till tre dagar per vecka. Under året har ungdomarnas deltagande i val och planering av tillfälliga aktiviteter ökat.

Kultur- och fritidschefen övergick till annan tjänst inom förvaltningen på egen begäran 30 juni. Fram tills ny förvaltningschef var på plats 1 oktober anlätades en konsult som tillförordnad chef för Kultur och fritid.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2022	Utfall 2021	% förändring fg. år	Utfall 2020	Utfall 2019
Utlån Gagnefs kommunbibliotek	58 664	58 094	+1 %	59 041	62 565
Bokade halltimmar	2 801	3 417	-18 %	4 083	3 959

Stor minskning av bokade halltimmar beror på att bokningar av Lindberghallen, Adelborg, Perjons, hjärtstartare och slöjdsalar är borträknade från totalen 2022 i utdraget från bokningssystemet Interbook Go över uthyrda hallar med mera.

Framtiden

Föreningslivet i kommunen är omfattande och av stor betydelse. Det är dock klart att en del föreningar ser med oro på framtiden av flera skäl. Dels de ökande energikostnaderna och de minskade intäkterna under pandemin, dels svårigheter att få nya medlemmar att engagera sig i föreningsarbetet, till exempel att åta sig styrelseuppdrag.

För folkbiblioteket förväntas det finnas fortsatt behov av hjälp att komma in i det digitala samhället, likaså behov av program och aktiviteter för möte och dialog, exempelvis bokcirklar. Det pedagogiska arbetet är både tids- och kompetenskrävande. Tillgängligheten förväntas öka genom att digital läsning ökar och beslut om att när tekniken tillåter, öppna bibliotekslokaler även under obemannad tid.

Skolbiblioteken kan bidra till skolans läsfrämjande och källkritiska arbete även framgent om det finns utrymme och kompetens på plats.

Fritidsgårdsverksamhetens uppdrag att regelbundet bedriva verksamhet på olika platser utmanas av brist på lokaler som kan möta förväntningarna och det aktuella budgetläget. Att tillfälligt ordna olika aktiviteter på olika platser har hittills varit ett sätt att försöka uppnå målsättningen.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Intäkter (inkl interna poster)	2 900	3 230	330	3 578
Kostnader (inkl interna poster)	-7 210	-6 833	378	-5 920
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Nettokostnader	-4 310	-3 603	708	-2 342

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Miljö och byggnadsnämnd	-277	-159	118	-206
Bygg	-850	-832	18	266
Miljö och livsmedel	-3 184	-2 612	572	-2 402
Summa	-4 310	-3 603	708	-2 342

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar ett resultat för 2022 som är 708 tkr bättre än budget. Positiva avvikelser finns inom alla nämndens verksamheter, men till största del inom Miljö- och livsmedel.

Den politiska verksamheten redovisar ett positivt resultat i och med att nämndens arvodeskostnader har varit lägre än budgeterat framför allt under årets andra hälft.

Bygg lämnar ett litet överskott vid årets slut. Under året har verksamhetens intäkter för bygglov inte nått upp till budgeterad nivå. Verksamhetens kostnader har varit lägre än budgeterat vilket i sin tur kompenserar för intäktsbortfallet. Verksamheten har inte varit bemannad fullt ut under årets sista månader samt haft budget för digitalisering av ärendehanteringssystem, men ingen kostnad belastar 2022.

Miljö- och livsmedel redovisar ett överskott på 572 tkr. Den positiva budgetavvikelsen förklaras till största del med att verksamheten inte har varit bemannad fullt ut under året. Verksamhetens intäkter för tillsyn har varit aningen högre än budgeterat. Under året har verksamheten även fått driftsbidrag för tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen samt ersättning för höga sjuklönekostnader från försäkringskassan.

Miljöpriset och bidrag till Naturvårdsfonden har delats ut.

Viktiga händelser

En organisationsutredning har gjorts som föreslår att förvaltningen slås samman med samhällsbyggnadsavdelningen under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsen så beslutar så förs budget- och personalansvaret över den 1 mars 2023 till kommunstyrelsen medan nämnden blir kvar med oförändrat ansvar för myndighetsutövningen inom miljö, livsmedel och byggfrågor. Motivet till den föreslagna förändringen är effektivisering, förvaltningen är så liten att den administrativa påbyggnaden en förvaltning kräver blir alltför stor.

Kompetensförsörjning är ett problem. En bygglovhandläggare rekryterades lyckosamt under våren medan rekryteringen av miljöinspektör som startade i december inte har gett något utfall och måste göras om under 2023. Under hösten gjordes försök att upphandla en konsult för tillsyn av enskilda avlopp men det resulterade inte i något erbjudande, vilket kan bero på att även konsultmarknaden är överhettad.

Förvaltningschefen avslutade på egen begäran sitt chefsuppdrag under sommaren och en tillfällig lösning med konsult har fungerat under hösten.

Förvaltningens underbemanning beror även på hög sjukfrånvaro. Förvaltningen är liten så ett par personers sjukfrånvaro ger hög frånvaro i procent men troligen blir det lägre siffror under 2023.

Planerad tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet har inte kunnat utföras i den omfattning som planerats på grund av underbemanning.

Länsstyrelsen har under året lämnat resultat från provtagning 2021 av sjöarna Esttjärn och Nässjön som båda är belastade av fosfor. Utredningens resultat diskuteras nu med länsstyrelsen och lämpliga åtgärder kommer att föreslås under 2023.

Sommarens badvattenprovning ändrades så att sjöar som under lång tid haft bra vattenkvalitet och där risken för påverkan är liten har tagits bort från provningsprogrammet.

Livsmedelskontrollen har utförts enligt planering. Taxan för livsmedelstillsyn har arbetats om och från 2023 kommer så kallad efterdebitering av tillsynen att ske.

Samverkansavtalet med Vansbro kommun angående livsmedelskontrollen upphörde under våren och har inte

förlängts. Förväntningarna på samarbetet var förmodligen inte tillräckligt genomdiskuterade innan projektet startade.

Vi deltar i ett nationellt projekt - FörRätt - som drivs av Livsmedelsverket och Tillväxtverket och innebär att kommunala digitala tjänster ska utvecklas för registrering och riskklassning av livsmedelsverksamheter. På sikt kommer det bli en förenkling för verksamhetsutövare som bara behöver lämna in sina uppgifter en gång samt effektiva digitala processer som underlättar för myndigheterna och ger en mer likvärdig kontroll.

Bygglovverksamheten har bromsat in kraftigt vilket syns i nyckeltalen. Det är inget unikt för Gagnef utan berör hela Sverige och bakomliggande faktorer är kända.

Under året har ByggR Nova upphandlats och införande pågår. Det kommer att ge ett obrutet digitalt flöde i ärendehantering av byggfrågor.

En tillsynsplan med behovsutredning 2023-2025 har nu tagits fram även för tillsyn enligt plan- och bygglagen. Det innebär att tillsynsplaner och kontrollplan nu finns för alla tre delar i myndighetsutövningen, miljö- och hälsoskydd, livsmedel och byggverksamheten.

Under året har vi bland annat deltagit i arbetet med den kommunomfattande översiktsplanen och kommer även lägga resurser på de fördjupade översiktsplaner som ska tas fram för kommunens tätorter. Vi har också medverkat vid Dala Vatten och Avfall ABs revidering av skyddsområdet vid Bäsna vattentäkt.

Återställningsarbeten efter flottledsrensningar har utförts i Djurforsen.

Under året har naturreservatet för Tansvägga utökats med ett område med skyddsvärd naturskog.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2022	Utfall 2021	% förändring fg. år	Utfall 2020	Utfall 2019
Beviljade bygglov	95	150	-37 %	137	111
varav avseende antal villor	9	11	-18 %		
varav avseende antal lägenheter	78	10	680 %		
Inspektioner miljö	29	30	-3 %	39	30
Inspektioner livsmedel	86	79	9 %	76	20

Antalet beviljade bygglov har totalt minskat med 37 % jämfört med föregående år. Trenden senaste åren har varit ett stadigt ökande men under 2022 har antal bygglovsärenden liksom intäkterna för bygglov fallit. Beviljade bygglov för villor har minskat, men beviljade bygglov för lägenheter ökade. Antalet miljöinspektioner har minskat något medan livsmedelsinspektionerna har ökat.

Framtiden

Det sker en snabb samhällsutveckling i kommunen vilket medför ökad arbetsbelastning inom hela verksamheten. Förväntningarna på oss är höga att både snabbt och enkelt handlägga inkommande ärenden, ha bra service och tillgänglighet för medborgarna, delta med vår kompetens i strategisk samhällsplanering samt utföra planerad tillsyn.

Förvaltningen kommer troligen att upphöra som självständig enhet och läggas samman med samhällsbyggnadskontoret från den 1 mars. Det ger bättre möjlighet till samverkan inom samhällsbyggnadsområdet med alla resurser samlade i samma organisation. Dessutom bör det ge en effektivitetshöjning då en del administration förknippad med förvaltning försvinner.

Kompetensförsörjning är en viktig och utmanande fråga. Det är svårt att rekrytera kompetent personal då det är stor efterfrågan på dem i hela landet. Kompetenta och kunniga personer i organisationen är självklart basen i verksamheten.

Samverkan med andra kommuner och organisationer blir ännu viktigare. Sedan något år är Gagnef med i Mitt Miljösamverkan tillsammans med kommuner i de tre länen Uppsala, Dalarna och Västmanland. Samarbetet syftar till kompetenshöjning, mer likartad och rättssäker tillsyn mm. Den typen av samverkan bör kunna sökas inom fler områden liksom att vissa specialistfunktioner delas av fler kommuner.

Livsmedelsverket håller på att se över sin taxemodell vilken Gagnef liksom de flesta kommuner använder. Översynen innebär troligen att det blir en lägre grundavgift för alla tillsynsobjekt och de som sköter sig kan ligga kvar på en låg tillsynsfrekvens medan de som missköter sig kräver fler besök och får därigenom högre avgifter. För Gagnefs del kan detta innebära att intäkterna för livsmedelskontrollen minskar samtidigt som arbetsinsatsen som krävs inte minskar i samma omfattning.

Digitalisering av verksamheten fortsätter. Under 2023 kommer ByggR Nova vara införd och vi får ett obrutet digitalt flöde i ärendehantering.

Framtiden

Det sker en snabb samhällsutveckling i kommunen vilket medför ökad arbetsbelastning inom hela verksamheten. Förväntningarna på oss är höga att både snabbt och effektivt handlägga inkommande ärenden, ha bra service och tillgänglighet för medborgarna, delta med vår kompetens i strategisk samhällsplanering samt utföra planerad tillsyn. Vi har ett mycket brett ansvarsområde på få handläggare, och det tillkommer ständigt ny lagstiftning. Detta ställer stora krav på kompetensutveckling.

Digitaliseringen av verksamheten är prioriterad. För att få en effektiv, digital lösning med fler funktioner och integrerade e-tjänster kommer en upphandling av ärendehanteringssystem för bygg att genomföras under 2022.

En ny bygglovshandläggare har anställts under början av 2022.

Att komma till rätta med underbemanningen inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten är högt prioriterad.

Kommunfullmäktige

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Intäkter (inkl interna poster)	428	314	-114	0
Kostnader (inkl interna poster)	-2 862	-3 102	-240	-2 048
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Nettokostnader	-2 434	-2 788	-354	-2 048

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2021
Kommunfullmäktige	-713	-667	46	-581
Revision	-749	-886	-137	-758
Valnämnd	-202	-352	-150	-8
Överförmyndare	-760	-881	-121	-701
Krisledningsnämnd	-11	-2	9	0
Summa	-2 434	-2 788	-354	-2 048

Kommunfullmäktige visar ett mindre överskott.

Revision visar ett underskott på 137 tkr.

Arvodeskostnaderna överstiger budget med 34 tkr samt övriga kostnader överstiger budget med 103 tkr.

Valnämnden redovisar ett underskott på 150 tkr. Det beror på att kostnaderna för valet 2022 översteg budgeten.

Överförmyndare redovisar ett underskott på 121 tkr.

Både avtalet för Överförmyndare i samverkan samt ersättningen till uppdragstagare överstiger budget.

Krisledningsnämnden –lämnar ett litet överskott

Bolag, nämnder och kommunalförbund

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation nr 8.2 kan företag vars omsättning (enligt resultaträkningen) och omslutning (enligt balansräkningen) är mindre än 2 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag undantas från redovisningen. Den sammanlagda kommunala andelen

av omsättning/omslutning för de företag som undantas får inte överstiga 5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Företag som undantas i den sammanställda redovisningen är Visit Dalarna AB, redovisas under kommunledningen.

Nedansiljans samordningsförbund

Nedansiljans samordningsförbund består av medlemmarna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Landstinget Dalarna samt kommunerna Gagnef, Leksand och Rättvik och verkar utifrån lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Samordningsförbundet ger de lokala aktörerna möjligheter att utveckla samverkan inom

rehabiliteringsområdet. Samordningsförbundet finansierar bland annat flera gemensamma insatser som riktar sig till personer bosatta i Gagnefs kommun och som är i behov av samordnad rehabilitering för att uppnå eller förbättra förvärvsförmåga och nå en egen försörjning. Medlemsavgiften för Gagnefs kommun är 235,2 tkr för 2022.

Språktolknämnden i Dalarna

Språktolknämnden i Dalarna är en gemensam nämnd för Region Dalarna, Avesta kommun, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Ludvika kommun, Smedjebackens kommun, Sätters kommun, Orsa kommun, Rättviks

kommun och Mora kommun med ansvar för språktolkförmedlingsverksamhet. Borlänge kommun är värdkommun.

Nämnden har ej inkommit med årsbokslut.

Hjälpmedelnsämnden Dalarna

Nämndens uppdrag
Hjälpmedel bidrar till att öka tillgänglighet, självständighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Tillsammans med länets

kommuner tar Regionen ett gemensamt ansvar för att enkelt tillhandahålla hjälpmedel till ett rimligt pris.

Nämnden har ej inkommit med årsbokslut.

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (GNATL)

Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Säter och Smedjebacken) skyldigheter enligt alkohollag och Lag om Tobak och Liknande Produkter (LTLP) samt den kommunala kontrollen av receptfria läkemedel i detaljhandeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning. Falu kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.

Verksamhet - väsentliga händelser

Under 2022 beslutande riksdagen om en ny lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257) som trädde i kraft den 1 augusti 2022. Syftet med lagen är att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Lagen innebär att näringsidkare som vill sälja tobaksfria nikotinprodukter ska anmäla detta till kommunen, och kommunen har ansvaret över tillsynen på de fysiska försäljningsställena. Samtliga samverkande kommuner har under hösten delegerat uppdraget till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Under året har ATL-kontoret bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete:

- Med anledning av den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter har blanketter och mallar skapats för att kunna hantera anmälningarna av nikotinprodukterna. I samband med den nya lagen har revideringar gjorts av reglemente, samarbetsavtal och delegationsordning.
- I februari hade enhetschefen för ATL-kontoret möte med kommuncheferna för att informera om ATL-kontorets verksamhet och viljeriktning framöver. Viljeriktningen innebär ökad kommunikation med medlemskommunerna, ökad samverkan med andra myndigheter samt bättre service till näringsidkarna.
- Regelbundna samverkansmöten har anordnats för att öka samverkan mellan myndigheter.
- Planering har gjorts för att starta upp myndighetsgemensamma krögerträffar, första träffen är planerad till 8 mars 2023 och planen är att ha två krögerträffar per år framöver.

- Arbete har lagts på att förbättra de yttre tillsynerna vilket har resulterat i en reviderad rutin för yttre tillsyn, förtydligande av kontrollpunkter vid tillsynen samt ett dokument om arbetsmiljörisker vid tjänsteutövning som syftar till att minska risken för hot och våld.

Ekonomi

Intäktsutfallet gällande årsavgifter och tillsynsavgifter blev 0,3 mnkr bättre än budget och jämfört med 2021 en avvikelse med +0,6 mnkr. För att täcka de totala kostnaderna får kommunerna totalt sett skjuta till en lägre summa, 1,4 mnkr mot budgeterade 1,6 mnkr. Kostnaderna visar en avvikelse på -70 tkr av vilka -50 tkr är att hänföra till kundförluster.

Resultaträkning (tkr)	2022			2021
	Budget	Resultat	Avvik	Utfall
Intäkter	4 750	4 821	71	4 626
<i>Kommunernas bidrag</i>	<i>1 588</i>	<i>1 352</i>	<i>-236</i>	<i>1 728</i>
<i>Taxor och avgifter</i>	<i>3 162</i>	<i>3 469</i>	<i>307</i>	<i>2 898</i>
Kostnader	-4 750	-4 821	-71	-4 622
<i>Köp av verksamhet</i>	<i>-4 734</i>	<i>-4 755</i>	<i>-1</i>	<i>-4 603</i>
<i>Övriga kostnader</i>	<i>-16</i>	<i>-66</i>	<i>-50</i>	<i>-19</i>
Resultat	0	0	0	4

Medarbetare

Personalen på ATL-kontoret är anställda av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, och lånas ut till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Under början av 2022 har enheten varit fullt bemannad men då en alkoholanläggaren sa upp sig efter sommarn har en ny alkoholanläggare rekryterats som börjar i januari 2023.

Framtid

Verksamhetens arbete kommer att förtydligas genom processkartläggning i projektet Smarta arbetssätt. I samband med kartläggningen kommer även informationshanteringsplanen att revideras och mallar, blanketter och informationsbrev kommer att ses över.

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)

Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden (GNU) består av Falun, Borlänge, Avesta, Ludvika, Gagnef, Hedemora och Sätters kommuner. Den gemensamma nämndens uppgift är att på grundval av samarbetsavtal, reglemente och fastställd gemensam upphandlingspolicy och med stöd av Upphandlingscenter (UHC) svara för alla upphandlingar med undantag av direktupphandlingar och vad som i Lag om offentlig upphandling definieras som byggentreprenader samt konkurrensutsättning enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem.

Verksamhet - väsentliga händelser

Försörjning av varor och tjänster till samverkande kommuner. Hög prioritet avseende kommunernas samhällskritiska avtal till följd av pandemi och kriget i Ukraina. Avtal med betydande försörjningsrisk har prioriterats.

Fint pris till Upphandlingscenter. UHC vann miljöstrategipriset i kategori offentlig sektor 2022.

En offensiv upphandlingspolicy med nya tillhörande tillämpningsanvisningar för goda affärer, regional tillväxt och hållbar utveckling har beslutats och implementerats för samverkande kommuner.

Under 2022 har UHC genomfört drygt 380 upphandlingar/projekt inkl dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar till ett årligt upphandlat värde på 3-4 miljarder kronor. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster.

Annonserade avrop från DIS (dynamiskt inköpssystem) uppgår till 195 stycken. Största antalet avrop från DIS har under året varit Fordon och Handledartjänster. För att stödja regional tillväxt har, utöver ordinarie leverantörsträffar, tidig dialog och informationsaktiviteter med företagare inför upphandling genomförts vid 182 tillfällen (2021 118).

Nya LOU trädde i kraft i februari 2022. En rad förändringar har skett i lagstiftningen som genererat förändrade arbetssätt på UHC och kompetenshöjande insatser.

UHC har deltagit i projekt Upphandlingsdialog Dalarna (UDD) som utifrån regionala behov förmedlar kunskap och ger metodstöd vid upphandling, främst till mindre företag.

Ökad andel upphandlingar med social och hållbarhet. UHC har ställt sysselsättningskrav i 96 olika offentliga upphandlingar samt genomfört 1 reserverad upphandling.

UHC har genomfört utbildningsinsatser i kommunerna inom direktupphandling, rollen som sakkunnet och avtalstrohet.

GNU har haft fem sammanträden under året. Årlig strategisk ägardialog har genomförts med samverkande kommuner. Samrådsgrupp för UHC har haft fyra möten under året och Lokala upphandlingsgrupper (LUG) har samlats ett antal gånger per kommun. UHC-dag för samverkande kommuner genomförd i Borlänge med drygt 90 deltagare

Ekonomisk analys

Totalt för nämnden (mnr)	2022		2021
	Utfall	Budget	Utfall
Kommunbidrag	19,2	19,7	18,7
Övriga interna intäkter	0,0	0,0	0,0
Externa intäkter	2,1	1,7	1,6
Summa intäkter	21,3	21,4	20,3
Löner och PO	-16,8	-18,6	-15,2
Övriga personalkostnader	0,0	0,0	-0,0
Hyra	-0,3	-0,3	-0,3
Kapitalkostnader	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga kostnader	-4,1	-2,4	-4,7
Summa kostnader	-21,3	-21,4	-20,3
Resultat	0,0	0,0	0,0

Det blev ett mindre nettoöverskott i 2022 års verksamhet med 0,6 mnr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet.

Högre intäkter än budgeterat med 0,4 mnr på grund av mer köpta tjänster för direktupphandling och annonsering men även sjuklönesättning för Covid-19 har bidragit till att intäkterna blivit högre än budget. Lägre lönekostnader med 1,8 mnr redovisas på grund av vakanta tjänster, långtidssjukskrivning och föräldraledigheter. Externt konsultstöd har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,6 mnr.

Framtiden

Ökat behov av upphandlingsstöd till kommunerna avseende direktupphandling och byggentreprenader.

UHC upplever att kommunernas behov av upphandlingsstöd och rådgivning ökar och särskilt inom kategorin tekniska konsulter och IT/digitalisering med koppling till hantering och administration av informationsteknik.

Kommunernas inköpsstyrning och UHC:s avtalsförvaltning. Arbete med inköpsanalys för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning.

För att uppnå en effektiv och rättssäker upphandling som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU en viktig aktör för utvecklingen kring regional tillväxt och hållbar upphandling.

Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM)

Verksamhetsområde

Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) verkar i både landsbygd och stad med verksamhetsområdet som för 2022 omfattat kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. Totalt omfattades cirka 160 000 invånare av RDMs verksamhetsområde på en total yta av ca 6 000 km².

Händelser av väsentlig betydelse

Ett nytt Handlingsprogram för räddningstjänst samt delprogram för brandförebyggande verksamhet har tagits fram och antogs av direktionen i mars.

Det förändrade omvärldsläget har under hela 2022 skapat stora utmaningar i allt från förlängda leveranstider för både utrustning och fordon. Förändringen i omvärlden har även fått till följd att tidigare uppstartat arbete, kopplat till exempelvis krigsplacering, säkerhetsskydd etcetera har intensifierats.

Sedan 31 mars ingår även Kommunalförbundet Hälsingland, Norrhälsinge räddningstjänst och Räddningstjänsten Ljusdal i Räddningstjänst i Samverkan (RiS). Det innebär att samarbetet nu sträcker sig över sju räddningstjänstorganisationer med sammanlagt 55 brandstationer fördelat på 18 kommuner och 480 000 medborgare med cirka 7 000 händelser per år.

Vid den omfattande gasolbranden i början av augusti testades både RDMs och RiS struktur att hantera en långdragen insats med stort medialt intresse. Vid insatsen fick RDM även nyttja egen "skytteförmåga" för oskadliggörande av värmeutsatta tryckbehållare. RDM har under hösten arbetat med en utredning gällande förbundets myndighetsutövning och tillståndprocess kopplat till den aktuella händelsen.

Organisationsförändringar

Under året har mindre förändringar av organisationen skett. Bland annat så upplöstes avdelningen för operativ ledning och chefsrollen räddningschef och chef för räddningstjänsten slogs isär. I november trädde Katarina Mowitz in i rollen som ny förbundsledare för RD;

Förväntad utveckling

Under 2023 och 2024 väntas ekonomiskt tuffa tider till följd av inflation och den nu rådande lågkonjunkturen. Kostnaderna växer i takt med inflationen och i en tid där besparingar behöver göras inom kommunal verksamhet kommer kraven på det räddningstjänsten ska leverera att öka.

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetarutvecklingen inom Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) ska tillgodose verksamhetens behov av kompetenta medarbetare för att kunna möta nuvarande och framtida behov. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare med en inkluderande kultur. RDM ska vara en arbetsplats där jämställdhetens och mångfaldens möjligheter tas tillvara för ett kreativt och utvecklande arbetsklimat.

Ekonomi i balans

Genom överenskommelser som träffas med medlemskommunerna, säkerställer RDM att förbundet har en ekonomi i balans. Överenskommelsen reglerar uppdraget och den ersättning som är förenad med uppdraget. Under 2022 beslutade ägarkommunerna om ett extra tillskott i form av ökat anslag på totalt 5 mnkr. Detta för att nollställa ackumulerat negativt balanskravsresultat som fanns vid ingången av 2022.

Utfallet för 2022 summerar ihop ett positivt resultat på 6,3 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med 6,3 mnkr, varav 5 mnkr avser det extra tillskottet.

Tkr	2022	2021
Resultaträkning		
- intäkter	23 538	15 510
- kostnader	-186 004	-178 997
- avskrivningar	-7 313	-6 602
Nettokostnader	-169 779	-170 089
- anslag från medlemskommunerna	177 322	169 307
Verksamhetens resultat	7 543	-782
Finansiella intäkter	248	3
Finansiella kostnader	-1 453	-873
Årets resultat	6 338	-1 652

Särskilda händelser

Styrning och ledning

Styrgrupp och samrådsgrupp har genomfört alla planerade möten under det första halvåret 2022. En remiss skickades under 2021 ut om förslag till ändring i samverkansavtal, i syfte att förbättra styrning och uppföljning. Styrgruppen beslutade att inte gå vidare med förslaget utan inbjöd i stället samtliga samverkanskommuners arkivchefer att ta plats i styrgruppen. En ny styrgrupp har därmed bildats och har genomfört sina första möte under våren.

Projekt kring utökad samverkan

E-arkivcentrum Dalarna har under våren fört samtal med Bollnäs, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ovanåker, Sandvikens och Nora kommuner, om anslutning till dalakommunernas samverkan om e-arkiv. Vinsterna med en större samverkan skulle var en minskad sårbarhet, enklare att både behålla befintlig och nyrekrytera, specialkompetens i stödfunktionen, samt minskade kostnader per kommun. Arbete pågår med beslut om avsiktsförklaringar, innan arbete med upphandling om nytt samverkansavtal påbörjas.

Systemförvaltning, dokument och utbildning

Fler åtkomstmöjligheter har satts upp under året, enligt överenskommelse i leveransprojekt. Totalt finns nu

- Medborgaråtkomst till urval av e-arkiverade handlingar i Rättvik, samt Smedjebackens e-arkiv
- Handläggareåtkomst till urval av e-arkiverade ärenden i Ludvika, Älvdalens, Rättviks, Smedjebackens, Avesta, Borlänge, Säter och Gagnefs kommuners e-arkiv.

Leveransprojekt

Samrådsgruppen har träffats regelbundet för att besluta om gemensam leveransplan. Under året har handlingar från olika verksamhetssystem e-arkiverats, bland annat Ecos2. Konvertering av redan inläst Ecos 1-filer har genomförts. E-arkivering av Ecos 1 och 2 har medfört att handläggare i berörda kommuner har börjat använda sig av e-arkivet i handläggningen.

Skanningsprojekt av betyg pågår inför inköp av modulen MittArkiv. MittArkiv ger medborgare, med hjälp av bankID-inloggning, åtkomst till de handlingar som berör dem själva

Personalsituationen

E-arkivcentrum Dalarna har under året varit bemannad med fyra tjänster. En ersättningsrekrytering av IT-tekniker med programmeringskunskaper pågår, som ska ersätta dagens programmerare.

Det ekonomiska resultatet

Resultaträkning (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Utfall 2021
Intäkter				
inkl interna poster	4 494	4 494	0	3 859
Kostnader				
Inkl interna poster	-4 494	-3 709	785	-3 089
Årets resultat	0	785	785	850

Resultatet för 2022 uppvisar ett överskott på 784 699 kr. Hela beloppet föreslås återbetalas till respektive kommun enligt fördelningsnyckel för 2022.

Fördelning	%		Kronor
Avesta	7,95%		62 376
Borlänge	18,12%		142 180
Falun	20,75%		162 825
Gagnef	3,64%		28 579
Hedemora	5,36%		42 060
Leksand	5,55%		43 566
Ludvika	9,19%		72 098
Malung-Sälen	3,54%		27 802
Mora	7,17%		56 239
Orsa	2,40%		18 825
Rättvik	3,85%		30 211
Smedjebacken	3,79%		29 748
Säter	3,90%		30 588
Vansbro	2,35%		18 440
Älvdalen	2,44%		19 162
	100,00%		784 699

Uppföljning av verksamhet

Verksamhetens planering för det gångna året finns i Förvaltningsplan 2022. Uppföljning sker genom årlig enkät om kundnöjdhet samt verksamhetens egen självskattning.

Framtiden

Under början av år 2023 förväntas dalakommunerna fatta beslut om avsikt att ingå i en utökad samverkan; arbetet med upphandling och framtagande av ett nytt samverkansavtal påbörjas därefter

Revisionsberättelse